

Briselē, 2019. gada 29. maijā
(OR. en)

8571/19

Starpiestāžu lieta:
2018/0224(COD)

CODEC 948	ENV 429
RECH 224	REGIO 85
COMPET 343	AGRI 219
IND 146	TRANS 283
MI 374	SAN 215
EDUC 206	CADREFIN 205
TELECOM 185	SUSTDEV 68
ENER 238	PE 201

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA par pētniecības un inovācijas pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" izveidi un dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumiem – Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Strasbūra, 2019. gada 15.–18. aprīlis)

I. IEVADS

Referents *Dan NICA* kungs (*S&D*, RO) Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas vārdā izklāstīja ziņojumu par regulas priekšlikumu. Ziņojumā bija ietverts viens grozījums regulas priekšlikumā (grozījums Nr. 203).

Turklāt *Verts/ALE* politiskā grupa iesniedza vienu grozījumu (grozījumu Nr. 212) un *GUE/NGL* politiskā grupa iesniedza astoņus grozījumus (grozījumus Nr. 204-211).

II. BALSOJUMS

Plenārsēdes balsojumā 2019. gada 17. aprīlī pieņēma regulas priekšlikuma grozījumu Nr. 203.

Komisijas priekšlikums, kas ir tādējādi grozīts, ir Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā, kura ir ietverta šā dokumenta pielikumā izklāstītajā normatīvajā rezolūcijā ¹.

Tās pievienotā teksta daļas, kas nav izceltas pelēkā krāsā, pēc būtības, bet ar nelielām nekonsekvencēm atbilst kopīgajai izpratnei, kas tika panākta 2019. gada 19. martā Parlamenta 8. sasaukuma (2014-2019) pēdējā dialoga sanāksmē. Pirms Padome pieņem savu nostāju, tādas nekonsekvences ir jāizlabo, tiklīdz ir panākta vienošanās par visu tekstu.

¹ Parlamenta nostājas versija normatīvajā rezolūcijā ir iezīmēta, norādot ar grozījumiem izdarītās izmaiņas Komisijas priekšlikumā. Papildinājumi Komisijas tekstā ir izcelti *treknā slīprakstā*. Ar simbolu "■" ir norādīti svītrojumi.

Pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izveide un dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumi *I**

Eiropas Parlamenta 2019. gada 17. aprīļa normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par pētniecības un inovācijas pamatprogrammas "Apvārsnis Eiropa" izveidi un dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumiem (COM(2018)0435 – C8-0252/2018 – 2018/0224(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2018)0435),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu un 173. panta 3. punktu, 182. panta 1. punktu, 183. un 188. pantu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C8-0252/2018),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā tā priekšsēdētāja 2019. gada 25. janvāra vēstuli komiteju priekšsēdētājiem, kurā izklāstīta Parlamenta pieeja daudzgadu finanšu shēmas (DFS) nozaru programmām pēc 2020. gada,
 - ņemot vērā Padomes 2019. gada 1. aprīļa vēstuli Eiropas Parlamenta priekšsēdētājam, kurā apstiprināta abu likumdevēju sarunu laikā panāktā kopīgā izpratne,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. pantu,
 - ņemot vērā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas ziņojumu un Attīstības komitejas, Budžeta komitejas, Budžeta kontroles komitejas, Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas, Transporta un tūrisma komitejas, Reģionālās attīstības komitejas, Lauksaimniecības un lauku attīstības komitejas un Kultūras un izglītības komitejas atzinumus (A8-0401/2018),
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju²;
 2. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;
 3. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

² Ar šo nostāju aizstāj 2018. gada 12. decembrī pieņemtos grozījumus (Pieņemtie teksti, P8_TA(2018)0509).

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2019. gada 17. aprīlī, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/... par pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” izveidi un dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumiem

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, jo īpaši tā 173. panta 3. punktu, 182. panta 1. punktu, 183. pantu un 188. panta otro daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu³,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu⁴,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru⁵,

³ OV C , , . lpp.

⁴ OV C , , . lpp.

⁵ Eiropas Parlamenta 2019. gada 17. aprīļa nostāja. Teksts, par kuru iestāžu sarunās nav panākta vienošanās, ir iezīmēts pelēkā krāsā.

tā kā:

- (1) Savienības mērķis ir stiprināt savu *zinātniskās izcilības* un tehnoloģisko bāzi, *kurām raksturīga zinātnieku, zinātnisko atziņu un tehnoloģijas brīva aprīte*, un veicināt savu konkurētspēju, ieskaitot rūpniecības konkurētspēju, *stiprināt Eiropas pētniecības telpu*, vienlaikus veicinot visus pētniecības un inovācijas pasākumus, lai īstenotu ES stratēģiskās prioritātes *un izpildītu saistības*, kuru galējais mērķis ir veicināt mieru, Savienības vērtības un tās tautu labklājību.
- (2) Lai vispārējā mērķa īstenošanā nodrošinātu zinātnisku, ekonomisku un sabiedrisku ietekmi *un pēc iespējas lielāku Savienības pievienoto vērtību tās pētniecības, attīstības un inovācijas ieguldījumu jomā*, Savienībai būtu jāiegulda pētniecībā un inovācijā ar 2021.–2027. gada pētniecības un inovācijas pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” (“Programma”) palīdzību, lai atbalstītu augstas kvalitātes zināšanu un tehnoloģiju radīšanu, izplatīšanu *un nodošanu Savienībā*, stiprinātu pētniecības un inovācijas ietekmi *globālu problēmu, tostarp ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem un klimata pārmaiņām saistītu problēmu, risināšanā un* Savienības rīcībpolitiku izstrādē, atbalstīšanā un īstenošanā, lai atbalstītu novatorisku *un ilgtspējīgu* risinājumu izmantošanu *Savienības* rūpniecībā un sabiedrībā, lai *radītu darbvietas un veicinātu ekonomisko izaugsmi un* rūpniecības konkurētspēju. *Programmai būtu jāveicina visu veidu inovācija, jāstiprina* inovatīvu risinājumu *ieviešana* tirgū un *jāoptimizē* ieguldījumu *ražīgums*.
- (2a) *Programmai būtu jāpalīdz palielināt publiskos un privātos ieguldījumus pētniecībā un inovācijā dalībvalstīs, tādējādi palīdzot sasniegt pētniecībā un attīstībā veikto vispārējo ieguldījumu līmeni vismaz 3 % apmērā no Savienības IKP. Lai sasniegtu šo mērķi, dalībvalstīm un privātajam sektoram būs jāpapildina programma ar savām pastiprinātām ieguldījumu darbībām pētniecībā, attīstībā un inovācijā.*
- (2b) *Lai sasniegtu Programmas mērķus un vienlaikus ievērotu izcilības principu, vienam no Programmas mērķiem vajadzētu būt stiprināt sadarbības saiknes Eiropā, tādējādi veicinot pētniecības un inovācijas plaisas mazināšanu.*

- (3) Veicinot pētniecības un inovācijas pasākumus, kas tiek uzskatīti par nepieciešamiem, lai palīdzētu īstenot Savienības politikas mērķus, būtu jāņem vērā inovācijas princips, kas **ir galvenais dzinulis tam, lai Savienības ievērojamos zināšanu aktīvus ātrāk un intensīvāk pārvērstu par inovācijām.**
- (4) **Principa “Atvērta zinātne, atvērta inovācija un atvērtība pasaulei” turpmākai izmantošanai, vienlaikus aizsargājot Savienības zinātniskās un sociālekonomiskās intereses,** būtu jānodrošina izcilība un Savienības ieguldījumu pētniecībā un inovācijā ietekme **un jāstiprina visu dalībvalstu pētniecības un inovācijas kapacitāte. Tam būtu jānoved pie Programmas līdzsvarotas īstenošanas.**

(5) Atvērta zinātne var palielināt zinātnes kvalitāti, ietekmi un devumu un paātrināt zināšanu attīstību, padarot to ticamāku, efektīvāku, precīzāku, sabiedrībai labāk saprotamu un spējīgāku reaģēt uz sociāliem problēmjautājumiem. Būtu jāparedz noteikumi, lai nodrošinātu, ka atbalsta saņēmēji nodrošina atvērtu bezmaksas piekļuvi ekspertu izvērtētām zinātniskām publikācijām, pētniecības datiem un citiem pētniecības rezultātiem atklātā un nediskriminējošā veidā pēc iespējas agrāk izplatīšanas procesā un lai darītu iespējamu to pēc iespējas plašāku izmantošanu un atkalizmantošanu. ***Attiecībā uz pētniecības datiem būtu jāizmanto princips “tik atvērts, cik vien iespējams, un tik slēgts, cik nepieciešams”, tādējādi izņēmumu pieļaušanā ņemot vērā apsvērumus, kas saistīti ar Savienības sociālekonomiskajām interesēm, intelektuālā īpašuma tiesībām, personas datu aizsardzību un konfidencialitāti, drošību un citām legītmām interesēm.*** Lielāka uzmanība būtu jāveltī pētniecības datu atbildīgai pārvaldībai, kam būtu jāatbilst *FAIR* principiem “sameklējamība”, “piekļūstamība”, “sadarbspēja” un “atkalizmantojamība”, jo īpaši racionalizējot datu pārvaldības plānus. Attiecīgos gadījumos atbalsta saņēmējiem būtu jāizmanto iespējas, ko piedāvā Eiropas atvērtās zinātnes mākonis ***un Eiropas datu infrastruktūra***, un jāievēro citi atvērtas zinātnes principi un prakse. ***Savstarpēji atvērta piekļuve būtu jāveicina starptautiskos zinātnes un tehnoloģijas sadarbības nolīgumos un attiecīgos asociācijas nolīgumos.***

- (5a) *Atbalsta saņēmēji MVU tiek mudināti izmantot pastāvošos instrumentus, tādus kā Palīdzības dienests IĪT jautājumos MVU, kas nodrošina atbalstu Eiropas Savienības mazajiem un vidējiem uzņēmumiem to intelektuālā īpašuma tiesību aizsardzībā un izmantošanā, sniedzot bezmaksas informāciju un pakalpojumus konfidencialas konsultēšanas veidā par intelektuālo īpašumu un ar to saistītiem jautājumiem, kā arī nodrošinot apmācību, materiālus un tiešsaistes resursus.*
- (6) Programmas koncepcijai un projektam būtu jāapmierina vajadzība radīt atbalstīto pasākumu kritisko masu visā Savienībā ar starptautiskas sadarbības palīdzību, *vienlaikus mudinot visas dalībvalstis piedalīties Programmā*, saskaņā ar ANO ilgtspējīgas attīstības mērķiem (IAM) *un Parīzes nolīgumu*. Programmas īstenošanai būtu jāstiprina šā mērķa sasniegšana.
- (7) Programmas ietvaros atbalstītajiem pasākumiem būtu jāveicina Savienības *un Programmas* mērķu, prioritāšu *un saistību* īstenošana, šo mērķu un prioritāšu īstenošanā *un saistību izpildē* sasniegtā progresa uzraudzīšana un izvērtēšana un pārskatītu vai jaunu prioritāšu izstrāde.
- (7a) *Programma būtu jāsaista ar jau pastāvošajiem Eiropas pētniecības un inovācijas ceļvežiem un stratēģijām.*

- (8) Pamatprogrammai būtu jāsaglabā līdzsvars starp augšupēju (uz pētnieka un novatora iniciatīvu balstītu) un lejupēju (stratēģiski izvirzītu prioritāšu noteiktu) finansēšanu atbilstoši *visā Savienībā* iesaistīto pētniecības un inovācijas kopienu veidam, *veiksmīgas īstenošanas līmenim pēc intervences jomas*, veicamo pasākumu veidiem un mērķim un iecerētajai ietekmei. Šo faktoru kopumam būtu jānosaka tas, kādu pieeju izvēlēties attiecībā uz attiecīgajām Programmas daļām, kuras visas veicina visu Programmas vispārējā mērķa un specifisko mērķu īstenošanu.
- (8a) *Pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” daļas “Dalības paplašināšana un Eiropas Pētniecības telpas stiprināšana” sadaļai “Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana” atvēlētajam kopējam budžetam vajadzētu būt vismaz 3,3 % no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” kopējā budžeta. No šā budžeta atbalsts būtu sniedzams galvenokārt tiesiskiem subjektiem dalības paplašināšanas valstīs.*
- (8b) *Izcilības iniciatīvu mērķim vajadzētu būt stiprināt pētniecības un inovācijas izcilību kritērijiem atbilstošajās valstīs, tostarp, piemēram, atbalstot apmācību, lai uzlabotu pārvaldības prasmes pētniecības un inovācijas jomā, piešķirot godalgas, stiprinot inovācijas ekosistēmas, kā arī izveidojot pētniecības un inovācijas tīklus, tostarp balstoties uz ES finansētām pētniecības infrastruktūrām. Lai varētu pieteikties finansējuma saņemšanai pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” daļas “Dalības paplašināšana un Eiropas Pētniecības telpas stiprināšana” sadaļas “Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana” ietvaros, pieteikuma iesniedzējiem būtu skaidri jānorāda, ka projekti ir saistīti ar valsts un/vai reģionālām pētniecības un inovācijas stratēģijām.*
- (8a) *Attiecībā uz daudzām pētniecības un inovācijas darbībām būtu jāpiemēro loģika “ātrais ceļš uz pētniecību un inovāciju”, kas paredz, ka laikam līdz dotācijas piešķiršanai nevajadzētu pārsniegt sešus mēnešus. Tam būtu jāatļauj ātrāka un augšupēja piekļuve finansējumam maziem sadarbības konsorcijiem, aptverot darbības no fundamentālās pētniecības līdz izmantošanai komerciāliem nolūkiem.*
- (8b) *Ar programmu būtu jāatbalsta visas pētniecības un inovācijas stadijas, jo īpaši kopdarbības projektu ietvaros. Fundamentālā pētniecība ir svarīgs aktīvs un būtisks nosacījums tam, lai palielinātu Savienības spēju piesaistīt labākos zinātniekus un*

tādējādi kļūt par pasaules mēroga izcilības centru. Būtu jānodrošina līdzsvars starp fundamentālo un lietišķo pētniecību. Tas apvienojumā ar inovāciju veicinās Savienības ekonomikas konkurētspēju, izaugsmi un darbvietu radīšanu.

- (8c) *Lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” ietekmi, īpaša uzmanība būtu jāpievērš daudzdisciplinārām, starpdisciplinārām un transdisciplinārām pieejām kā elementiem, kas nepieciešami, lai nodrošinātu būtisku zinātnisko progresu.*
- (8d) *Mijiedarbība ar sabiedrību būtu jāatbalsta, izmantojot atbildīgu pētniecību un inovāciju kā transversālu elementu, lai veidotu efektīvu sadarbību starp zinātniskajām aprindām un sabiedrību. Tas ļautu visiem sabiedrības locekļiem (pētniekiem, iedzīvotājiem, politikas veidotājiem, uzņēmumiem, trešā sektora organizācijām utt.) strādāt kopā visā pētniecības un inovācijas procesā, lai pašu procesu un tā iznākumu labāk saskaņotu ar Eiropas sabiedrības vērtībām, vajadzībām un iecerētajiem rezultātiem.*
- (9) *Pīlāra “Izcila un atvērta zinātne” ietvaros veiktie pētniecības pasākumi būtu jānosaka atbilstoši zinātnes vajadzībām un iespējām. Pētniecības programma būtu jāizstrādā ciešā sadarbībā ar zinātniskajām aprindām, un tai būtu jāietver uzsvars uz jaunu pētniecības un inovācijas jomas talantu un pētnieku piesaistīšanu, vienlaikus stiprinot ERA un izvairoties no darbaspēka emigrāciju. Pētniecība būtu jāfinansē, balstoties uz izcilību.*

- (10) Pīlārs “Globālās problēmas un **Eiropas** rūpniecības konkurētspēja” būtu jāveido, izmantojot pētniecības un inovācijas pasākumu kopas, lai panāktu pēc iespējas lielāku integrāciju attiecīgajās darba jomās, vienlaikus **Savienībai** nodrošinot augstu ilgtspējīgu ietekmes līmeni, ņemot vērā izlietotos resursus. Tas mudinās uz starpdisciplīnu, starpnozaru, starppolitiku un pārrobežu sadarbību ANO IAM **un Savienības saistību, ko tā uzņēmusies Parīzes nolīgumā**, īstenošanā un **nepieciešamības gadījumā uz sabiedrības problēmu risināšanu un** Savienības nozaru konkurētspējas palielināšanu. **Šā pīlāra pasākumiem būtu jāaptver pilns pētniecības un inovācijas pasākumu klāsts, tostarp pētniecība un attīstība, izmēģinājumu veikšana, demonstrēšana, atbalsts publiskajam iepirkumam, pirmsnormatīvā izpēte, standartu noteikšana un inovāciju ieviešana tirgū, lai nodrošinātu, ka Eiropa zinātnes jomā saglabā savas līderpozīcijas attiecībā uz stratēģiski noteiktām prioritātēm.**
- (11) Rūpniecības pilnīgai **un savlaicīgai** iesaistīšanai Programmā visos līmeņos no individuāliem uzņēmējiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem līdz lieliem uzņēmumiem konkrēti **būtu jāveicina ilgtspējīga darbvietu radīšana un izaugsme.** ■

(12) Ir svarīgi atbalstīt **Savienības** rūpniecību, lai pasaules mērogā saglabātu vai iegūtu līderpozīcijas inovācijā, digitalizācijā un dekarbonizācijā, jo īpaši veicot ieguldījumus svarīgās pamattehnoloģijās, kas būs nākotnes uzņēmējdarbības pamatā. **Svarīgām pamattehnoloģijām (KET) ir paredzēta būtiska loma II pīlārā “Globālas problēmas un Eiropas rūpniecības konkurētspēja”, un tās būtu vēl ciešāk jāsaista ar nākotnes un jauno tehnoloģiju (NJT) pamatiniciatīvām, lai pētniecības projekti varētu aptvert visu inovācijas ķēdi.** Pamatprogrammas darbībām būtu jāatspoguļo Savienības rūpniecības politikas stratēģija, lai novērstu tirgus darbības traucējumus un neoptimālu ieguldījumu situācijas, samērīgi, pārredzami, bez dublēšanās un privātā finansējuma izspiešanas palielinātu ieguldījumus un nodrošinātu skaidru Eiropas pievienoto vērtību un ieguldījumu publisku atdevi. Tas nodrošinās konsekveni starp Programmas darbībām un ES pētniecības, attīstības un inovācijas valsts atbalsta noteikumiem, kas būtu jāpārskata, lai stimulētu inovāciju.

(13) Programmai būtu jāatbalsta pētniecība un inovācija integrētā veidā, ievērojot visus attiecīgos Pasaules tirdzniecības organizācijas noteikumus. Pētniecības jēdziens, kas ietver eksperimentālu izstrādi, būtu jālieto saskaņā ar ESAO izstrādāto Fraskati rokasgrāmatu, turpretim inovācijas jēdziens būtu jālieto saskaņā ar ESAO un *Eurostat* izstrādāto Oslo rokasgrāmatu, izmantojot plašu pieeju, kas aptver sociālo inovāciju, **projektēšanu un radošumu**. Tāpat kā iepriekšējā pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”, būtu jāņem vērā ESAO definīcijas, kas attiecas uz tehnoloģiskās gatavības līmeni (TGL) . Darba programma, kas attiecas uz konkrētu uzaicinājumu pīlārā “Globālas problēmas un *Eiropas* rūpniecības konkurētspēja” ietvaros, varētu pieļaut dotācijas plaša mēroga produktu validēšanai un pirmās izmantošanas tirgū atbalstīšanai.

- (14) Komisijas paziņojumā par programmas “Apvārsnis 2020” vidusposma novērtējumu (COM(2018)0002 *final*) **un Eiropas Parlamenta ziņojumā par pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” īstenošanas novērtējumu, ņemot vērā tās starpposma novērtējumu un priekšlikumu 9. pamatprogrammai (2016/2147(INI))**, balstoties uz pieredzi, kas gūta saistībā ar iepriekšējo pamatprogrammu, kā arī ES institūciju un ieinteresēto personu ieguldījumu, ir sniegta virkne ieteikumu attiecībā uz šo programmu, tostarp tās noteikumiem par dalību un izplatīšanu. Minētie ieteikumi ietver šādus ieteikumus: ieguldīt vērienīgāk, lai sasniegtu kritisko masu un pēc iespējas palielinātu ietekmi; atbalstīt radikālu inovāciju; par prioritāti noteikt Savienības ieguldījumus pētniecībā un inovācijā augstas pievienotās vērtības jomās, jo īpaši izmantojot orientēšanos uz uzdevumu, **pilnīgu, uz augsta līmeņa informētību balstītu un savlaicīgu** iedzīvotāju iesaisti un plašu komunikāciju; racionalizēt Savienības finansēšanas satvaru, **lai pilnībā izmantotu visu dalībvalstu pētniecības un inovācijas potenciālu**, tostarp padarot efektīvākas virkni partnerības iniciatīvu un līdzfinansēšanas shēmu; attīstīt vairāk konkrētas sinerģijas starp dažādiem Savienības finansēšanas instrumentiem, jo īpaši lai palīdzētu visā Savienībā mobilizēt nepietiekami izmantoto pētniecības un inovācijas potenciālu; **Programmas projektiem labāk piesaistīt Savienības — jo īpaši no ERAF — finansētas pētniecības infrastruktūras**; stiprināt starptautisko sadarbību un pastiprināt atvērtību trešo valstu dalībai, **vienlaikus aizsargājot Savienības intereses un paplašinot visu dalībvalstu dalību Programmā**; turpināt vienkāršošanu, balstoties uz pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” īstenošanā gūto pieredzi.

(15) *Kohēzijas politikai arī turpmāk būtu jāveicina pētniecība un inovācija. Tādēļ īpaša uzmanība būtu jāpievērš abu Savienības politiku koordinācijai un savstarpējai papildināmībai. Ar Programmas palīdzību būtu jācenšas panākt noteikumu saskaņotību un sinerģiju ar citām šīs regulas IV pielikumā minētajām Savienības programmām — no to projektēšanas un stratēģiskās plānošanas līdz projektu atlasei, vadībai, komunikācijai, rezultātu izplatīšanai un izmantošanai un pēc tam līdz uzraudzībai, revīzijai un pārvaldībai. Lai izvairītos no pārklāšanās un dublēšanās un palielinātu Savienības finansējuma atdevi, kā arī lai mazinātu administratīvo slogu pieteikuma iesniedzējiem un atbalsta saņēmējiem, attiecībā uz jebkāda veida sinerģiju būtu jāievēro princips “viena darbība — viens noteikumu kopums”:*

– līdzekļu pārvietošana no citām Savienības programmām, *tostarp no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF)*, uz pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” pasākumiem *var notikt brīvprātīgi*. Šādos gadījumos ievēro pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” noteikumus, *taču tos izmanto tikai par labu attiecīgi dalībvalstij vai vadošajai iestādei, kura nolemj veikt šādu pārvietošanu;*

– *varētu paredzēt arī darbības līdzfinansēšanu no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” un no citas Savienības programmas, taču nepārsniedzot attiecīgās darbības kopējās attiecināmās izmaksas. Šādos gadījumos tiktu piemēroti tikai pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” noteikumi, un būtu jāizvairās no dubultas revīzijas;*

– *izcilības zīmogi būtu jāpiešķir visiem priekšlikumiem, kuri atbilst pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” noteiktajam izcilības sliekšnim, bet kurus nav iespējams finansēt budžeta ierobežojumu dēļ. Šādos gadījumos būtu jāpiemēro tā fonda noteikumi, no kura piešķir atbalstu, izņemot valsts atbalsta noteikumus.*

(16) Lai panāktu pēc iespējas lielāku Savienības finansējuma ietekmi un visefektīvāko ieguldījumu Savienības politikas mērķu *un saistību* īstenošanā, Programma *var tikt iekļauta* Eiropas partnerībās ar privātā un/vai publiskā sektora partneriem, *balstoties uz stratēģiskās plānošanas iznākumu*. Šādi partneri ietver *publiskas un privātas ieinteresētās personas no pētniecības un inovācijas jomas, kompetences centrus, biznesa inkubatorus, zinātnes un tehnoloģijas parkus*, struktūras, *kurām uzticēts veikt sabiedriskus pakalpojumus*, pilsoniskās sabiedrības organizācijas *un attiecīgā gadījumā reģionālās inovācijas ekosistēmas*, kas atbalsta un/vai veic pētniecību un inovāciju, ar nosacījumu, ka vēlamie ietekmi efektīvāk var panākt partnerībā nekā Savienībai vienai pašai.

- (17) Programmai būtu jāstiprina starptautiska līmeņa sadarbība starp Eiropas partnerībām un partneriem no privātā un/vai publiskā sektora, tostarp apvienojot pētniecības un inovācijas programmas un pārrobežu ieguldījumus pētniecībā un inovācijā, kas sniedz abpusēju labumu cilvēkiem un uzņēmējdarbībai, vienlaikus nodrošinot **Savienībai** iespēju aizstāvēt savas intereses.
- (17a) *NJT pamatiniciatīvas ir apliecinājušas sevi kā efektīvu un lietderīgu instrumentu, kas, Savienībai un tās dalībvalstīm apvienojot un koordinējot centienus, sniedz labumu sabiedrībai. Pasākumi, kas saistībā ar NJT pamatiniciatīvām tiek veikti Grafēna, Cilvēka smadzeņu projekta un Kvantu tehnoloģijas jomā un atbalstīti pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” ietvaros, arī turpmāk tiks atbalstīti pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” ietvaros, izmantojot darba programmā iekļautos uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus. Sagatavošanas darbības, kas tiek atbalstītas pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” NJT pamatiniciatīvu daļas ietvaros, tiks izmantotas stratēģiskajā plānošanas procesā saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, un galvenā uzmanība tajās tiks veltīta darbam pie uzdevumiem, līdzfinansētām/ kopīgi plānotām partnerībām un regulāriem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus.*
- (18) Kopīgajam pētniecības centram (JRC) būtu jāturpina visā politikas ciklā Savienības rīcībpolitikas nodrošināt ar neatkarīgiem un uz patērētāju orientētiem zinātniskiem pierādījumiem un tehnisko atbalstu. JRC tiešās darbības būtu jāīsteno elastīgi, efektīvi un pārredzami, ņemot vērā JRC lietotāju **attiecīgās vajadzības, budžeta ierobežojumus** un Savienības politikas vajadzības un nodrošinot Savienības finanšu interešu aizsardzību. JRC būtu jāturpina radīt papildu resursi.

- (19) Pīlāram “**Inovātīva Eiropa**” būtu jānosaka virkne pasākumu uzņēmēju un **pētniecības virzītās** uzņēmējdarbības vajadzību integrētai atbalstīšanai, kuru mērķis būtu realizēt un paātrināt radikālu inovāciju ātras tirgus izaugsmes veicināšanai, **kā arī veicināt Savienības tehnoloģisko autonomiju stratēģiskās jomās**. Tam būtu jāpiesaista inovatīvi uzņēmumi, **tostarp MVU un jaunuzņēmumi**, kuriem piemīt potenciāls paplašināt darbību pasaules un Savienības mērogā un piedāvāt ātras un elastīgas dotācijas un līdzieguldījumus, tostarp kopā ar privātiem ieguldītājiem. Šie mērķi būtu jāīsteno, izveidojot Eiropas Inovācijas padomi (EIC). Šim pīlāram arī būtu jāatbalsta Eiropas Inovācijas un tehnoloģiju institūts (EIT), **EIT reģionālās inovācijas shēma** un Eiropas inovācijas ekosistēmas kopumā **visā Savienībā**, it īpaši līdzfinansējot partnerības ar valsts un reģionālajiem inovācijas atbalstītājiem — **gan publiskajiem, gan privātajiem**.

- (20) *Lai apmierinātu vajadzību atbalstīt ieguldījumus riskantākos un nelineāros pasākumos, piemēram, pētniecībā un inovācijā, ir ļoti svarīgi, lai pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”, jo īpaši EIC, kā arī EIT ar savām zināšanu un inovāciju kopienām (ZIK), darbotos sinerģijā ar finanšu produktiem, kas izmantojami InvestEU ietvaros. Šajā sakarā pieredze, kas gūta saistībā ar pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” ietvaros izmantotiem finanšu instrumentiem, tādiem kā InnovFin un aizdevumu garantija MVU, būtu jāizmanto kā spēcīgs pamats konkrētam mērķim paredzēta atbalsta sniegšanai. EIC būtu jāizstrādā stratēģiskās izlūkošanas un reāllaika izvērtēšanas pasākumi, lai laikus pārvaldītu un koordinētu savas dažādās darbības.*
- (21) *EIC kopā ar citām pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” daļām būtu jāveicina visu veidu inovācija, sākot no pakāpeniskas līdz radikālai un revolucionārai inovācijai, īpašu uzmanību pievēršot tirgu radošai inovācijai. EIC ar savu instrumentu Pathfinder un Accelerator palīdzību būtu jātiecas identificēt, attīstīt un izmantot jebkāda veida augsta riska inovācijas, tai skaitā pakāpeniskas inovācijas, galveno uzmanību veltot radikālām, revolucionārām un uz būtiskiem zinātniskiem atklājumiem balstītām (deep-tech) inovācijām, kam piemīt potenciāls kļūt par tirgu radošām inovācijām. Ar saskaņota un racionalizēta atbalsta palīdzību EIC būtu jānovērš publiskā atbalsta un privāto ieguldījumu trūkums radikālā inovācijā. EIC instrumentiem ir nepieciešamas šim nolūkam īpaši paredzētas juridiskās un pārvaldības funkcijas, lai atspoguļotu tās mērķus, jo īpaši tirgū ieviešanas pasākumus.*
- (21a) *Šīs regulas nozīmē un jo īpaši attiecībā uz pasākumiem, ko veic EIC ietvaros, jaunuzņēmums ir MVU tā dzīves cikla agrīnā posmā (tostarp uz augstskolas bāzes veidots uzņēmums), kura mērķis ir inovatīvi risinājumi un uz attīstību virzīts uzņēmējdarbības modelis un kurš ir autonomš Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK⁶ pielikuma 3. panta nozīmē; vidējas kapitalizācijas uzņēmums ir uzņēmums, kurš nav nedz Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK definēts mikrouzņēmums, nedz mazais vai vidējais uzņēmums un kurā strādā 250 līdz 3000 darbinieku (darbinieku skaitu aprēķina saskaņā ar minētā ieteikuma pielikuma I sadaļas 3., 4., 5. un 6. pantu); mazs vidējas kapitalizācijas uzņēmums ir vidējas kapitalizācijas uzņēmums, kurā strādā ne vairāk kā 499 darbinieki.*

⁶ Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu, mazu un vidēju uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

(22) Ar *EIC* apvienotās finansēšanas palīdzību *EIC Accelerator* būtu jāpārvar “nāves ieleja” starp pētniecību, posmu pirms masveida komercializācijas un uzņēmumu darbības paplašināšanu. *Accelerator* jo īpaši būtu jāsniedz atbalsts operācijām, kas rada tādu tehnoloģisku vai ar tirgu saistītu risku, ka tās neuzskata par rentablām un tās nespēj tirgū piesaistīt ievērojamus ieguldījumus, un līdz ar to jāpapildina *InvestEU* programma, kas izveidota ar Regulu ...⁷.

(22a) *MVU ir būtisks inovācijas un izaugsmes avots Eiropā. Tādēļ ir nepieciešama Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK definēto MVU aktīva dalība pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”. Balstoties uz pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” īstenošanā gūto labāko praksi, arī pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa” būtu jāmudina MVU integrēti piedalīties šajā pamatprogrammā.*

(22b) *Lai gan apvienotai finansēšanai vajadzētu būt galvenajam EIC Accelerator budžeta līdzekļu izlietošanas veidam 43. panta nolūkā, MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, paredzētajam EIC Accelerator atbalstam, ko sniedz tikai dotāciju veidā, būtu jāatbilst atbalstam, kuru sniedz iepriekšējās pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” — kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1291/2013⁸ — MVU instrumenta budžeta ietvaros.*

(22c) *Ciešā sinerģijā ar InvestEU EIC Accelerator, izmantojot tādus atbalsta veidus kā apvienotais finansējums un pašu kapitāla finansējums, būtu jāfinansē MVU, tostarp jaunuzņēmumi, un izņēmuma gadījumos projekti, ko vada mazi vidējas kapitalizācijas uzņēmumi, kuri vēl nespēj radīt ienākumus, nenes peļņu vai nespēj piesaistīt pietiekamus ieguldījumus, lai pilnībā īstenotu savu projektu uzņēmējdarbības plānu. Šādi kritērijiem atbilstoši subjekti tiks uzskatīti par nerentabliem, lai gan daļu no tiem nepieciešamajiem ieguldījumiem būtu varējuši vai varētu nodrošināt viens vai vairāki*

⁷

⁸ Tiklīdz būs pieņemts regulas galīgais teksts, ir paredzēts, ka OV C sērijā tiks publicēts šāds Komisijas paziņojums:

“Komisija plāno izpildīt EIC Accelerator budžetu tādā veidā, lai nodrošinātu, ka MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, paredzētais atbalsts, ko sniedz tikai dotāciju veidā, atbilst atbalstam, kuru sniedz iepriekšējās pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” MVU instrumenta budžeta ietvaros saskaņā ar regulas “Apvārsnis Eiropa” 43. panta 1. punktā un X apsvērumā minētajiem nosacījumiem.”.

ieguldītāji, tādi kā privāta vai publiska banka, ģimenes birojs, riska kapitāla fonds, komercenģelis u. c. Šādā veidā, pārvarot tirgus darbības traucējumus, EIC Accelerator finansēs daudzsološus, bet vēl nerentablus subjektus, kas īsteno radikālas tirgu veidojošas inovācijas projektus. Tiklīdz šie projekti kļūs rentabli, tie izstrādes vēlākā posmā var tikt finansēti InvestEU ietvaros.

- (23) EIT, veicinot komercdarbības, pētniecības, augstākās izglītības un uzņēmējdarbības integrēšanu, galvenokārt ar savu ZIK *un EIT reģionālās inovācijas shēmu* palīdzību būtu jātiecas stiprināt inovācijas ekosistēmas *Savienības vispārējās inovācijas kapacitātes attīstībai*, kuras risina globālās problēmas. *Saskaņā ar tās izveides aktu, EIT regulu⁹ un EIT stratēģisko inovāciju programmu¹⁰* EIT savos pasākumos būtu jāveicina inovācija un jāatbalsta augstākās izglītības integrācija inovācijas ekosistēmā, jo īpaši: stimulējot izglītošanu uzņēmējdarbības jomā, šajā nolūkā veicinot spēcīgu nedisciplināru sadarbību starp rūpniecības nozari un akadēmiskajām aprindām, un identificējot paredzamās topošo novatoru prasmes, kas būs nepieciešamas globālu problēmu risināšanai, tostarp augstākā līmeņa digitālās un inovācijas prasmes. EIT nodrošinātām atbalsta shēmām būtu jāsniedz labums EIC atbalsta saņēmējiem, savukārt jaunuzņēmumiem, kas rodas no EIT ZIK, vajadzētu būt *ātrai* piekļuvei EIT darbībām. Lai gan, ņemot vērā to, ka EIT galveno uzmanību veltī inovācijas ekosistēmām, tam organiski būtu jāiekļaujas pilārā *“Inovatīva Eiropa”*, *EIT attiecīgā gadījumā būtu jāatbalsta arī visi pārējie pilāri un* tā ZIK plānošana, izmantojot stratēģiskās plānošanas procesu, būtu jāaskaņo ar pilāru *“Globālas problēmas un Eiropas rūpniecības konkurētspēja”*. *Būtu jāizvairās no ZIK un citu šīs jomas instrumentu, jo īpaši citu partnerību, dublēšanās.*

⁹ *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) 294/2008 (2008. gada 11. marts) (OV L 97/1, 9.4.2008.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 1292/2013 (2013. gada 11. decembris) (OV L 347/174, 20.12.2013.).*

¹⁰ *Eiropas Parlamenta un Padomes regula (ES).*

- (24) Vienlīdzīgu konkurences apstākļu radīšanai un saglabāšanai uzņēmumiem, kas konkurē konkrētā tirgū, vajadzētu būt pamatnosacījumam radikālas vai revolucionāras inovācijas uzplaukumam, kas ļauj — jo īpaši maziem un vidējiem novatoriem — gūt labumu no saviem ieguldījumiem un iekarot tirgus daļu. ***Līdzīgā veidā zināma atvērtības pakāpe attiecībā uz inovācijas jomā finansētu darbību mērogu, vēršoties pie liela atbalsta saņēmēju tīkla, var būtiski veicināt MVU kapacitātes veidošanu, jo tā tiem nodrošina ieguldījumu piesaistīšanai un uzplaukumam nepieciešamos līdzekļus.***
- (25) Programmai būtu jāveicina un jāintegrē sadarbība ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām un iniciatīvas, kas balstās uz ***Savienības*** interesēm, savstarpēju labumu un globālu apņemšanos īstenot ANO IAM. Starptautiskās sadarbības mērķim vajadzētu būt stiprināt Savienības ***izcilību pētniecībā un inovācijā***, pievilcību un ekonomikas un rūpniecības konkurētspēju, risināt ANO IAM ietvertās globālās problēmas un atbalstīt Savienības ārpolitiku. Būtu jāievēro pieeja, kas paredz vispārēju atvērtību ***izcilībai*** starptautiskai līdzdalībai un konkrētu mērķu sasniegšanai paredzētām starptautiskās sadarbības darbībām ***un*** zemu vai vidēju ienākumu valstīs iedibinātu subjektu finansēšanai ***būtu jāpiemēro atbilstoši atbilstības kritēriji, ņemot vērā atšķirīgo pētniecības un inovācijas kapacitātes līmeni.*** Vienlaikus būtu jāveicina trešo valstu iesaistīšanās Programmā, ***ja ir paredzēts savstarpīgums, ja tiek aizsargātas Savienības finanšu intereses un ja tiek veicināta visu dalībvalstu līdzdalība Programmā.***

(26) Par mērķi izvirzot savstarpējo attiecību starp zinātni un sabiedrību nostiprināšanu un pēc iespējas lielāka labuma gūšanu no to mijiedarbības, Programmai būtu jāiesaista iedzīvotāji un pilsoniskās sabiedrības organizācijas ***tādu*** atbildīgu pētniecības un inovācijas (***API***) darba programmu un satura kopīgā projektēšanā un izveidē, ***kuri reaģē uz iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības bažām un apmierina to vajadzības un gaidas***, šajā nolūkā veicinot izglītošanu zinātnes jomā, padarot publiski pieejamas zinātniskās atziņas un atvieglojot iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības organizāciju līdzdalību tās pasākumos. ***Būtu jāuzrauga pasākumi, kas tiek veikti, lai uzlabotu iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanu.***

Ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” būtu jāatbalsta jaunas tehnoloģijas, kas palīdz pārvarēt šķēršļus, kuri personām ar invaliditāti liedz piekļuvi un viņu pilnvērtīgu līdzdalību un kuri līdz ar to kavē patiesi iekļaujošas sabiedrības attīstību.

- (27) Saskaņā ar LESD 349. pantu Savienības tālākajiem reģioniem ir tiesības uz īpašiem pasākumiem (ņemot vērā to strukturālo, sociālo un ekonomisko situāciju) attiecībā uz Savienības horizontālo programmu pieejamību. Tādēļ Programmā būtu jāņem vērā šo reģionu īpatnības atbilstoši Komisijas paziņojumam “Spēcīgāka un atjaunota stratēģiskā partnerība ar ES tālākajiem reģioniem” (COM(2017)0623 *final*), ko Padome apstiprināja 2018. gada 12. aprīlī, **un pēc iespējas jāveicina to līdzdalība Programmā.**
- (28) Ar Programmas ietvaros īstenotajiem pasākumiem būtu jātiecas likvidēt dzimumu nevienlīdzību, **izvairoties no aizspriedumiem, kas saistīti ar dzimumu, atbilstoši integrējot dzimuma dimensiju pētniecības un inovācijas saturā, par mērķi izvirzot darba un personīgās dzīves līdzsvara uzlabošanu, sekmējot sieviešu un vīriešu līdztiesību, tostarp vienādas darba samaksas principu, kas minēts LESD 141. panta 3. punktā un Direktīvā 2006/54/EK par tāda principa īstenošanu, kas paredz vienlīdzīgas iespējas un attieksmi pret vīriešiem un sievietēm nodarbinātības un profesijas jautājumos, kā arī nodrošinot pētnieku ar invaliditāti piekļuvi pētniecībai un inovācijai.** ■

- (29) Ņemot vērā aizsardzības nozares īpatnības, detalizētie noteikumi par Savienības finansējumu pētniecības projektiem aizsardzības jomā būtu jānosaka Regulā ..., ar ko izveido Eiropas aizsardzības fondu¹¹, kas paredz līdzdalības noteikumus attiecībā uz pētniecību aizsardzības jomā. ***Lai gan sinerģiju starp pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” un Eiropas Aizsardzības fondu varētu veicināt, vienlaikus izvairoties no dublēšanās, darbībās, kas tiek veiktas pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” ietvaros, būtu jāpievēršas tikai civiliem lietojumiem.***
- (30) Šī regula nosaka Programmas finansējumu. Regulas 1. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai norādītā summa ir Eiropas Parlamenta un Padomes galvenā atsauces summa visā ikgadējās budžeta procedūras laikā *[atsauce ir attiecīgi atjaunināma atbilstoši jaunajam iestāžu nolīgumam: Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas 2013. gada 2. decembra Iestāžu nolīguma par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību¹² 17. punkta]* nozīmē.
- (31) Ja nav noteikts citādi, šai Programmai piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) Nr. **2018/1046**¹³ (“Finanšu regula”). Tā paredz noteikumus par Savienības budžeta izpildi, ieskaitot noteikumus par dotācijām, godalgām, iepirkumu, netiešu īstenošanu, finanšu palīdzību, finansēšanas instrumentiem un budžeta garantijām.

¹¹

¹² OV C 373, 20.12.2013., 1. lpp.

¹³ ***Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012.***

- (31a) *Visā Programmā būtu pastāvīgi jācenšas nodrošināt administratīvo vienkāršošanu, jo īpaši administratīvā sloga mazināšanu atbalsta saņēmējiem. Komisijai būtu vēl vairāk jāvienkāršo savi instrumenti un norādījumi tā, lai tie radītu minimālu slogu atbalsta saņēmējiem. Komisijai jo īpaši būtu jāapsver iespēja izdot norādījumu saīsinātu versiju.*
- (31b) *Lai nodrošinātu to, ka Eiropa globālajā pētniecībā un inovācijā saglabā līderpozīcijas digitālajā jomā, un lai ņemtu vērā nepieciešamību palielināt ieguldījumus nolūkā gūt labumu no augošajām digitālo tehnoloģiju iespējām, pietiekami budžeta līdzekļi būtu jāpiešķir digitālajām pamatprioritātēm.*

(32) Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013¹⁴, Padomes Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2988/95¹⁵, Padomes Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96¹⁶ un Padomes Regulu (ES) 2017/1939¹⁷ Savienības finanšu intereses ir jāaizsargā ar samērīgiem pasākumiem, tostarp ar pārkāpumu, tajā skaitā krāpšanas, novēršanu, atklāšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudētu līdzekļu, kļūdaini izmaksātu vai nepareizi izlietotu līdzekļu atgūšanu un attiecīgā gadījumā ar administratīvu sankciju piemērošanu. Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) saskaņā ar Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 un Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 jo īpaši var veikt administratīvu izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un inspekcijas uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai kāda cita nelikumīga darbība, kas skar Savienības finanšu intereses. Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) var izmeklēt un saukt pie atbildības par krāpšanu un citiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371¹⁸. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, ir pilnībā jāsadarbības Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir nepieciešamās tiesības un piekļuve Komisijai, *OLAF*, *EPPO* un Eiropas Revīzijas palātai un jānodrošina, ka ikviena Savienības fondu izmantošanā iesaistīta trešā persona piešķir līdzvērtīgas tiesības.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

¹⁵ Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

¹⁶ Padomes Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.96., 2. lpp.).

¹⁷ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

¹⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

- (33) Saskaņā ar [atsauce attiecīgi jāatjaunina saskaņā ar jaunu lēmumu par AZT: Padomes Lēmuma 2013/755/ES¹⁹ 94. pantu] aizjūras zemēs un teritorijās (AZT) iedibinātas personas un subjekti ir tiesīgi saņemt finansējumu atbilstoši Programmas noteikumiem un mērķiem un iespējamai kārtībai, kas piemērojama dalībvalstij, ar kuru attiecīgā aizjūras zeme vai teritorija ir saistīta. ***Programmā būtu pienācīgi jāņem vērā šo teritoriju īpatnības, lai nodrošinātu to efektīvu līdzdalību un atbalstītu sadarbību un sinerģiju, jo īpaši tālākajos reģionos, kā arī ar trešām valstīm, kas ir to kaimiņvalstis.***
- (34) Saskaņā ar 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu 22. un 23. punktu šo Programmu ir nepieciešams izvērtēt, balstoties uz informāciju, kas savākta, izmantojot īpašas uzraudzības prasības, vienlaikus izvairoties no pārmērīgas regulēšanas un administratīvā sloga, jo īpaši dalībvalstīm ***un Programmas atbalsta saņēmējiem.*** Minētās prasības attiecīgā gadījumā var ietvert izmērāmus rādītājus kā pamatu Programmas ietekmes izvērtēšanai uz vietas.

¹⁹ Padomes Lēmums 2013/755/ES (2013. gada 25. novembris) par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību ("Lēmums par aizjūras asociāciju") (OV L 344, 19.12.2013., 1. lpp.).

- (35) Lai Komisija nepieciešamības gadījumā varētu papildināt vai grozīt ietekmes ceļu rādītājus, tai jābūt deleģētām pilnvarām pieņemt tiesību aktus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 290. pantu. Jo īpaši būtiski ir tas, lai Komisija sagatavošanas darbu laikā rīkotu atbilstošas apspriešanās, tostarp ekspertu līmenī, un lai šīs apspriešanās tiktu rīkotas saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu. Jo īpaši lai nodrošinātu vienlīdzīgu dalību deleģēto aktu sagatavošanā, Eiropas Parlaments un Padome visus dokumentus saņem vienlaicīgi ar dalībvalstu ekspertiem, un to ekspertiem sistemātiski ir piekļuve Komisijas ekspertu grupu sanāksmēm, kurās tiek sagatavoti deleģētie akti.
- (36) Saskaņotība un sinerģija starp pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” un ES kosmosa programmu veicinās globāli konkurētspējīgu un inovatīvu Eiropas kosmosa nozari, pastiprinās Eiropas autonomiju piekļuvē kosmosam un tā izmantošanā aizsargātā un drošā vidē un stiprinās Eiropas lomu pasaulē. Radikālus risinājumus pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” atbalstīs ar datiem un pakalpojumiem, ko darīs pieejamus ar kosmosa programmas palīdzību.
- (36a) *Attiecībā uz konkrētu finansējamo darbību darba programmā būtu jāņem vērā konkrētu iepriekšējo projektu iznākums un situācija zinātnē, tehnoloģijā un inovācijā valsts, Savienības un starptautiskā līmenī, kā arī norises, kas saistītas ar attiecīgo politiku, tirgu un sabiedrību.*

- (37) Dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumiem ir pienācīgi jāatspoguļo Programmas vajadzības, ņemot vērā dažādu ieinteresēto personu paustās bažas un ieteikumus.
- (38) Kopēju noteikumu ***un prasību*** piemērošanai visā Programmā būtu jānodrošina ***vienkāršoti un kopēji instrumenti, tostarp uzraudzībai un ziņošanai, un saskaņots satvars***, kas atvieglo dalību programmās, kuras finansiāli atbalsta no Programmas budžeta, tostarp dalību programmās, ko pārvalda finansēšanas struktūras, tādas kā EIT, kopuzņēmumi un jebkādas citas struktūras saskaņā ar LESD 187. pantu, un dalību programmās, kuras dalībvalstis īsteno saskaņā ar LESD 185. pantu. ***Īpašu noteikumu pieņemšanai vajadzētu būt atļautai, taču izņēmumi būtu pieļaujami tikai tad, kad tas patiešām ir nepieciešams un kad šāda nepieciešamība ir pienācīgi pamatota.***
- (39) Darbībās, kas ietilpst Programmas darbības jomā, būtu jāievēro pamattiesības un principi, kas jo īpaši atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā. Šādām darbībām vajadzētu būt saskaņā ar jebkādiem juridiskiem pienākumiem, tostarp starptautiskām tiesībām, un ar attiecīgajiem Komisijas lēmumiem, tādiem kā Komisijas 2013. gada 28. jūnija paziņojums²⁰, kā arī ētikas principiem, kas ietver izvairīšanos no jebkādas pētniecības integritātes neievērošanas. ***Būtu jāņem vērā Eiropas Dabaszinātņu un jauno tehnoloģiju ētikas grupas, Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras un Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāja atzinumi.*** Pētniecības pasākumos būtu jāņem vērā arī LESD 13. pants, un būtu jāmazina dzīvnieku izmantošana pētniecībā un testēšanā, lai galu galā to izbeigtu pavisam, aizstājot ar citām metodēm.

²⁰ OV C 205, 19.7.2013., 9. lpp.

- (40) Atbilstoši LESD 180. un 186. pantā noteiktajiem starptautiskās sadarbības mērķiem būtu jāveicina trešās valstīs iedibinātu tiesību subjektu un starptautisku organizāciju dalība **Savienības zinātniskajās, sabiedrības, ekonomiskajās un tehnoloģiskajās interesēs**. Programmas īstenošanai būtu jānotiek saskaņā ar pasākumiem, kas pieņemti atbilstīgi LESD 75. un 215. pantam un būtu jāatbilst starptautiskajām tiesībām. Attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar Savienības stratēģiskajiem aktīviem, interesēm, autonomiju vai drošību, dalību konkrētās Programmas darbībās var ierobežot, to atļaujot tikai subjektiem, kuri iedibināti tikai dalībvalstīs vai dalībvalstīs un noteiktās asociētās valstīs vai citās trešās valstīs.
- (41) *Atzīstot, ka klimata pārmaiņas ir viens no lielākajiem globālajiem un sociālajiem problēmjautājumiem un* atspoguļojot to, cik svarīgi ir cīnīties pret klimata pārmaiņām atbilstoši Savienības saistībām īstenot Parīzes nolīgumu un ANO ilgtspējīgas attīstības mērķus, Programma palīdzēs racionalizēt klimata politikas darbības un sasniegt vispārējo mērķi, proti, **2021.–2027. gada DFS laikposmā vismaz 25 % no ES budžeta izdevumiem atvēlēt klimata jomas mērķu īstenošanai un ikgadējo 30 % mērķi sasniegt pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā 2027. gadā. Klimata aspektu integrēšana būtu pienācīgi jāiekļauj pētniecības un inovācijas saturā un jāpiemēro visos pētniecības cikla posmos.**
- (41a) *Ar klimatu saistīto ietekmes ceļa rādītāju kontekstā Komisija ziņos par to projektu iznākumu, inovācijām un lēsto apkopoto ietekmi, kuri attiecas uz klimatu, tostarp pa Programmas daļām un īstenošanas veidiem. Šajā analīzē Komisijai būtu jāņem vērā Eiropas iedzīvotāju ilgtermiņa ekonomiskās, sociālās un ar vidi saistītās izmaksas un ieguvumi, kas izriet no Programmas pasākumiem, tostarp inovatīvu klimata pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās risinājumu izmantošana, paredzamā ietekme uz darbvietu radīšanu un uzņēmumu dibināšanu, ekonomikas izaugsme, konkurētspēja, tīra enerģija, veselība un labjuība (tostarp gaisa, augsnes un ūdens kvalitāte). Šīs ietekmes analīzes rezultāti būtu jāpublisko, jāizvērtē saistībā ar Eiropas mērķiem klimata un enerģētikas jomā un jāņem vērā turpmākajā stratēģiskās plānošanas procesā un turpmākajās darba programmās.*

- (42) Uz šo regulu attiecas horizontālie finanšu noteikumi, ko Eiropas Parlaments un Padome pieņēmuši, balstoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 322. pantu. Šie noteikumi ir paredzēti Finanšu regulā un jo īpaši nosaka procedūru budžeta sagatavošanai un izpildei, izmantojot dotācijas, iepirkumu, godalgas un netiešu izpildi, un paredz finanšu dalībnieku atbildību. Noteikumi, kas pieņemti, balstoties uz LESD 322. pantu, attiecas arī uz Savienības budžeta aizsardzību vispārēju trūkumu gadījumā saistībā ar tiesiskumu dalībvalstīs, jo tiesiskuma ievērošana ir būtisks priekšnoteikums pareizai finanšu pārvaldībai un efektīvai ES veiktai finansēšanai.
- (43) Sensitīvas pamatinformācijas izmantošana vai personu, kurām tas nav atļauts, piekļuve sensitīviem rezultātiem *un pētniecības datiem* var negatīvi ietekmēt Savienības vai vienas vai vairāku dalībvalstu intereses. Tādēļ konfidencialu datu un klasificētas informācijas apstrāde būtu jāreglamentē ar visiem attiecīgajiem Savienības tiesību aktiem, tostarp iestāžu iekšējiem noteikumiem, tādiem kā Komisijas Lēmums (ES, *Euratom*) 2015/444/EK²¹, kas paredz drošības noteikumus ES klasificētās informācijas aizsardzībai.

I

²¹ Komisijas 2015. gada 13. marta Lēmums (ES, *Euratom*) 2015/444 par drošības noteikumiem ES klasificētās informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp.).

(45) *Ir nepieciešams paredzēt noteikumus un nosacījumus par Savienības finansējuma nodrošināšanu Programmas ietvaros veiktu darbību dalībniekiem. Programmas ietvaros dotācijas būs vienīgais finansēšanas veids. Citi finansēšanas veidi būtu jāizvēlas, balstoties uz to spēju sasniegt konkrētos darbību mērķus un nodrošināt rezultātus, jo īpaši ņemot vērā kontroles izmaksas un sagaidāmo neatbilstības risku. Attiecībā uz dotācijām, veicot iepriekš minētās darbības, būtu jāapsver iespēja izmantot Finanšu regulā paredzētās fiksētās summas, vienotās likmes un vienības izmaksu standarta likmes apsvēršana, lai nodrošinātu turpmāku vienkāršošanu. Pirms jebkādu jaunu izmaksu atlīdzināšanas sistēmu uzskatīt par patiesu vienkāršošanu atbalsta saņēmēju labā, būtu jāveic plaša un pozitīva izvērtēšana.*

(47) *Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, Euratom) 2018/1046²² ("Finanšu regula") Programmai būtu jānodrošina pamats atbalsta saņēmēju parasti izmantotās izmaksu uzskaites prakses plašākai akceptēšanai attiecībā uz personāla izmaksām un iekšējos norēķinos izmantotām preču un pakalpojumu vienības izmaksām (tostarp attiecībā uz lieliem pētniecības infrastruktūras pamatprogrammas "Apvārsnis 2020" nozīmē). Iekšējos norēķinos izmantotām preču un pakalpojumu vienības izmaksām, ko aprēķina saskaņā ar atbalsta saņēmēju parasto grāmatvedības praksi, apvienojot faktiskās tiešās un netiešās izmaksas, vajadzētu būt iespējai, kuru var izvēlēties visi atbalsta saņēmēji. Šajā sakarā atbalsta saņēmējiem vajadzētu būt nodrošinātai iespējai iekļaut faktiskās netiešās izmaksas, ko aprēķina, pamatojoties uz iemaksu sadales skalu šādās iekšējos norēķinos izmantotās preču un pakalpojumu vienības izmaksās.*

(48) *Pašreizējā faktisko personāla izmaksu atlīdzināšanas sistēma būtu jāvienkāršo vēl vairāk, izmantojot uz projektu balstītu atalgojuma pieeju, kas izstrādāta pamatprogrammas*

²² *Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, Euratom) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, un ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu 541/2014/ES, un ar ko atceļ Regulu (ES, Euratom) Nr. 966/2012.*

“Apvārsnis 2020” ietvaros, un vēl vairāk jāaskaņo ar Finanšu regulu, *lai samazinātu Programmā iesaistīto ES pētnieku atalgojuma starpību.*

- (49) Pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” ietvaros izveidotais un Komisijas pārvaldītais Dalībnieku garantiju fonds ir apliecinājis sevi kā svarīgs aizsardzības mehānisms, kas mazīna riskus, kuri saistīti ar saistības nepildošu dalībnieku neatlīdzinātām summām. Tādēļ Atbalsta saņēmēju garantiju fondam, kas pārdēvēts par Savstarpējās apdrošināšanas mehānismu (“Mehānisms”) būtu jāturpina darboties un būtu jāpaplašina tā darbības jomā, tajā iekļaujot citas finansēšanas struktūras, jo īpaši iniciatīvas saskaņā ar LESD 185. pantu. Mehānismam vajadzētu būt atvērtam jebkuras citas tieši pārvaldītas Savienības programmas atbalsta saņēmējiem.
- (50) Būtu jāparedz noteikumi par rezultātu izmantošanu un izplatīšanu, lai nodrošinātu, ka atbalsta saņēmēji šos rezultātus attiecīgi aizsargā, izmanto un izplata un nodrošina to pieejamību. Lielāks uzsvars būtu jāliek uz rezultātu izmantošanu, ***un Komisijai būtu jāidentificē atbalsta saņēmēju iespējas izmantot rezultātus un maksimāli jāpalielina tās, jo īpaši Savienībā. Izmantošanā būtu jāņem vērā Programmas principi, tostarp inovācijas veicināšana Savienībā un Eiropas pētniecības telpas stiprināšana.***

- (51) Būtu jāsaglabā iepriekšējās pamatprogrammas — “Apvārsnis 2020”— priekšlikumu izvērtēšanas un atlases sistēmas galvenie elementi, īpašas uzmanības veltīšana izcilībai **un ietekmes un īstenošanas kvalitātes un efektivitātes kritēriji**. Priekšlikumi arī turpmāk būtu jāatlasa, balstoties uz neatkarīgu ekspertu — **kas pārstāv pēc iespējas vairāk dalībvalstu** — veiktu izvērtējumu. **Komisijai attiecīgā gadījumā būtu jāorganizē anonīma izvērtēšana un jāanalizē tās rezultāti, lai nepieļautu novirzes atlases procesā**. Attiecīgā gadījumā **neatkarīgiem ekspertiem** būtu jāņem vērā nepieciešamība nodrošināt vispārēju saskaņotību ar projektu portfeli.
- (52) Lai Savienības atbalsta saņēmējiem mazinātu administratīvo slogu, **attiecībā uz visām Programmas daļām saskaņā ar Finanšu regulas 127. pantu** būtu **jāīsteno sistemātiska** savstarpēja paļaušanās uz revīziju un izvērtēšanu ■ ar citām Savienības programmām. Šāda savstarpēja paļaušanās būtu skaidri jāparedz, ņemot vērā arī citus ticamības noteikšanas elementus, tādus kā sistēmu un procesu revīzija.
- (53) Specifiskas problēmas pētniecības un inovācijas jomā būtu jārisina, izmantojot godalgas, tostarp attiecīgā gadījumā kopējas vai apvienotas godalgas, kuru piešķiršanu organizē Komisija vai finansēšanas struktūra kopā ar citām Savienības struktūrām, trešām valstīm, starptautiskām organizācijām vai bezpeļņas tiesību subjektiem. **Godalgas jo īpaši būtu jāpiešķir projektiem, kas piesaista zinātniekus paplašināšanas valstīm, kā arī veiksmīgiem projektiem, lai palielinātu to redzamību un ļautu pastiprināt Savienības finansēto darbību popularizēšanu.**

- (54) Finansēšanas veidus un īstenošanas metodes saskaņā ar šo regulu būtu jāizvēlas, pamatojoties uz to spēju sasniegt konkrētos darbību mērķus un sniegt rezultātus, jo īpaši ņemot vērā kontroles izmaksas, administratīvo slogu un paredzamo neatbilstības risku.
- Šajā procesā būtu jāapsver iespēja izmantot fiksētas summas, vienotas likmes un vienības izmaksu likmes,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

I SADAĻA

VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

1. Ar šo regulu izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” (“Programma”), paredz noteikumus par dalību un rezultātu izplatīšanu Programmas ietvaros veicamās netiešās darbībās ***un nosaka satvaru pētniecības un inovācijas pasākumiem sniegta Savienības atbalsta pārvaldībai.***
2. Regula nosaka Programmas mērķus, budžetu laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, Savienības finansējuma veidus un šāda finansējuma sniegšanas noteikumus.
3. Programmu īsteno, izmantojot:
 - (a) īpašo programmu, kas izveidota ar Lēmumu .../.../ES²³ ;
(aa) finanšu iemaksu EIT, kas izveidots ar Regulu (EK) Nr. 294/2008;
 - (b) īpašo pētniecības programmu aizsardzības jomā, kas izveidota ar Regulu .../.../ES ***(Eiropas Parlamenta un Padomes regula, ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu).***
4. Ja vien nav skaidri noteikts citādi, šajā regulā lietotie termini “Apvārsnis Eiropa”, “Programma” un “īpašā programma” attiecas uz jautājumiem, kas saistīti tikai ar 3. punkta a) apakšpunktā minēto īpašo programmu.

EIT īsteno Programmu saskaņā ar saviem stratēģiskajiem mērķiem laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, kas noteikti EIT stratēģiskajā inovācijas programmā, un ņemot vērā stratēģisko plānošanu.

2. pants

Definīcijas

Šīs regulas piemērošanas nolūkā izmanto šādas definīcijas:

- (1) “pētniecības infrastruktūras” ir iekārtas un spējas, kas nodrošina resursus un pakalpojumus pētniecības kopienām, lai tās varētu veikt pētniecību un veicināt inovāciju savā darbības jomā. Šī definīcija ietver saistītos cilvēkresursus un svarīgāko aprīkojumu vai instrumentu kopumus; ar zināšanām saistītus objektus, piemēram, kolekcijas, arhīvus vai zinātnisko datu infrastruktūras; unikālas un ārējiem lietotājiem atvērtas datorizētas informācijas sistēmas, sakaru tīklus un jebkādas citas infrastruktūras, kam ir liela nozīme izcilības sasniegšanā pētniecības un inovācijas jomā. Attiecīgā gadījumā infrastruktūru var izmantot arī ārpus pētniecības jomas, piemēram, izglītībā vai sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā, un tā var būt tāda, kas atrodas vienuviet, virtuāla vai izklaidēta;
- (2) “pārdomātas specializācijas stratēģija” ir pārdomātas specializācijas stratēģija, kas definēta Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1303/2013²⁴ un kas atbilst Regulā (ES) XX [Kopīgo noteikumu regula] izklāstītajiem izpildāmajiem nosacījumiem;
- (3) “Eiropas partnerība” ir iniciatīva, kuras ietvaros Savienība, ***agrīnā posmā iesaistoties arī dalībvalstīm un/vai asociētajām valstīm***, kopā ar privātā un/vai publiskā sektora partneriem (tādiem kā rūpniecība, ***augstskolas***, pētniecības organizācijas, struktūras, kas veic valsts pārvaldes uzdevumus vietējā, reģionālā, valsts vai starptautiskā līmenī, un pilsoniskās sabiedrības organizācijas, tai skaitā fondi ***un NVO***) apņemas kopīgi atbalstīt pētniecības un inovācijas pasākumu — tostarp ar tirgus apguvi un regulējuma vai politikas ieviešanu saistītu pasākumu — programmas izstrādi un īstenošanu;
- (4) “atvērta piekļuve” ir piekļuves Programmas ietvaros finansētu darbību pētniecības izlaidi ***bez maksas nodrošināšana tiešsaistē galalietotājiem saskaņā ar šīs regulas 10. pantu un 35. panta 3. punktu***;

²⁴ ***Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1303/2013 (2013. gada 17. decembris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1083/2006.***

- (4a) *“atvērta zinātne” ir pieeja zinātniskajam procesam, kura balstās uz atvērtu sadarbību, instrumentiem un zināšanu izplatīšanu, tostarp uz 10. pantā minētajiem elementiem;*
- (5) *“uzdevums” ir uz izcilību balstītu un ietekmes virzītu starpdisciplināru un starpnozaru pētniecības un inovācijas darbību portfelis, kas paredzēts, lai:*
- noteiktā termiņā sasniegtu izmērāmu mērķi ■ , ko nebūtu iespējams sasniegt ar individuālām darbībām,
 - *ar zinātnes un tehnoloģijas palīdzību nodrošinātu ietekmi uz sabiedrību un lēmumu pieņemšanu,*
 - *būtu svarīgs ievērojamai Eiropas iedzīvotāju daļai un plašam Eiropas pilsoņu lokam;*
- (6) *“pirmskomercializācijas iepirkums” ir tādu pētniecības un attīstības pakalpojumu iepirkums, kuri ir saistīti ar riska un ieguvumu dalīšanu tirgus apstākļos un konkurētspējīgu attīstību pa posmiem, ja tiek skaidri nošķirti pētniecības un attīstības pakalpojumi, kas tiek iepirkti, izmantojot gatavo izstrādājumu laišanu apgrozībā komerciālos apjomos;*
- (7) *“inovatīvu risinājumu publiskais iepirkums” ir iepirkums, kurā līgumslēdzējas iestādes rīkojas kā sākuma klients attiecībā uz inovatīvām precēm vai pakalpojumiem, kas vēl nav pieejami plašā komerciālā mērogā, un kuri var ietvert atbilstības pārbaudi;*
- (8) *“piekļuves tiesības” ir tiesības izmantot rezultātus vai pamatinformāciju **ar noteikumiem un nosacījumiem, kas noteikti saskaņā ar šo regulu;***
- (9) *“iepriekš uzkrātās zināšanas” ir jebkādi dati, zinātība vai informācija neatkarīgi no to veida — materiāla vai nemateriāla rakstura —, tostarp jebkādas tiesības, piemēram, intelektuālā īpašuma tiesības, kas: (i) ir atbalsta saņēmēju rīcībā pirms to iesaistīšanās attiecīgajā darbībā, un, (ii) **par** ko atbalsta saņēmēji **rakstiski vienojušies kā par** nepieciešamu darbības īstenošanai vai tās rezultātu izmantošanai;*
- (10) *“izplatīšana” ir publiska rezultātu atklāšana ar atbilstošiem līdzekļiem (kas neizriet no rezultātu aizsardzības vai izmantošanas), tostarp, izmantojot zinātniskas publikācijas jebkurā plašsaziņas līdzeklī;*

- (11) “izmantošana” ir rezultātu lietošana turpmākos pētniecības un inovācijas pasākumos, kas nav attiecīgās darbības aptverti pētniecības un inovācijas pasākumi, **tostarp komerciāla izmantošana, tāda kā produkta vai procesa izstrāde, izveide, ražošana un tirgvedība** vai pakalpojuma **radīšana** un **sniegšana**, vai standartizācijas pasākumos;
- (12) “taisnīgi un saprātīgi nosacījumi” ir atbilstoši nosacījumi, tostarp iespējami finanšu noteikumi vai autoratlīdzības nepiemērošanas nosacījumi, ņemot vērā konkrētos apstākļus, kādos pieprasīta piekļuve, piemēram, to rezultātu vai pamatinformācijas faktisko vai iespējamo vērtību, kuriem tiek pieprasīta piekļuve, un/vai paredzētās izmantošanas jomu, ilgumu vai citas raksturīgas iezīmes;
- (13) “finansēšanas struktūra” ir Finanšu regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunktā minētā struktūra vai organizācija, kas nav Komisija, bet kam Komisija ir uzticējusi budžeta izpildes uzdevumus Programmas ietvaros;
- (14) “starptautiska Eiropas līmeņa pētniecības organizācija” ir starptautiska organizācija, kuras locekļu vairākums ir dalībvalstis vai asociētās valstis un kuras galvenais mērķis ir veicināt zinātnisko un tehnoloģisko sadarbību Eiropā;
- (15) “tiesību subjekts” ir fiziska vai juridiska persona un kas par tādu atzīta saskaņā ar valsts, Savienības vai starptautiskiem tiesību aktiem, kam ir juridiskas personas statuss un kas, rīkojoties savā vārdā, var izmantot tiesības un būt pakļauta pienākumu izpildei, vai jebkurš subjekts bez juridiskas personas statusa saskaņā ar Finanšu regulas 197. panta 2. punkta c) apakšpunktu;
- (15a) **“paplašināšanas valstis”/ “valstis ar zemu sniegumu pētniecības un inovācijas jomā” ir valstis, kurās ir jāizveido tiesību subjekti, lai tās atbilstu koordinatora statusam pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” daļas “Dalības paplašināšana un Eiropas Pētniecības telpas stiprināšana” sadaļas “Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana” ietvaros. Visā Programmas darbības laikā šādas ES dalībvalstis ir Bulgārija, Čehija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Kipra, Latvija, Lietuva, Malta, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija un Ungārija. Attiecībā uz asociētajām valstīm kritērijiem atbilstošo valstu sarakstu noteiks, pamatojoties uz rādītāju, un to publicēs darba programmā. Pamatojoties uz LESD 349. pantu par koordinatora kritērijiem atbilstošiem šīs daļas ietvaros tiks atzīti arī tiesību subjekti no tālākajiem reģioniem.**

- (16) “bezpeļņas tiesību subjekts” ir tiesību subjekts, kas pēc savas juridiskās formas ir bezpeļņas subjekts vai kam ir juridisks vai statūtos noteikts pienākums nesadalīt peļņu akcionāriem vai individuāliem locekļiem;
- (16a) ***“MVU” ir mikrouzņēmums vai mazais vai vidējais uzņēmums, kā noteikts Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK;***
- (17) “**mazs** vidējas kapitalizācijas uzņēmums” ir subjekts, kurš nav ne mikrouzņēmums, ne mazais vai vidējais uzņēmums (MVU), kas definēts Komisijas Ieteikumā 2003/361/EK, un kurā strādā ***ne vairāk kā 499 darbinieki***, kuru skaitu aprēķina saskaņā ar minētā ieteikuma pielikuma I sadaļas 3., 4., 5. un 6. pantu;
- (18) “rezultāti” ir materiālās vai nemateriālās darbības sekas, piemēram, dati, zinātība vai informācija, neatkarīgi no to veida vai rakstura un no to aizsargāšanas iespējas, kā arī jebkādas ar tām saistītas tiesības, tostarp intelektuālā īpašuma tiesības;
- (18a) ***“pētniecības izlaide” ir darbības rezultāti, kam var piešķirt piekļuvi zinātnisku publikāciju, datu vai cita inženierijas iznākuma un procesu, tādu kā programmatūra, algoritmi, protokoli un elektroniskas piezīmju grāmatiņas, veidā;***
- (19) “izcilības zīmogs” ir sertificēts marķējums, kas apliecina, ka priekšlikums, kurš ticis iesniegts saistībā ar uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus, ir pārsniedzis visas ***vērtēšanas*** robežvērtības, bet kuru nav bijis iespējams finansēt tāpēc, ka darba programmā attiecīgajam uzaicinājumam trūka līdzekļu, ***bet kuram var piešķirt atbalstu no citiem Savienības vai valstu finansējuma avotiem;***
- (19a) ***“stratēģiskais pētniecības un inovācijas plāns” ir īstenošanas akts, kas nosaka stratēģiju satura īstenošanai darba programmā, kas aptver ne vairāk kā četrus gadus, pēc plašas, obligātas apspriešanās ar lielu skaitu ieinteresēto personu. Tas nosaka prioritātes, piemērotus darbības veidus un izmantojamās īstenošanas veidus;***
- (20) “darba programma” ir dokuments, ko Komisija pieņēmusi īpašās programmas²⁵ īstenošanai saskaņā ar tās 12. pantu, vai satura un struktūras ziņā līdzvērtīgs dokuments, kuru pieņēmusi finansēšanas struktūra;

²⁵

OV...

- (21) “atmaksājamais avanss” ir daļa no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” vai *EIC* apvienotā finansējuma, kura atbilst aizdevumam saskaņā ar Finanšu regulas X sadaļu, taču kuru tiešā veidā un atbilstoši bezpeļņas principam piešķir Savienība, lai segtu inovācijas darbībai atbilstošu pasākumu izmaksas, un kura tās saņēmējam ir jāatmaksā Savienībai saskaņā ar līguma nosacījumiem;
- (22) “līgums” ir vienošanās starp Komisiju vai finansēšanas struktūru un tiesību subjektu, kas īsteno inovācijas un tirgū ieviešanas darbību un kas tiek atbalstīta, izmantojot pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” vai *EIC* apvienoto finansējumu;
- (23) “klasificēta informācija” ir ES klasificētā informācija, kas definēta Komisijas Lēmuma (ES, *Euratom*) 2015/444 3. pantā, kā arī dalībvalstu klasificētā informācija, to trešo valstu klasificētā informācija, ar kurām Savienība ir noslēgusi drošības nolīgumu, un to starptautisko organizāciju klasificētā informācija, ar kurām Savienība ir noslēgusi drošības nolīgumu;
- (24) “apvienošanas operācija” ir no ES budžeta atbalstītas darbības, tostarp Finanšu regulas 2. panta 6. punktā minētā finansējuma apvienošanas mehānisma ietvaros, ar kurām apvieno no ES budžeta finansēta neatmaksājama atbalsta un/vai finanšu instrumentu veidus ar atmaksājama atbalsta veidiem, ko saņem no attīstības vai citām publiskām finanšu institūcijām, kā arī no komerciālām finanšu institūcijām un ieguldītājiem.
- (25) “pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” ■ apvienotais finansējums” ir finansiāls atbalsts ***programmai, lai sniegtu atbalstu*** inovācijas un tirgū ieviešanas pasākumiem, kas izpaužas kā īpaša dotācijas vai atmaksājama avansa kombinācija ar ieguldījumu pašu kapitālā ***vai jebkādu citu atmaksājama atbalsta veidu;***
- (25a) ***“EIC apvienotais finansējums” ir tiešs finansiāls atbalsts, ko EIC ietvaros sniedz inovācijas un tirgū ieviešanas darbībai un kas izpaužas kā īpaša dotācijas vai atmaksājama avansa kombinācija ar ieguldījumu pašu kapitālā vai jebkādu citu atmaksājama atbalsta veidu;”***
- (25a) ***“pētniecības un inovācijas darbība” ir darbība, kas galvenokārt sastāv no pasākumiem, kuru mērķis ir radīt jaunas zināšanas un/vai izpētīt jaunas vai uzlabotas tehnoloģijas, produkta, procesa, pakalpojuma vai risinājuma izmantošanas iespējamību. Tā var ietvert***

fundamentālu un lietišķu pētniecību, tehnoloģiju ieviešanu, integrēšanu, testēšanu, demonstrēšanu un validēšanu maza mēroga prototipam laboratorijā vai simulētā vidē;

- (25b) *“inovācijas darbība” ir darbība, kas galvenokārt sastāv no pasākumiem, kuri tieši ir vērsti uz jaunu, pārveidotu vai uzlabotu produktu, procesu vai pakalpojumu ražošanas plāniem un kārtību vai projektiem, un kas, iespējams, ietver prototipu izstrādi, testēšanu, demonstrēšanu, izmēģināšanu, produkta plaša mēroga validēšanu un laišanu tirgū;*
- (25c) *“ERC progresīvā pētniecība (tostarp ERC koncepcijas pamatojums)” ir galvenā pētnieka vadītas pētniecības darbības, ko ERC ietvaros uzņem viens vienīgs vai vairāki atbalsta saņēmēji;*
- (25d) *“apmācības un mobilitātes darbība” ir darbība, kas vērsta uz pētnieku prasmju, zināšanu un karjeras izredžu uzlabošanu, pamatojoties uz mobilitāti starp valstīm un attiecīgā gadījumā starp nozarēm vai disciplīnām;*
- (25e) *“programmas līdzfinansēšanas darbība” ir darbība, ar ko nodrošina daudzgadu līdzfinansēšanas pasākumu programmai, kuru izstrādājuši un/vai īsteno subjekti, kas pārvalda un/vai finansē pētniecības un inovācijas programmas un kas nav Savienības finansēšanas struktūras. Ar šādu pasākumu programmu var atbalstīt tīklu veidošanu un koordinēšanu, pētniecību, inovāciju, izmēģinājuma darbības, inovācijas un tirgū ieviešanas darbības, mācību un mobilitātes darbības, informētības palielināšanu, komunikāciju, izplatīšanu, izmantošanu un jebkādu attiecīgu finansiālu atbalstu, tādu kā dotācijas, godalgas, iepirkums, kā arī pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” apvienoto finansējumu vai to kombināciju. Programmas līdzfinansēšanas darbību var īstenot minētie subjekti tieši vai to vārdā trešās personas;*
- (25f) *“pirmskomercializācijas iepirkuma darbība” ir darbība, kuras galvenais mērķis ir īstenot pirmskomercializācijas iepirkumu, ko veic atbalsta saņēmēji, kuri ir līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzēji subjekti;*
- (25g) *“inovatīvu risinājumu publiskā iepirkuma darbība” ir darbība, kuras galvenais mērķis ir īstenot inovatīvu risinājumu kopīgu vai koordinētu publisko iepirkumu, ko veic atbalsta saņēmēji, kuri ir līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzēji subjekti;*
- (25h) *“koordinēšanas un atbalsta darbība” ir darbība, kas veicina Programmas mērķu īstenošanu un kas neietver pētniecības un inovācijas pasākumus, izņemot gadījumus,*

kad tie tiek veikti daļas “Dalības paplašināšana un Eiropas pētniecības telpas stiprināšana” sadaļas “Dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana” ietvaros; un augšupējā koordinēšana bez pētniecības pasākumu līdzfinansēšanas no ES, kas dod iespēju sadarboties tiesību subjektiem no dalībvalstīm un asociētām valstīm, lai stiprinātu Eiropas pētniecības telpu;

- (25i) “veicināšanas godalga” ir godalga, lai stimulētu ieguldīšanu konkrētā virzienā, pirms darba izpildes precizējot mērķi;*
- (25j) “atzinības godalga” ir godalga, ko piešķir, lai atlīdzinātu par pagātnes sasniegumiem un izcilu darbu pēc tā izpildes;*
- (25k) “inovācijas un tirgū ieviešanas darbība” ir inovācijas darbība, kas ietver inovācijas darbību un citus pasākumus, kuri nepieciešami inovācijas laišanai tirgū, tostarp uzņēmumu darbības paplašināšanai, nodrošinot pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” apvienoto finansējumu (dotācijas tipa finansējuma un privātā finansējuma kombināciju);*
- (25l) “netiešas darbības” ir pētniecības un inovācijas pasākumi, kuriem Savienība sniedz finansiālu atbalstu un kurus veic Programmas dalībnieki;*
- (25m) “tiešas darbības” ir pētniecības un inovācijas pasākumi, kurus Komisija veic ar sava Kopīgā pētniecības centra (JRC) palīdzību;*
- (27) “iepirkums” ir Finanšu regulas 2. panta 49. punktā definētais iepirkums;*
- (28) “saistīts subjekts” ir jebkurš tiesību subjekts, kas definēts Finanšu regulas 187. panta 1. punktā;*
- (30) “inovācijas ekosistēma” ir ekosistēma, kas pulcē kopā ES līmeņa dalībniekus vai subjektus, kuru funkcionālais mērķis ir darīt iespējamu tehnoloģisko attīstību un inovāciju. Tā ietver attiecības starp materiāliem resursiem (tādiem kā fondi, aprīkojums un iekārtas), institucionāliem subjektiem (tādus kā augstskolas, atbalsta dienesti, pētniecības un tehnoloģiju organizācijas, uzņēmumi, ieguldītāji riska kapitālā un finanšu starpnieki) un valsts, reģionālās un vietējās politikas veidošanas un finansēšanas subjektiem.*

3. pants

Programmas mērķi

1. Programmas vispārējais mērķis ir nodrošināt Savienības investīciju zinātnisko, **tehnoloģisko**, ekonomisko un sociālo ietekmi pētniecībā un inovācijā, lai tādējādi **visās dalībvalstīs** stiprinātu Savienības zinātnisko un tehnoloģisko bāzi un veicinātu tās konkurētspēju, tostarp rūpniecības jomā, īstenojot Savienības stratēģiskās prioritātes, palīdzēt **īstenot ES mērķus un politikas**, risināt globālas problēmas, tostarp īstenojot ilgtermiņa attīstības mērķus, **ievērojot Ilgtspējīgas attīstības programmas 2030. gadam un Parīzes nolīguma principus, un stiprināt Eiropas pētniecības telpu. Tādējādi Programma maksimāli palielina Savienības pievienoto vērtību, īpašu uzmanību veltot mērķiem un pasākumiem, kurus dalībvalstis vienas pašas nevar efektīvi īstenot, bet kurus var īstenot sadarbojoties.**
2. Programmas konkrētie mērķi ir šādi:
 - (a) **izstrādāt, veicināt un virzīt uz priekšu zinātnisko izcilību**, atbalstīt kvalitatīvu jaunu **fundamentālu un lietīšku** zināšanu, prasmju, tehnoloģiju un risinājumu radīšanu un izplatīšanu **un pētnieku apmācību un mobilitāti, piesaistīt talantus visos līmeņos un veicināt Savienības talantu kopuma pilnīgu iesaisti darbībās, kas tiek atbalstītas Programmas ietvaros;**
 - (b) **radīt zināšanas**, stiprināt pētniecības un inovācijas ietekmi Savienības rīcībpolitikas izstrādē, atbalstīšanā un īstenošanā un atbalstīt **piekļuvi inovatīviem risinājumiem un to** izmantošanu **Eiropas rūpniecībā, jo īpaši MVU**, un sabiedrībā, lai risinātu globālas problēmas, **tostarp tās, kas saistītas ar klimata pārmaiņām un ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu;**
 - (c) veicināt visu veidu inovāciju, **atvieglot tehnoloģisko attīstību, demonstrēšanu un zināšanu un tehnoloģijas nodošanu** un stiprināt inovatīvu risinājumu **izplatīšanu un izmantošanu;**
 - (d) optimizēt Programmas sniegumu **Eiropas pētniecības telpas** ietekmes **un pievilcīguma stiprināšanā un palielināšanā, veicināt visu dalībvalstu, tostarp valstu ar zemu sniegumu pētniecības un inovācijas jomā, uz izcilību balstītu dalību**

pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” un atvieglot sadarbības saikņu veidošanu Eiropas pētniecības un inovācijas jomā.

4. pants

Programmas uzbūve

1. Programma sastāv no šādām daļām, kas veicina 3. pantā minētā vispārējā mērķa un konkrēto mērķu īstenošanu:
 - (1) I pīlārs “**Zinātnes izcilība**”, kas ietver šādus komponentus:
 - (a) Eiropas Pētniecības padome (*ERC*),
 - (b) Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības (*MSCA*),
 - (c) pētniecības infrastruktūras;
 - (2) II pīlārs “Globālās problēmas un **Eiropas** rūpniecības konkurētspēja”, kas — *ņemot vērā to, ka sociālajām un humanitārajām zinātnēm (SHZ) ir būtiska loma visās kopās*, — ietver šādus komponentus:
 - (a) kopa “Veselība”;
 - (b) kopa “**Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība**”;
 - (ba) kopa “**Civilā drošība sabiedrībai**”;
 - (c) kopa “Digitālā joma, rūpniecība **un kosmos**”;
 - (d) kopa “Klimats, enerģētika un mobilitāte”;
 - (f) kopa “Pārtika, **bioekonomika**, dabas resursi, **lauksaimniecība un vide**”;
 - (g) ar kodolenerģiju nesaistītas Kopīgā pētniecības centra (*JRC*) tiešās darbības.
 - (3) III pīlārs “**Inovatīva Eiropa**”, kas ietver šādus komponentus:
 - (a) Eiropas Inovācijas padome (*EIC*);

- (b) Eiropas inovācijas ekosistēmas;
- (c) Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūts (EIT), *kas izveidots ar Regulu (EK) Nr. 294/2008.*

(4) daļa “***Dalības paplašināšana un*** Eiropas pētniecības telpas stiprināšana”, kas
■ ietver šādus komponentus:

- (a) ***dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana;***
- (b) Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšana un pilnveidošana.

2. Pasākumu pamatvirzieni ir izklāstīti I pielikumā.

5. pants²⁶

Pētniecība aizsardzības *un attīstības* jomā

1. **Pasākumos**, kas veicami 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētās īpašās programmas ietvaros un kas izklāstīti Regulā ..., ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu, **uzmanība tiek veltīta** tikai **pētniecībai un attīstībai** aizsardzības **jomā**, un **to mērķi un pamatvirzieni** ir **šādi**:
 - **pasākumi, kas vērsti uz Eiropas aizsardzības, tehnoloģiskās un rūpniecības bāzes konkurētspējas, efektivitātes un inovācijas spējas veicināšanu.**
2. Izņemot šo pantu, 1. **pantu** un 9. panta 1. punktu, šo regulu nepiemēro 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai.

6. pants²⁷

Stratēģiskā plānošana, īstenošana un ES finansējuma veidi

1. Programmu īsteno tiešā pārvaldībā saskaņā ar Finanšu regulu vai netiešā pārvaldībā kopā ar finansēšanas struktūrām, kas minētas Finanšu regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunktā.

²⁶ **Tiklīdz būs pieņemts šīs regulas galīgais teksts, OV C sērijā ir paredzēts publicēt šādu Komisijas paziņojumu:**

”Komisija ņem vērā abu likumdevēju panākto kompromisu attiecībā uz 5. panta formulējumu. Komisijas izpratnē 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētā īpašā pētniecības programma aizsardzības jomā attiecas tikai uz pētniecības darbībām izveidojamā Eiropas Aizsardzības fonda ietvaros, savukārt attīstības darbības tiek uzskatītas par tādām, kas neietilpst šīs regulas darbības jomā”.

²⁷ **Tiklīdz būs pieņemts šīs regulas galīgais teksts, OV C sērijā ir paredzēts publicēt šādu Komisijas paziņojumu: “Pēc pieprasījuma Komisija plāno apmainīties ar viedokļiem ar Eiropas Parlamenta atbildīgo komiteju par: i) potenciālo partnerattiecību kandidātu sarakstu — pamatojoties uz LESD 185. un 187. pantu —, uz kuru attieksies (sākotnēji) ietekmes izvērtējumi; ii) uzdevumu padomju noteikto provizorisko uzdevumu sarakstu; iii) stratēģiskā plāna rezultātiem pirms tā oficiālās pieņemšanas, un iv) tā iepazīstinās ar dokumentiem, kas saistīti ar darba programmām, un darīs tos pieejamus”.**

2. Netiešajām darbībām no Programmas var sniegt finansējumu jebkurā no Finanšu regulā noteiktajiem veidiem, jo īpaši dotāciju — ***kas Programmā ir galvenais atbalsta veids*** — veidā. Programmas ietvaros finansējumu var nodrošināt ***godalgu, iepirkuma un*** finanšu instrumentu veidā finansējuma apvienošanas operāciju ietvaros ***un kā pašu kapitāla atbalstu EIC Accelerator ietvaros***.
3. Šajā regulā izklāstītos dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus piemēro netiešajām darbībām.
4. Galvenie Programmas ietvaros izmantojamie darbības veidi ir izklāstīti un definēti ***2. pantā. Panta 2. punktā minētos finansējuma veidus*** izmanto elastīgi visiem Programmas mērķiem, līdzekļus piešķirot atbilstīgi vajadzībām un attiecīgo mērķu raksturīgajām iezīmēm.
5. Ar Programmu atbalsta arī tiešās darbības, ko veic JRC. Ja šīs darbības sniedz ieguldījumu iniciatīvās, kas noteiktas saskaņā ar LESD 185. vai 187. pantu, šo ieguldījumu neuzskata par daļu no šādām iniciatīvām piešķirtā finansiālā ieguldījuma.
6. Īpašās programmas ***un EIT ZIK īstenošanu atbalsta ar īpašajā programmā noteikto*** pētniecības un inovācijas pasākumu pārredzamu un stratēģisku ***plānošanu, jo īpaši attiecībā uz pīlāru “Globālās problēmas un Eiropas rūpniecības konkurētspēja”, un tā aptver arī citu pīlāru un Programmas daļas “Dalības paplašināšana un Eiropas pētniecības telpas stiprināšana” attiecīgos pasākumus.***

Komisija nodrošina dalībvalstu agrīnu iesaisti un plašu viedokļu apmaiņu ar Eiropas Parlamentu un šādu viedokļu apmaiņu papildina ar apspriešanos ar ieinteresētajām personām un sabiedrību kopumā.

Stratēģiskā plānošana nodrošina saskaņotību ar citām attiecīgajām Savienības programmām un konsekvenci ar ES prioritātēm un saistībām un palielina papildināmību un sinerģiju ar valstu un reģionālajām finansēšanas programmām un prioritātēm, tādējādi stiprinot Eiropas Pētniecības telpu. Iespējamo uzdevumu un iespējamo institucionalizēto Eiropas partnerību jomas nosaka V.a pielikumā.

- 6.a ***Attiecīgā gadījumā, lai maziem sadarbības konsorcijiem nodrošinātu ātrāku piekļuvi finansējumam, saistībā ar dažiem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus, kas paredzēti, lai atlasītu pētniecības un/vai inovācijas darbības Programmas daļu “Globālās***

problēmas un Eiropas rūpniecības konkurētspēja” un “EIC Pathfinder” ietvaros, var tikt ierosināts izmantot procedūru “ātrais ceļš uz pētniecību un inovāciju” (ĀCPI).

Uzaicinājumam ĀCPI procedūras ietvaros piemīt šādas kumulatīvas raksturīgās iezīmes:

- augšupēji uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus;*
- īsāks laiks līdz dotāciju piešķiršanai, kurš nepārsniedz 6 mēnešus;*
- atbalsts tiek sniegts tikai maziem sadarbības konsorciem, kuru sastāvā ietilpst ne vairāk kā 6 dažādi un neatkarīgi kritērijiem atbilstoši tiesību subjekti;*
- maksimālais finanšu atbalsts uz vienu konsorciju nepārsniedz 2,5 miljonus EUR.*

Darba programmā norāda uzaicinājumus, kuros izmanto ĀCPI procedūru.

7. Pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” pasākumi tiek īstenoti, izmantojot *atvērtus un konkurētspējīgus* uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus, *tostarp* uzdevumu un Eiropas partnerību ietvaros, *izņemot pasākumus, kuri minēti 39. pantā “Godalgas”.*

6.a pants

Programmas principi

1. *Pētniecības un inovācijas pasākumos, ko veic 1. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētās īpašās programmas ietvaros un EIT ietvaros, uzmanība tiek veltīta tikai civiliem lietojumiem. Nav atļauti budžeta pārvietojumi starp 1. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai piešķirto summu un 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai piešķirto summu, un netiek pieļauta nevajadzīga dublēšanā starp abām programmām.*
2. *Pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa” nodrošina daudzdisciplināru pieeju un attiecīgā gadījumā paredz sociālo un humanitāro zinātņu integrēšanu visās kopās un pasākumos, kas tiek īstenoti Programmas ietvaros, tostarp specifiskus uzaicinājumus par tematiem, kas saistīti ar sociālajām un humanitārajām zinātnēm.*

3. *Programmas ar sadarbību saistītās daļas nodrošina līdzsvaru starp zemākiem un augstākiem TGL, tādējādi aptverot visu vērtības ķēdi.*
- 3.a *Programma nodrošina sadarbības ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām un iniciatīvu efektīvu veicināšanu un integrāciju, pamatojoties uz savstarpēju ieguvumu, ES interesēm, starptautiskajām saistībām un attiecīgā gadījumā savstarpīgumu.*
4. *Programma palīdz paplašināšanas valstīm palielināt dalību pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” un sadarbības projektos veicināt plašu ģeogrāfisko tvērumu, tostarp izplatot zinātnisko izcilību, veicinot jaunas sadarbības saiknes, stimulējot intelektuālā darbaspēka apriti, kā arī īstenojot 20. panta 3. punktu un 45. panta 4. punktu. Šos centienus atspoguļo dalībvalstu veikti samērīgi pasākumi, tostarp pievilcīgas darba samaksas noteikšana pētniekiem, izmantojot Savienības, valstu un reģionālo fondu atbalstu. Atkarībā no situācijas attiecīgajā pētniecības un inovācijas jomā īpaša uzmanība tiek veltīta ģeogrāfiskajam līdzsvaram izvērtēšanas grupās un tādās struktūrās kā valdes un ekspertu grupas, vienlaikus neapdraudot izcilības kritērijus.*
5. *Programma nodrošina visiem vienlīdzīgu iespēju veicināšanu, dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu un dzimuma dimensijas iekļaušanu pētniecības un inovācijas saturā, un tās mērķis ir risināt jautājumus, kas saistīti ar dzimumu līdzsvara trūkuma cēloņiem. Īpaša uzmanība tiek veltīta tam, lai nodrošinātu pēc iespējas labāku dzimumu līdzsvaru izvērtēšanas darba grupās un citās attiecīgās konsultatīvās struktūrās, tādās kā valdes un ekspertu grupas.*
- 5.a *Pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” īsteno sinerģijā ar citām Savienības finansēšanas programmām, vienlaikus cenšoties nodrošināt maksimālu administratīvo vienkāršošanu. Nepilnīgs saraksts, kurā uzskaitītas sinerģijas ar citām Savienības finansēšanas programmām, ir iekļauts IV pielikumā.*
- 5.b *Programma veicina publisko un privāto ieguldījumu pētniecībā un inovācijā palielināšanu dalībvalstīs, tādējādi palīdzot sasniegt pētniecībā un attīstībā veikto vispārējo ieguldījumu līmeni vismaz 3 % apmērā no Savienības iekšzemes kopprodukta (IKP).*
6. *Īstenojot Programmu, Komisija tiecas pastāvīgi nodrošināt administratīvo vienkāršošanu un sloga mazināšanu pieteikuma iesniedzējiem un atbalsta saņēmējiem.*

7. *Saistībā ar Savienības vispārējo mērķi, proti, integrēt darbības klimata politikas jomā ES nozaru politikās un ES fondos, šīs Programmas ietvaros veicamās darbības palīdz īstenot klimata politikas mērķus, attiecīgā gadījumā tiem izlietojot vismaz 35 % no kopējiem izdevumiem. Klimata politikas aspektus atbilstoši integrē pētniecības un inovācijas saturā.*
8. *Programma veicina līdzradīšanu un līdzprojektēšanu, iesaistot iedzīvotājus un pilsonisko sabiedrību.*
9. *Programma nodrošina publiskā finansējuma pārredzamību un pārskatatbildību pētniecības un inovācijas projektos, tādējādi aizsargājot sabiedrības intereses.*
10. *Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra nodrošina, ka visiem iespējamajiem dalībniekiem laikā, kad tiek publicēti uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus, tiek darīti pieejami pietiekami norādījumi un informācija, jo īpaši izmantojamā dotācijas nolīguma paraugs.*

7. pants

Uzdevumi

1. Uzdevumus plāno pīlāra “Globālās problēmas un **Eiropas** rūpniecības konkurētspēja” ietvaros, taču tiem var izmantot arī darbības, ko veic citu Programmas daļu ietvaros, **kā arī papildu darbības, kuras veic citu Savienības finansēšanas programmu ietvaros.** ***Uzdevumi ļauj rast konkurējošus risinājumus, kas rada Eiropas mēroga pievienoto vērtību un ietekmi.***
2. Uzdevumus ***definē un*** īsteno saskaņā ar šo regulu un ***īpašo programmu, nodrošinot dalībvalstu aktīvu un agrīnu iesaisti un plašu apmaiņu ar Eiropas Parlamentu.*** Uzdevumus, to mērķus, budžetu, tvērumu, rādītājus un atskaites punktus norāda attiecīgi pētniecības un inovācijas stratēģiskajos plānos vai darba programmās. ***Priekšlikumu*** izvērtēšanu ***uzdevumu ietvaros*** veic saskaņā ar 26. pantu.
- 2.a ***Programmas īstenošanas pirmajos trīs gados ne vairāk kā 10 % no II pīlāra gada budžeta plāno, izsludinot īpašus uzaicinājumus izpildīt uzdevumus. Attiecībā uz Programmas atlikušo daļu un tikai pēc uzdevumu atlases un pārvaldības procesa***

apmierinoša novērtējuma saņemšanas šo īpatsvaru var palielināt. Komisija paziņo katras uzdevumiem atvēlētais darba programmas kopējo daļu budžetā.

3. *Uzdevumiem ir raksturīgas šādas iezīmes:*

- (a) *izmantojot IAM kā uzdevumu izstrādes un īstenošanas avotu, tiem ir skaidrs pētniecības un inovācijas saturs un ES pievienotā vērtība, un tie veicina Savienības prioritāšu īstenošanu, kā arī saistību un 3. pantā noteikto pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” mērķu izpildi;*
- (aa) *tie aptver vispārējās Eiropas nozīmes jomas, ir iekļaujoši, veicina publisko un privāto sektoru pārstāvošu dažāda veida ieinteresēto personu, tostarp iedzīvotāju un tiešo lietotāju, plašu iesaisti un aktīvu dalību un nodrošina pētniecības un inovācijas rezultātus, no kuriem labumu var gūt visas dalībvalstis;*
- (b) *tie balstās uz drosmīgām idejām, ir iedvesmojoši, un līdz ar to tiem ir būtiska zinātniska, tehnoloģiska, sabiedriska, ekonomiska un ar vidi saistīta nozīme un ietekme;*
- (c) *tie norāda skaidru virzienu un mērķus, ir paredzēti konkrēta mērķa sasniegšanai, izmērāmi, izpildāmi noteiktā laikā un tiem ir skaidrs budžeta satvars;*
- (d) *tie ir atlasīti pārredzamā veidā un vērsti uz vērienīgiem, uz izcilību balstītiem un ietekmes virzītiem, bet reālistiskiem mērķiem un pētniecības, attīstības un inovācijas pasākumiem;*
- (da) *tiem ir nepieciešamā darbības joma, mērogs, resursu mobilizācija un uzdevuma izpildes rezultātu nodrošināšanai nepieciešamo papildu publisko un privāto līdzekļu radītais sviras efekts;*
- (e) *tie stimulē aktivitāti dažādās disciplīnās (tostarp sociālajās un humanitārajās zinātnēs) un ietver plaša TGL klāsta, tostarp zemāku TGL, pasākumus;*
- (f) *tie ir atvērti daudzējādām, augšupējām pieejām un risinājumiem, ņemot vērā cilvēka un sabiedrības vajadzības un tiem sniedzamo labumu un atzīstot dažādo ieguldījumu šo uzdevumu sasniegšanā;*

(fa) tie pārredzamā veidā izmanto sinerģiju ar citām Savienības programmām, kā arī ar valstu un attiecīgā gadījumā reģionālām inovācijas ekosistēmām.

4. *Komisija uzrauga un izvērtē katru uzdevumu saskaņā ar šīs regulas 45. un 47. pantu un V pielikumu, tostarp progresu īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa mērķu īstenošanā, un šis process ietver uzdevumu īstenošanu, pārraudzību un pakāpenisku izbeigšanu. Pirmo pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” ietvaros noteikto uzdevumu izvērtēšana notiek ne vēlāk kā 2023. gadā un pirms tiek pieņemti jebkādi lēmumi par jaunu uzdevumu noteikšanu un pastāvošo uzdevumu turpināšanu, izbeigšanu vai to mērķa maiņu. Šīs izvērtēšanas rezultātus publisko, un tie cita starpā ietver to atlases procesa, pārvaldības, budžeta, tajos veltītās galvenās uzmanības un sasniegtā progresa analīzi.*

7.a pants

Eiropas Inovācijas padome

1. *Komisija izveido Eiropas Inovācijas padomi (EIC) kā centrāli pārvaldītu vienotu kontaktpunktu, lai īstenotu III pīlāra “Inovatīva Eiropa” darbības, kas attiecas uz EIC. EIC galveno uzmanību veltī radikālai un revolucionārai inovācijai, kas īpaši orientēta uz tirgu radošu inovāciju, vienlaikus atbalstot arī visu veidu, tostarp pakāpenisku, inovāciju. EIC darbojas saskaņā ar šādiem principiem: skaidra ES pievienotā vērtība, autonomija, spēja uzņemties risku, efektivitāte, lietderība, pārredzamība un pārskatatbildība.*
2. *EIC ir atvērta visu veidu novatoriem — no privātpersonām līdz augstskolām, pētniecības organizācijām un uzņēmumiem (MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, un izņēmuma gadījumos maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem) un no individuāliem atbalsta saņēmējiem līdz daudznozaru konsorciem. Vismaz 70 % no EIC budžeta tiek atvēlēti inovatīviem MVU, tostarp jaunuzņēmumiem.*
3. *EIC valde un pārvaldības iezīmes ir definētas Lēmumā (ES) ... [īpašā programma] un tā pielikumos.*

8. pants

Eiropas partnerības

1. Pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” daļas var tikt īstenotas, izmantojot Eiropas partnerības. Savienības iesaistīšanās Eiropas partnerībās var izpausties jebkurā no šādiem veidiem:
- (a) dalība partnerībās, kas izveidotas, pamatojoties uz saprašanās memorandu un/vai līgumisku vienošanos starp Komisiju un tās partneriem, kuri minēti 2. panta 3. punktā, attiecīgajos līguma noteikumos norādot partnerības mērķus, **visu iesaistīto pušu** attiecīgās saistības attiecībā uz partneru finanšu iemaksām un/vai ieguldījumu natūrā, galvenos snieguma un ietekmes rādītājus, kā arī nodrošināmo izlaidi **un ziņošanas kārtību**. Tie ietver komplementārus pētniecības un inovācijas pasākumus, kurus Programmas ietvaros īsteno partneri (kopīgi plānotās Eiropas partnerības);
 - (b) dalība un finanšu iemaksa pētniecības un inovācijas pasākumu programmā — ***kurā precizēti mērķi, galvenie snieguma un ietekmes rādītāji un nodrošināmā izlaide*** —, pamatojoties uz partneru apņemšanos veikt finanšu iemaksas un/vai ieguldījumu natūrā un integrēt savus attiecīgos pasākumus, izmantojot Programmas līdzfinansēšanas darbību (līdzfinansētās Eiropas partnerības);
 - (c) dalība un finanšu iemaksa pētniecības un inovācijas programmās, ko īsteno vairākas dalībvalstis saskaņā ar LESD 185. pantu vai struktūras, kuras izveidotas saskaņā ar LESD 187. pantu, piemēram, kopuzņēmumi, vai EIT zināšanu un inovāciju kopienas saskaņā ar EIT regulu (institucionalizētās Eiropas partnerības). Šādas partnerības **īsteno** tikai tad, ja ar ***citām pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” daļām, tostarp ar*** cita veida Eiropas partnerībām, nebūtu iespējams sasniegt attiecīgos mērķus vai radīt cerēto ietekmi un ja tas ir pamatoti, raugoties no ilgtermiņa perspektīvas un ņemot vērā augsto integrācijas līmeni. ***Partnerības saskaņā ar LESD 185. pantu vai 187. pantu īsteno visu finanšu iemaksu centralizētu pārvaldību, izņemot pienācīgi pamatotos gadījumus. Centralizētas finanšu pārvaldības gadījumā projekta līmeņa iemaksas no vienas iesaistītās valsts tiek veiktas, pamatojoties uz finansējumu, kas pieprasīts šajā valstī iedibinātu struktūru priekšlikumos, ja vien visas attiecīgās iesaistītās valstis nav vienojušās citādi.***

Noteikumos par šādām partnerībām cita starpā precizē mērķus, galvenos snieguma un ietekmes rādītājus, nodrošināmo izlaidi, kā arī attiecīgās partneru saistības attiecībā uz finanšu iemaksām un/vai ieguldījumu natūrā.

2. Eiropas partnerībām ir raksturīgas šādas iezīmes:

- (a) *tās izveido Eiropas līmeņa vai globālu problēmu risināšanai tikai gadījumos, kad ar to palīdzību pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” mērķus var sasniegt efektīvāk nekā Savienība viena pati un salīdzinājumā ar citiem pamatprogrammas atbalsta veidiem. Šīm daļām paredz atbilstošu programmas “Apvārsnis Eiropa” budžeta daļu. Lielāko II pīlāra budžeta daļu piešķir darbībām ārpus Eiropas partnerībām;*
- (b) *ievēro šādus principus: Savienības pievienotā vērtība, pārredzamība, atklātība, ietekme Eiropā un tās labā, spēcīgs sviras efekts pietiekami lielā mērogā, visu iesaistīto pušu ilgtermiņa saistības, elastīgums īstenošanā, saskaņotība un komplementaritāte ar Savienības, vietējām, reģionālām, valsts un attiecīgā gadījumā starptautiskām iniciatīvām vai citām partnerībām un uzdevumiem;*
- (c) *tām ir skaidra dzīves cikla pieeja, tās ir ierobežotas laikā un ietver nosacījumus Programmas finansējuma pakāpeniskai izbeigšanai.*

2.a *Eiropas partnerības pirms to īstenošanas darba programmās saskaņā ar šīs regulas 8. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktu norāda stratēģiskos pētniecības un inovācijas plānos.*

Noteikumi un kritēriji attiecībā uz partnerību atlasī, īstenošanu, uzraudzību, izvērtēšanu un pakāpenisku izbeigšanu ir izklāstīti III pielikumā.

8.a pants

Uzdevumu un partnerības jomu pārskatīšana

Ne vēlāk kā 2023. gadā Komisija saistībā ar Programmas vispārējo uzraudzību pārskata V.a pielikumu, tostarp uzdevumus un institucionalizētās Eiropas partnerības, pamatojoties uz LESD 185. pantu vai 187. pantu, un sniedz ziņojumu par galvenajiem konstatējumiem Padomei un Eiropas Parlamentam.

9. pants

Budžets

1. Pamatprogrammas īstenošanai atvēlētais finansējums laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam ir **120 000 000 000 EUR 2018. gada** cenās 1. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai un papildus tam summa 1. panta 3. punkta b) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai, kā noteikts Regulā, ar ko izveido Eiropas Aizsardzības fondu.
2. Indikatīvais 1. punkta teikuma pirmajā daļā minētās summas sadalījums ir šāds:
 - (a) **27,42 %** — I pīlāram “**Izcilība un** atvērtā zinātne” laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, tajā skaitā:
 - (1) **17,64 %** — Eiropas Pētniecības padomei;
 - (2) **7,23 %** — Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktajām darbībām;
 - (3) **2,55 %** — pētniecības infrastruktūrām;
 - (b) **55,48 %** — II pīlāram “Globālās problēmas un rūpniecības konkurētspēja” laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, tajā skaitā:
 - (1) **8,16 %** — kopai “Veselība”;
 - (2) **2,50 %** — kopai “Iekļaujoša un **radoša** sabiedrība”;
 - (2a) **2,00 %** — kopai “**Drošas sabiedrības**”;
 - (3) **15,94 %** — kopai “Digitālā joma, rūpniecība **un kosmoss**”;
 - (4) **15,84 %** — kopai “Klimats, enerģētika un mobilitāte”;
 - (5) **9,00 %** — kopai “Pārtika, dabas resursi **un lauksaimniecība**”;
 - (6) **2,04 %** — ar kodolenerģiju nesaistītajām Kopīgā pētniecības centra (JRC) tiešajām darbībām;
 - (c) **12,71 %** — III pīlāram “**Inovātīva Eiropa**” laikposmam no 2021. līdz 2027. gadam, tajā skaitā:

(1) **8,71 %** — Eiropas Inovācijas padomei (**EIC**), no kuriem līdz **0,53 %** — Eiropas inovācijas ekosistēmām;

(2) **4,00 %** — Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtam (EIT);

(d) **4,39 %** — daļai “Eiropas pētniecības telpas stiprināšana”, **tajā skaitā:**

(1) **4,00 %** — *izcilības izplatīšanai un dalības paplašināšanai visā Savienībā;*

(2) **0,39 %** — Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšanai un pilnveidošanai.

3. Lai reaģētu uz neparedzētām situācijām vai jaunām norisēm un vajadzībām, Komisija ikgadējās budžeta procedūras ietvaros var novirzīties no 2. punktā minētajām summām ne vairāk kā 10 % apmērā, *ieskaitot asociēto valstu iemaksu piešķiršanu.*

3.c **45 % no kopas “Iekļaujoša un radošā sabiedrība” budžeta izmanto, lai atbalstītu pētniecību kultūras un radošajās nozarēs, tostarp Savienības kultūras mantojumu, un šajā summā ietilpst 300 miljoni EUR, kas paredzēti Eiropas kultūras mantojuma mākoņa izveidei, kā izklāstīts īpašās programmas I pielikumā, pēc tam, kad ir veikts ietekmes izvērtējums, kurš ir jāiesniedz Eiropas Parlamentam.**

3.d **Vismaz 1 miljards EUR tiek atvēlēts kvantu pētniecībai kopas “Digitālā joma, rūpniecība un kosmos” II pīlāra ietvaros.**

4. Panta 1. **punktā** minēto summu, **kas paredzēta 1. panta 3. punkta a) apakšpunktā minētajai īpašajai programmai un EIT**, var izmantot arī sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas, izvērtēšanas un citu pasākumu izdevumu un Programmas pārvaldībai un īstenošanai nepieciešamo izdevumu, tostarp visu administratīvo izdevumu, kā arī tās mērķu sasniegšanas izvērtēšanas izdevumu segšanai. **Ar netiešajām darbībām saistītie administratīvie izdevumi nepārsniedz 5 % no Programmas kopējā budžeta.** Turklāt no šīs summas var segt izdevumus, kas saistīti ar pētījumiem, ekspertu sanāksmēm un informēšanas un komunikācijas darbībām tiktāl, ciktāl šīs darbības ir saistītas ar Programmas mērķiem, kā arī izdevumus, kas saistīti ar informācijas tehnoloģiju tīkliem, kuri īpaši paredzēti informācijas apstrādei un informācijas apmaiņai, tostarp ar korporatīviem informācijas tehnoloģijas rīkiem un citu tehnisko un administratīvo palīdzību, kas nepieciešama saistībā ar Programmas pārvaldību.

5. Lai varētu pārvaldīt darbības, kas nav pabeigtas līdz 2027. gada 31. decembrim, 4. punktā paredzēto izdevumu segšanai budžetā nepieciešamības gadījumā var iekļaut apropriācijas laikposmam pēc 2027. gada.
6. Budžeta saistības darbībām, kas ilgst vairāk nekā vienu finanšu gadu, var sadalīt gada iemaksās pa vairākiem gadiem.
7. Neskarot Finanšu regulu, izdevumi darbībām, kas izriet no pirmajā darba programmā iekļautajiem projektiem, var būt attiecināmie izdevumi, sākot no 2021. gada 1. janvāra.

10. pants

Atvērtā zinātne

1. ***Programma veicina atvērtu zinātni kā pieeju zinātnes procesam, kas balstās uz sadarbību un zināšanu izplatīšanu, jo īpaši saskaņā ar šādiem elementiem:***

– ***atvērta piekļuve*** Programmas ietvaros finansētas pētniecības rezultātā sagatavotām zinātniskām publikācijām;

– ***atvērta piekļuve*** pētniecības datiem, ***tostarp tiem, kas ir pamatā zinātniskām publikācijām.***

Minētos elementus nodrošina saskaņā ar šīs regulas 35. panta 3. punktu. Minētās piekļuves nodrošināšana atbilst arī principam “tik atvērts, cik iespējams, un tik slēgts, cik nepieciešams”.

- 1.a ***Savstarpīguma principu atvērtā zinātnē veicina un atbalsta visos asociācijas un sadarbības nolīgumos ar trešām valstīm, tostarp nolīgumos, kas parakstīti ar finansēšanas struktūrām, kurām uzticēta Programmas netieša pārvaldība.***

2. Pētniecības datu atbildīgu pārvaldību nodrošina saskaņā ar principiem “sameklējamība”, “pieejamība”, “sadarbspēja” un “atkalizmantojamība” (FAIR). ***Uzmanību pievērš arī datu ilgtermiņa saglabāšanai.***

3. Tiek veicināta **un atbalstīta cita veida** atvērtās zinātnes prakse, **tostarp MVU labā.**

11. pants

Komplementārais, kombinētais **un kumulatīvais** finansējums

1. **Pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” īsteno sinerģijā ar citām Savienības finansēšanas programmām, vienlaikus cenšoties nodrošināt maksimālu administratīvo vienkāršošanu. Nepilnīgs saraksts, kurā uzskaitītas sinerģijas ar citām Savienības finansēšanas programmām, ir iekļauts IV pielikumā. Līdzfinansētām pētniecības, attīstības un inovācijas darbībām piemēro vienotu pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” noteikumu kopumu.**
2. **Izcilības zīmogu piešķir attiecībā uz visām Programmas daļām.** Darbības, kurām piešķirts izcilības zīmogs vai kuras atbilst šādiem kumulatīviem un salīdzinošiem nosacījumiem:
 - (a) tās ir izvērtētas Programmas ietvaros sagatavotā uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus,
 - (b) tās atbilst minētā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus minimālajām kvalitātes prasībām,
 - (c) tās nav iespējams finansēt minētā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus ietvaros budžeta ierobežojumu dēļ,var saņemt atbalstu no **valsts vai reģionāliem fondiem, tostarp no** Eiropas Reģionālās attīstības fonda, Kohēzijas fonda, Eiropas Sociālā fonda+ vai Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai saskaņā ar Regulas (ES) XX [Kopīgo noteikumu regula] [67.] panta 5. punktu un Regulas (ES) XX [Kopējās lauksaimniecības politikas finansēšana, pārvaldība un uzraudzība] [8.] pantu **bez nepieciešamības iesniegt papildu pieteikumu vai veikt papildu izvērtēšanu** ar nosacījumu, ka šādas darbības atbilst attiecīgās programmas mērķiem. **Izņemot valsts atbalsta noteikumus,** piemēro tā fonda noteikumus, no kura piešķir atbalstu.

2.a *Saskaņā ar Regulas (ES) XX [Kopīgo noteikumu regula] 21. pantu vadošā iestāde pēc brīvprātības principa var pieprasīt daļu no finanšu piešķirumiem novirzīt programmai “Apvārsnis Eiropa”. Novirzītos līdzekļus izmanto saskaņā ar programmas “Apvārsnis Eiropa” noteikumiem. Turklāt Komisija nodrošina, ka šādi novirzītie līdzekļi tiek pilnībā paredzēti programmām un/vai projektiem, kurus īsteno attiecīgi dalībvalstī vai reģionā, kas ir to izcelsmes vieta.*

2.b *Komisija, iepriekš saņemot pieteikuma iesniedzēju atļauju, šajā pantā minētos piešķirumus iekļauj atlasīto projektu informācijas sistēmā, lai varētu veikt ātru informācijas apmaiņu un finansēšanas iestādēm ļautu nodrošināt finansējumu atlasītajām darbībām.*

Darbība, kas saņēmusi iemaksu no citas Savienības programmas, var saņemt iemaksu arī Programmas ietvaros ar nosacījumu, ka šī iemaksa nesedz vienas un tās pašas izmaksas.

12. pants

Programmas asociētās trešās valstis

1. Par Programmas asociētajām valstīm var kļūt šādas trešās valstis:

- (a) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) dalībvalstis, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstis, — saskaņā ar EEZ nolīgumā noteiktajiem nosacījumiem;
- (b) valstis, kas pievienojas, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis — saskaņā ar attiecīgajos pamat nolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos noteiktajiem vispārējiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem un nosacījumiem, kas reglamentē šo valstu dalību Savienības programmās, un saskaņā ar īpašajiem noteikumiem, kuri ietverti nolīgumos starp Savienību un šīm valstīm;
- (c) valstis, uz kurām attiecas Eiropas kaimiņattiecību politika, — saskaņā ar attiecīgajos pamat nolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos noteiktajiem vispārējiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem un nosacījumiem, kas reglamentē šo valstu dalību Savienības programmās, un saskaņā ar īpašajiem noteikumiem, kuri ietverti nolīgumos starp Savienību un šīm valstīm;
- (d) trešās valstis un teritorijas, kuras atbilst visiem šādiem kritērijiem:
 - i) laba kapacitāte zinātnes, tehnoloģijas un inovācijas jomā;
 - ii) apņemšanās strādāt atvērtas un uz noteikumiem balstītas tirgus ekonomikas panākšanas virzienā, tostarp nodrošināt taisnīgu un vienlīdzīgu attieksmi intelektuālā īpašuma tiesību jomā, **un ievērot cilvēktiesības**, ko atbalsta demokrātiskas institūcijas;

iii) aktīva rīcībpolitiku veicināšana, lai paaugstinātu iedzīvotāju ekonomiskās un sociālās labklājības līmeni.

Pilna vai daļēja ikvienas d) apakšpunktā minētās trešās valsts iesaistīšanās

Programmā balstās uz to ieguvumu izvērtēšanu, kurus šāda dalība sniedz

Savienībai. Tā jo īpaši atbilst nosacījumiem, kas noteikti īpašā nolīgumā, kurš aptver attiecīgās trešās valsts dalību kādā Savienības programmā, ar nosacījumu, ka šis nolīgums:

– nodrošina taisnīgu līdzsvaru starp trešās valsts, kas piedalās Savienības programmās, iemaksām un gūto labumu;

– *piešķir tiesības koordinēt darbību Programmas ietvaros ar nosacījumu, ka Savienība no tā gūst labumu un ka tiek nodrošināta Savienības finanšu interešu aizsardzība;*

– paredz nosacījumus, ar kādiem valstis iesaistās *Programmā*, tostarp individuālās (*apakš-*)programmās veicamo finanšu iemaksu un šo programmu administratīvo izmaksu aprēķināšanu. Šīs iemaksas ir piešķirtie ieņēmumi saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 5. punktu;

- nepiešķir trešai valstij lēmumu pieņemšanas pilnvaras attiecībā uz Programmu;
- garantē Savienības tiesības nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību un aizsargāt **Savienības** finanšu intereses.

2. Nosakot apmēru, kādā ikviena trešā valsts iesaistās Programmā, ņem vērā mērķi ar inovācijas palīdzību veicināt ekonomisko izaugsmi Savienībā **un izvairās no intelektuālā darbaspēka emigrācijas no Savienības**. Tādējādi, izņemot EEZ dalībvalstis, valstis, kas pievienojas, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis, konkrētas valsts asociācijas nolīgumā var neiekļaut **ar vienu atbalsta saņēmēju saistītas** Programmas daļas, **jo īpaši tās daļas, kas paredzētas privātiem subjektiem**.
3. Attiecīgā gadījumā asociācijas nolīgumā paredz **un nodrošina** Savienībā iedibinātu tiesību subjektu **savstarpēju** dalību asociēto valstu līdzvērtīgās programmās saskaņā ar tajās izklāstītajiem nosacījumiem.
4. **Asociācijas nolīgumu** nosacījumi, kas nosaka finanšu iemaksas apmēru, nodrošina, ka **ik pēc diviem gadiem** tiek automātiski labota jebkura **nelīdzsvarotība** salīdzinājumā ar summu, ko asociētajā valstī iedibinātie subjekti saņem, piedaloties Programmā, un šajā procedūrā tiek ņemtas vērā Programmas pārvaldības, izpildes un darbības izmaksas.

4.a *Visu asociēto valstu iemaksas iekļauj attiecīgajās Programmas daļās ar nosacījumu, ka tiek ievērots 9. panta 2. punktā izklāstītais budžeta sadalījums. Komisija ikgadējās budžeta procedūras laikā ziņo Padomei un Parlamentam par katras Programmas daļas kopējo budžetu, norādot ikvienu asociēto valsti, individuālās iemaksas un to finanšu bilanci.*

II SADAĻA

DALĪBAS UN REZULTĀTU IZPLATĪŠANAS NOTEIKUMI

I NODAĻA

Vispārīgie noteikumi

13. pants

Finansēšanas struktūras un JRC tiešās darbības

1. Finansēšanas struktūras *pienācīgi pamatotos gadījumos* var atkāpties no šajā sadaļā izklāstītajiem noteikumiem, *izņemot 14., 15. un 16. panta noteikumus*, tikai tad, ja tas ir paredzēts pamataktā, ar kuru izveido finansēšanas struktūru vai kurā tai uzticēti budžeta īstenošanas uzdevumi, vai — attiecībā uz finansēšanas struktūrām, kas minētas Finanšu regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunkta ii), iii) vai v) punktā, — ja tas ir paredzēts iemaksu nolīgumā un ja tas ir nepieciešams, ņemot vērā to īpašās operatīvās vajadzības vai darbības veidu.
2. Šajā sadaļā izklāstītos noteikumus nepiemēro tiešajām darbībām, ko veic JRC.

14. pants

Kritērijiem atbilstošās darbības *un ētikas principi*

1. Neskarot šā panta 2. ■ punktu, uz finansējuma saņemšanas kritērijiem atbilst tikai darbības, ar kurām īsteno 3. pantā minētos mērķus.

Nefinansē šādas pētniecības jomas:

- (a) pasākumi, kuru mērķis ir cilvēku klonēšana reproduktīvos nolūkos;

- (b) pasākumi, kas paredzēti, lai pārveidot cilvēku ģenētisko mantojumu, un kas varētu šādas izmaiņas padarīt pārmantojamas²⁸;

- (c) pasākumi, kas paredzēti, lai radītu cilvēka embrijus tikai pētniecības vai cilmes šūnu ieguves nolūkā, tostarp veicot somatisko šūnu kodola pārstādīšanu.

2. Var finansēt cilvēka — gan pieaugušā, gan embrija — cilmes šūnu pētniecību atkarībā no zinātniskā priekšlikuma satura un iesaistīto dalībvalstu tiesiskā regulējuma. Finansējumu nepiešķir — **nedz Eiropas Savienībā, nedz ārpus tās** — pētniecības pasākumiem, kas ir aizliegti visās dalībvalstīs. Nefinansē nekādus pasākumus dalībvalstī, kurā šādi pasākumi ir aizliegti.

15. pants

Ētika²⁹

1. Darbībā, ko veic Programmas ietvaros, ievēro ētikas principus un attiecīgos valsts, Savienības un starptautiskos tiesību aktus, tostarp Eiropas Savienības Pamattiesību hartu un Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un tās papildprotokolus.

Īpašu uzmanību pievērš proporcionalitātes principam, tiesībām uz privāto dzīvi, tiesībām uz personas datu aizsardzību, tiesībām uz personas fizisko un garīgo neaizskaramību, tiesībām uz nediskriminēšanu un nepieciešamībai nodrošināt **vides aizsardzību un** augsta līmeņa cilvēka veselības aizsardzību.

2. Subjekti, kas piedalās darbībā, sniedz:
- (a) ētikas pašizvērtējumu, kurā nosaka un sīki izklāsta visus paredzamos ētikas aspektus, kas saistīti ar finansējamo pasākumu mērķi, īstenošanu un iespējamo ietekmi, tostarp apstiprinājumu par atbilstību 1. punktam un aprakstu par to, kā tā tiks nodrošināta;

²⁸ Var finansēt pētniecību, kas saistīta ar dzimumdziedzeru vēža ārstēšanu.

²⁹ **Atkarībā no tiesību akta galīgās redakcijas Komisija izdos paziņojumu par cilvēka embrija cilmes šūnu pētniecību, tāpat kā pamatprogramma “Apvārsnis 2020” gadījumā (paziņojums 2013/C0373/02).**

- (b) apstiprinājumu tam, ka pasākumi atbilst Eiropas Zinātņu akadēmiju federācijas publicētajam Eiropas Rīcības kodeksam par pētniecības integritāti un ka netiks veikti no finansēšanas izslēgti pasākumi;
 - (c) attiecībā uz pasākumiem, ko veic ārpus Savienības, — apstiprinājumu, ka tādi paši pasākumi tiktu atļauti dalībvalstī;
 - (d) attiecībā uz pasākumiem, kuros izmanto cilvēka embrija cilmes šūnas, attiecīgā gadījumā — sīku informāciju par licencēšanas un kontroles pasākumiem, ko veic attiecīgo dalībvalstu kompetentās iestādes, kā arī sīku informāciju par apstiprinājumu atbilstībai ētikas principiem, kuru iegūst pirms attiecīgo pasākumu sākšanas.
3. Priekšlikumus sistemātiski pārbauda, lai konstatētu, kuras darbības rada sarežģītus vai nopietnus ar ētiku saistītus problēmjautājumus, un tos iesniedz ētikas izvērtēšanai. Ētikas izvērtēšanu veic Komisija, ja vien šāda izvērtēšana nav deleģēta finansēšanas struktūrai. Attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar cilvēka embrija cilmes šūnu vai cilvēka embriju izmantošanu, ētikas izvērtēšana ir obligāta. Ētikas pārbaudē un izvērtēšanā atbalstu sniedz ētikas eksperti. Komisija un finansēšanas struktūras ■ nodrošina ētikas procedūru pārredzamību, ***neskarot procedūras satura konfidencialitāti***.
4. Pirms attiecīgo pasākumu sākšanas subjekti, kas piedalās attiecīgajā darbībā, saņem visus apstiprinājumus vai citus obligātus dokumentus no attiecīgajām valsts un vietējām ētikas komitejām vai citām struktūrām, piemēram, datu aizsardzības iestādēm. Šos dokumentus glabā lietā un pēc pieprasījuma iesniedz Komisijai vai finansēšanas struktūrai.
5. Attiecīgā gadījumā ētikas pārbaudes veic Komisija vai finansēšanas struktūra. Sarežģītu vai nopietnu ar ētiku saistītu problēmjautājumu gadījumā pārbaudi veic Komisija, ja vien šādas pārbaudes veikšana nav deleģēta finansēšanas struktūrai.
- Ētikas pārbaudžu veikšanā atbalstu sniedz ētikas eksperti.
6. Darbības, kas ***neatbilst 1. līdz 4. punktā minētajām ētikas prasībām un līdz ar to nav ētiski pieņemamas, tiek noraidītas vai izbeigtas, tiklīdz ir konstatēta to ētiskā nepieņemamība***.

16. pants

Drošība

1. Programmas ietvaros veiktās darbības atbilst piemērojamiem drošības noteikumiem un jo īpaši noteikumiem par klasificētas informācijas aizsardzību pret neatļautu atklāšanu, tostarp visiem attiecīgajiem valsts un Savienības tiesību aktiem. Gadījumā, ja pētniecība tiek veikta ārpus Savienības, izmantojot un/vai radot klasificētu informāciju, papildus minēto prasību izpildei tiek noslēgts drošības nolīgums starp Savienību un trešo valsti, kurā tiek veikta pētniecība.
2. Attiecīgā gadījumā priekšlikumi ietver drošības pašizvērtēšanu, kurā identificē visus ar drošību saistītos problēmjautājumus un sīki izklāsta, kā tie tiks risināti, lai panāktu atbilstību attiecīgajiem valsts un Savienības tiesību aktiem.
3. Attiecīgā gadījumā Komisija vai finansēšanas struktūra veic drošības kontroli attiecībā uz priekšlikumiem, kas rada ar drošību saistītas problēmas.
4. Attiecīgā gadījumā darbības atbilst Lēmumam (ES, *Euratom*) 2015/444 un tā īstenošanas noteikumiem.
5. Subjekti, kas piedalās darbībā, nodrošina aizsardzību pret neatļautu tādas klasificētas informācijas atklāšanu, kuru izmanto šajā darbībā un/vai ko šī darbība rada. Pirms attiecīgo pasākumu sākšanas subjekti uzrāda apliecinājumu par drošības pielaidi, ko par personu un/vai objektu izsniegušas attiecīgās valsts drošības iestādes.
6. Ja ārējiem ekspertiem jāstrādā ar klasificētu informāciju, pirms viņu iecelšanas jābūt saņemtai attiecīgas pakāpes drošības pielaidei.
7. Attiecīgā gadījumā Komisija vai finansēšanas struktūra var veikt drošības pārbaudes.

■ Darbības, kas neatbilst ***šajā regulām minētajiem*** drošības noteikumiem, var noraidīt vai izbeigt jebkurā laikā.

II NODAĻA

Dotācijas

17. pants

Dotācijas

Ja vien šajā nodaļā nav noteikts citādi, dotācijas Programmas ietvaros piešķir un pārvalda saskaņā ar Finanšu regulas VIII sadaļu.

18. pants

Subjekti, kas atbilst dalības kritērijiem

1. Programmas ietvaros veiktās darbībās var piedalīties ikviens tiesību subjekts neatkarīgi no tā iedibināšanas vietas, ***tostarp tiesību subjekti no trešām valstīm, kas nav asociētās valstīs***, vai starptautiskas organizācijas ar nosacījumu, ka ir izpildīti šajā regulā paredzētie nosacījumi un jebkādi darba programmā vai uzaicinājumā paredzētie nosacījumi.
2. Subjekti ir daļa no konsorcijs, kas ietver vismaz trīs neatkarīgus tiesību subjektus, no kuriem katrs ir iedibināts atšķirīgā dalībvalstī vai asociētā valstī, un vismaz viens no tiem ir iedibināts dalībvalstī, ja vien:
 - (a) ***pienācīgi*** pamatojot, darba programmā nav noteikts citādi;
3. Eiropas Pētniecības padomes (*ERC*) progresīvās pētniecības darbības, Eiropas Inovācijas padomes (*EIC*) darbības, apmācības un mobilitātes darbības vai programmas līdzfinansēšanas darbības var īstenot viens vai vairāki tiesību subjekti, no kuriem vienam jābūt iedibinātam dalībvalstī vai asociētā valstī, ***balstoties uz nolīgumu, kas noslēgts saskaņā ar 12. pantu***.
4. Koordinēšanas un atbalsta darbības var īstenot viens vai vairāki tiesību subjekti, kas var būt iedibināti dalībvalstī, asociētā valstī vai citā trešā valstī.

5. Attiecībā uz darbībām, kas saistītas ar Savienības stratēģiskajiem aktīviem, interesēm, autonomiju vai drošību, darba programmā var noteikt dalības ierobežojumus, paredzot, ka šajās darbībās var piedalīties tikai tie tiesību subjekti, kuri ir iedibināti dalībvalstīs, vai ka tajās papildus dalībvalstīs iedibinātiem tiesību subjektiem var piedalīties tiesību subjekti, kas ir iedibināti konkrētās asociētās vai citās trešās valstīs.
6. *Attiecīgos pienācīgi pamatots gadījumos* darba programmā papildus 2., 3., 4. un 5. punktā noteiktajiem atbilstības kritērijiem var noteikt atbilstības kritērijus atbilstoši konkrētām politikas prasībām vai darbības raksturam un mērķiem, tostarp tiesību subjektu skaitu, tiesību subjekta veidu un iedibināšanas vietu.
7. Ja vien ar vadošo iestādi nav panākta citāda vienošanās un ja vien darba programmā nav paredzēts citādi, darbībās, kas tiek finansētas saskaņā ar **11. pantu**, piedalās tikai viens tiesību subjekts, kas iedibināts deleģējošās vadošās iestādes jurisdikcijā.
8. Darba programmā norādītos gadījumos darbībās var piedalīties **JRC**.
9. **JRC**, starptautiska līmeņa Eiropas pētniecības organizācijas un tiesību subjektus, kas izveidoti saskaņā ar Savienības tiesību aktiem, uzskata par iedibinātiem dalībvalstī, kas nav dalībvalsts, kurā ir iedibināti citi tiesību subjekti, kuri piedalās attiecīgajā darbībā.
10. Eiropas Pētniecības padomes (*ERC*) progresīvās pētniecības darbību un apmācības un mobilitātes darbību gadījumā *un ja tas ir paredzēts darba programmā*, starptautiskas organizācijas, kuru mītnes vieta atrodas kādā dalībvalstī vai asociētā valstī, tiek uzskatītas par iedibinātām šajā dalībvalstī vai asociētajā valstī.

Attiecībā uz citām Programmas daļām starptautiskas organizācijas, kas nav starptautiska līmeņa Eiropas pētniecības organizācijas, tiek uzskatītas par iedibinātām trešā valstī, kas nav asociētā valsts.

19. pants

Subjekti, kas ir tiesīgi saņemt finansējumu

1. Subjekti ir tiesīgi saņemt finansējumu, ja tie ir iedibināti dalībvalstī vai **12. pantā minētā asociētā valstī**.

Attiecībā uz darbībām, kurām piešķir summas saskaņā ar 11. panta 3. punktu, tiesības saņemt finansējumu no šīm summām ir tikai tiem tiesību subjektiem, kuri ir iedibināti deleģējošās vadošās iestādes jurisdikcijā.

1.b Valstīs ar zemiem vai vidējiem ienākumiem un izņēmuma kārtā citās trešās valstīs, kas nav asociētās valstis, tie varētu būt tiesīgi saņemt finansējumu darbības ietvaros, ja:

(a) attiecīgā trešā valsts ir norādīta darba programmā, un

(b) Komisija vai finansēšanas struktūra uzskata, ka to dalība ir svarīga darbības īstenošanai.

2. Subjektiem, kas ir iedibināti citā trešā valstī, kas nav asociētā valsts, būtu jāsedz savas dalības izmaksas. *Pētniecības un attīstības nolīgumi starp šādām trešām valstīm*, kas nav asociētās valstis, un Savienību var tikt slēgti, kad vien to uzskata par lietderīgu, un var tikt izveidots līdzfinansēšanas mehānisms, kas ir līdzīgs mehānismiem, par kuriem panākta vienošanās pamatprogrammā “Apvārsnis 2020”. Šīs valstis Savienības tiesību subjektiem nodrošina savstarpēju piekļuvi savām pētniecības, attīstības un inovācijas finansēšanas programmām, kā arī savstarpīgumu atvērtā piekļuvē zinātnisko pētījumu rezultātiem un datiem, kā arī taisnīgiem un vienlīdzīgiem nosacījumiem attiecībā uz intelektuālā īpašuma tiesībām.

3. Saistītie subjekti ir tiesīgi saņemt finansējumu darbības ietvaros, ja tie ir iedibināti dalībvalstī vai asociētā valstī.

3.a Komisija iesniedz ziņojumu Parlamentam un Padomei, par katru trešo valsti, kas nav asociētā valsts, norādot Savienības finanšu iemaksas summu, kura piešķirta iesaistītajiem subjektiem, un finanšu iemaksas summu, ko tā pati valsts piešķirusi Savienības tiesību subjektiem, kuri piedalās to darbībās.

20. pants

Uzaicinājumi iesniegt priekšlikumus

1. Attiecībā uz visām darbībām ■ uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus saturu iekļauj darba programmā.
-
3. Ja tas nepieciešams, lai sasniegtu uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus mērķus, tos *izņēmuma gadījumos* var ierobežot, paredzot tikai papildu pasākumu ieviešanu vai papildu partneru pievienošanu. ***Turklāt darba programmā tiesību subjektiem no dalībvalstīm ar zemu sniegumu pētniecības un inovācijas jomā var paredzēt iespēju iesaistīties jau atlasītās sadarbīgās pētniecības un inovācijas darbībās, ja tam piekrīt attiecīgais konsorcijs un ar nosacījumu, ka tajās jau nepiedalās subjekti no šādām dalībvalstīm.***
4. Uzaicinājums iesniegt priekšlikumus nav vajadzīgs attiecībā uz koordinēšanas un atbalsta darbībām vai programmas līdzfinansēšanas darbībām, kuras:
 - (a) ir jāveic **JRC** vai tiesību subjektiem, kas norādīti darba programmā, un
 - (b) neietilpst uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus darbības jomā **saskaņā ar Finanšu regulas 195. panta e) punktu.**
5. Darba programmā norāda uzaicinājumus, attiecībā uz kuriem tiks piešķirti izcilības zīmogi. Pēc tam, kad no pieteikuma iesniedzēja ir saņemta iepriekšēja atļauja, informāciju par pieteikumu un izvērtējumu var darīt zināmu ieinteresētajām finansēšanas iestādēm ar nosacījumu, ka tiek noslēgts konfidencialitātes līgums.

21. pants

Kopīgie uzaicinājumi

Kopīgu uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus Komisija vai finansēšanas struktūra var izsludināt kopā ar:

- (a) trešām valstīm, tostarp to zinātniskajām un tehnoloģiskajām organizācijām vai aģentūrām;
- (b) starptautiskām organizācijām;

- (c) bezpeļņas tiesību subjektiem.

Ja izsludināts kopīgs uzaicinājums, ***pieteikuma iesniedzēji izpilda šīs regulas 18. pantā minētās prasības, un*** tiek noteiktas kopīgas procedūras priekšlikumu atlasei un izvērtēšanai. Šajās procedūrās piedalās līdzsvaroti izveidota katras puses ieceltu ekspertu grupa.

22. pants

Pirmskomercializācijas iepirkums un inovatīvu risinājumu iepirkums

1. Darbībās var ietvert vai par galveno mērķi var izvirzīt pirmskomercializācijas iepirkumu un inovatīvu risinājumu publisko iepirkumu, ko veic atbalsta saņēmēji, kuri ir līgumslēdzējas iestādes vai līgumslēdzēji, kā definēts Direktīvās 2014/24/ES³⁰, 2014/25/ES³¹ un 2009/81/EK³².
2. Iepirkuma procedūras:
 - (a) atbilst pārredzamības, nediskriminācijas, vienlīdzīgas attieksmes, pareizas finanšu pārvaldības un proporcionalitātes principiem un konkurences noteikumiem;
 - (b) attiecībā uz pirmskomercializācijas publisko iepirkumu, ***vajadzības gadījumā un neskarot a) apakšpunktā uzskaitītos principus, var izmantot vienkāršoto un/vai paātrināto procedūru un*** var paredzēt īpašus nosacījumus, piemēram, par to, ka vietai, kur jāveic iepirktie pasākumi, jāatrodas attiecīgo dalībvalstu vai asociēto valstu teritorijā;
 - (c) var atļaut vienā un tajā pašā procedūrā piešķirt vairāku līgumu slēgšanas tiesības (“iepirkums no vairākiem piegādātājiem”); un
 - (d) paredz līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu pretendentam(-iem), kas piedāvā labāko cenas un vērtības attiecību, un vienlaikus izvairās no jebkāda interešu konflikta.

³⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīva 2014/24/ES par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK, OV L 94, 28.3.2014., 65. lpp.

³¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 26. februāra Direktīva 2014/25/ES par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (OV L 94, 28.3.2014., 243. lpp.).

³² Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 13. jūlija Direktīva 2009/81/EK, ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības, un ar kuru groza Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK (OV L 216, 20.8.2009., 76. lpp.).

3. Darbuzņēmējam, kas rada rezultātus pirmskomercializācijas iepirkumā, pieder vismaz piesaistītās intelektuālā īpašuma tiesības. Līgumslēdzējām iestādēm ir vismaz tiesības bez autoratlīdzības piekļūt rezultātiem izmantošanai savām vajadzībām, un tiesības piešķirt vai pieprasīt, lai iesaistītie darbuzņēmēji to vārdā piešķir neekskluzīvas licences trešām personām rezultātu izmantošanai ar taisnīgiem un pamatotiem nosacījumiem, bez tiesībām piešķirt apakšlicences. Ja darbuzņēmējs nav komerciāli izmantojis rezultātus noteiktā laikposmā pēc pirmskomercializācijas iepirkuma, kā noteikts līgumā, līgumslēdzējas iestādes, **iepriekš apspriedušās ar darbuzņēmēju par neizmantošanas iemesliem**, tam var pieprasīt visas īpašumtiesības uz rezultātiem nodot līgumslēdzējām iestādēm.

24. pants

Pieteikuma iesniedzēju finansiālās spējas

1. **Papildus izņēmumiem, kas minēti** Finanšu regulas 198. panta **5. punktā**, finansiālās spējas pārbauda tikai koordinatoram un tikai tad, ja darbībai no Savienības pieprasītais finansējums ir 500 000 EUR vai vairāk.
2. Tomēr, ja ir pamats apšaubīt finansiālās spējas vai ja lielāku risku rada dalība vairākās Savienības pētniecības un inovācijas programmu finansētās darbībās, Komisija vai finansēšanas struktūra pārbauda arī citu to pieteikumu iesniedzēju vai koordinatoru finansiālās spējas, kuru pieprasītais finansējums nepārsniedz 1. punktā minēto sliekšni.
3. Ja finansiālās spējas atbilstoši iepriekš plānotajam garantējis cits tiesību subjekts, tad pārbauda viņa finansiālās spējas.
4. Ja finansiālās spējas ir vājas, Komisija vai finansēšanas struktūra var noteikt, ka pieteikuma iesniedzēja dalība ir atkarīga no tā, vai saistītais subjekts ir iesniedzis deklarāciju par solidāru atbildību.
5. Ieguldījumu 33. pantā aprakstītajā savstarpējās apdrošināšanas mehānismā uzskata par pietiekamu garantiju atbilstīgi Finanšu regulas 152. pantam. No atbalsta saņēmējiem nedrīkst pieņemt un tiem nedrīkst piemērot papildu garantiju vai nodrošinājumu.

25. pants

Piešķiršanas *un atlases* kritēriji

1. Iesniegtos priekšlikumus vērtē pēc šādiem piešķiršanas kritērijiem:
 - (a) izcilība;
 - (b) ietekme;
 - (c) īstenošanas kvalitāte un efektivitāte.
2. Priekšlikumiem par ERC progresīvās pētniecības darbībām piemēro tikai 1. punkta a) apakšpunktā minēto kritēriju.
3. Darba programmā iekļauj sīkāku informāciju par 1. punktā noteikto piešķiršanas kritēriju piemērošanu, *tostarp jebkādos* svērumus, sliekšņa vērtības *un vajadzības gadījumā noteikumus par rīcību ex aequo priekšlikumu situācijā, ņemot vērā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus mērķus. Nosacījumi par rīcību ex aequo priekšlikumu situācijā citu starpā var ietvert šādus kritērijus: MVU, dzimums, ģeogrāfiskā daudzveidība.*
- 3.a *Komisija un citas finansēšanas struktūras ņem vērā iespēju izmantot divpakāpju iesniegšanas procedūru un vajadzības gadījumā var novērtēt anonimizētus priekšlikumus pirmajā novērtēšanas posmā, pamatojoties uz vienu vai vairākiem piešķiršanas kritērijiem, kas minēti 1. punktā.*

26. pants

Izvērtēšana

1. Priekšlikumus izvērtē vērtēšanas komiteja, *kura sastāv no ārējiem neatkarīgiem ekspertiem.*

Attiecībā uz EIC darbībām, uzdevumiem un pienācīgi pamatotos Komisijas pieņemtā darba programmā paredzētos gadījumos vērtēšanas komiteja var daļēji vai – koordinācijas un atbalsta darbību gadījumā – pilnībā sastāvēt no Savienības iestāžu vai struktūru pārstāvjiem, kā minēts Finanšu regulas 150. pantā.

Izvērtēšanas *procesam var sekot* neatkarīgie *novērotāji.*

2. *Attiecīgā gadījumā* vērtēšanas komiteja sarindo priekšlikumus, kuri sasnieguši piemērojamās sliekšņa vērtības, un šajā nolūkā ņem vērā:
- (a) izvērtējuma punktu skaitu,
 - (b) ieguldījumu konkrēto politikas mērķu sasniegšanā, arī konsekventa projektu portfeļa izveidē, *jo īpaši attiecībā uz EIC “Pathfinder” darbībām, uzdevumiem un citos pienācīgi pamatotos gadījumos, kā detalizēti izklāstīts Komisijas pieņemtajā darba programmā.*

Attiecībā uz EIC darbībām, uzdevumiem un citos pienācīgi pamatotos gadījumos, kā detalizēti izklāstīts Komisijas pieņemtajā darba programmā, vērtēšanas komiteja var arī ierosināt priekšlikumu pielāgojumus, ciktāl tie vajadzīgi, lai nodrošinātu portfeļa konsekvenci. ***Minētie pielāgojumi atbilst dalības nosacījumiem un vienlīdzīgas attieksmes principam. Par šādiem gadījumiem informē Programmas komiteju.***

- 2.a *Izvērtēšanas procesu izstrādā tā, lai izvairītos no interešu konfliktiem un neobjektivitātes. Nodrošina, lai izvērtēšanas kritēriji un punktu piešķiršana priekšlikumam būtu pārredzami.*
3. *Saskaņā ar Finanšu regulas 200. panta 7. punktu pieteikumu iesniedzēji visos izvērtēšanas posmos saņem informāciju par izvērtēšanas gaitu un attiecīgā gadījumā par noraidījuma iemesliem.*
4. *Tiesību subjekti, kas iedibināti dalībvalstīs ar vāju pētniecības un inovācijas veikspēju un kas veiksmīgi piedalījušies komponentā “Dalības paplašināšana un izcilas pieredzes apmaiņa”, pēc pieprasījuma saņem izziņu par šādu dalību, kuru var pievienot tām viņu koordinētās programmas daļām, par kurām notikusi sadarbība.*

27. pants

Izvērtējuma pārskatīšanas procedūra, *informācijas pieprasījumi un sūdzības*

1. Pieteikuma iesniedzējs var pieprasīt izvērtējuma pārskatīšanu, ja tas uzskata, ka piemērojamā izvērtēšanas procedūra nav pareizi izmantota attiecībā uz tā iesniegto priekšlikumu³³.
2. Izvērtējuma pārskatīšana attiecas tikai uz izvērtēšanas procesuālajiem aspektiem, nevis uz priekšlikuma būtību.
- 2.a ***Pārskatīšanas pieprasījums attiecas uz konkrētu priekšlikumu un to iesniedz 30 dienu laikā pēc izvērtējuma rezultātu paziņošanas.***

Izvērtēšanas pārskatīšanas komiteja sniedz atzinumu par procesuālajiem aspektiem, un to vada un tajā ietilpst Komisijas vai attiecīgās finansēšanas struktūras darbinieki, kas nav bijuši iesaistīti priekšlikumu izvērtēšanā. Komisija var ieteikt vienu no šādām darbībām:

- (a) ***atkārtoti izvērtēt priekšlikumu – to veic galvenokārt tādi vērtētāji, kuri nav bijuši iesaistīti iepriekšējā izvērtēšanā;***
- (b) ***apstiprināt sākotnējo izvērtējumu.***

■

■

3. Izvērtēšanas pārskatīšana nekavē to priekšlikumu atlases procedūru, uz kuriem neattiecas pārskatīšana.
- 3.a ***Komisija nodrošina, ka ir ieviesta dalībniekiem paredzēta procedūra, lai tie tieši varētu pieprasīt informāciju un iesniegt sūdzības saistībā ar dalību pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa”. Informāciju par to, kā reģistrēt informācijas pieprasījumus vai sūdzības, dara pieejamu tiešsaistē.***

28. pants

Laiks līdz dotācijas piešķiršanai

1. Atkāpjoties no Finanšu regulas 194. panta 2. punkta pirmās daļas, piemēro šādus termiņus:

³³ ***Šī procedūra tiks izskaidrota dokumentā, kuru publicē pirms izvērtēšanas procesa sākuma.***

- (a) visu pieteikumu iesniedzēju informēšanai par viņu pieteikumu izvērtēšanas rezultātiem – ne ilgāk par pieciem mēnešiem no pilnīgu priekšlikumu iesniegšanai noteiktās pēdējās dienas;
- (b) dotāciju nolīgumu parakstīšanai ar pieteikumu iesniedzējiem – ne ilgāk par astoņiem mēnešiem no pilnīgu priekšlikumu iesniegšanai noteiktās pēdējās dienas.

2. Darba programmā var noteikt īsākus termiņus.

3. Papildus izņēmumiem, kas noteikti Finanšu regulas 194. panta 2. punkta otrajā daļā, 1. punktā minētos termiņus var pagarināt ERC darbībām, uzdevumiem un tad, ja par darbību veicams ētikas vai drošības novērtējums.

29. pants

Dotācijas īstenošana

- 1. Ja atbalsta saņēmējs neizpilda savus pienākumus attiecībā uz darbības tehnisko īstenošanu, pārējie atbalsta saņēmēji izpilda minētos ienākumus bez Savienības papildu finansējuma, ja vien tie nav skaidri atbrīvoti no šāda pienākuma. Katrs atbalsta saņēmējs ir finansiāli atbildīgs tikai par savu parādu, uz kuru attiecas noteikumi par savstarpējās apdrošināšanas mehānismu.
- 2. Dotācijas nolīgumā var noteikt starpmērķus un saistītās priekšfinansējuma iemaksas. Ja starpmērķi nav sasniegti, darbību var apturēt, grozīt vai – ***pienācīgi argumentētos gadījumos*** – izbeigt.
- 3. Darbību var izbeigt arī tad, ja gaidāmie rezultāti vairs nav nozīmīgi Savienībai zinātnisku vai tehnoloģisku iemeslu dēļ, vai – ***EIC accelerator gadījumā – arī ekonomisku iemeslu dēļ, vai*** saistībā ar EIC un uzdevumiem ***dēļ to ietilpšanas*** darbību portfeļa ietvaros. ***Pirms Komisija pieņem lēmuma par darbības pārtraukšanu, tā saskaņā ar Finanšu regulas 133. pantu veic procedūru, iesaistot darbības koordinatoru un vajadzības gadījumā ārējos ekspertus.***

29.a pants

Dotāciju nolīguma paraugs

- 1. Saskaņā ar šo regulu Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm izstrādā dotāciju nolīgumu paraugu starp Komisiju vai attiecīgo finansēšanas struktūru un atbalsta saņēmējiem. Ja dotāciju nolīguma paraugā vajadzīgi būtiski grozījumi, inter alia nolūkā nodrošināt turpmākus vienkāršojumus atbalsta saņēmējiem, Komisija ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm to attiecīgi pārskata.***

- 2. Dotāciju nolīgumā nosaka atbalsta saņēmēju un vai nu Komisijas, vai arī attiecīgās finansēšanas struktūras tiesības un pienākumus saskaņā ar šo regulu. Tajā arī nosaka to tiesību subjektu tiesības un pienākumus, kuri kļūst par atbalsta saņēmējiem darbības īstenošanas laikā, kā arī konsorcija koordinatora pienākumus un uzdevumus.***

30. pants

Finansējuma likmes

1. Katrai darbībai atsevišķi noteiktu finansējuma likmi piemēro visiem attiecīgajā darbībā finansētajiem pasākumiem. Maksimālo likmi ***katrai darbībai*** nosaka darba programmā.
2. No Programmas var atlīdzināt līdz 100 % no darbības kopējām attiecināmajām izmaksām, taču noteikti šādi izņēmumi:
 - (a) inovācijas darbībām – līdz 70 % no kopējām attaisnotajām izmaksām, izņemot bezpeļņas tiesību subjektus, kam Programmā var atlīdzināt līdz 100 % no kopējām attaisnotajām izmaksām;
 - (b) programmas līdzfinansēšanas darbībām – vismaz 30 % no kopējām attaisnotajām izmaksām, bet noteiktos un pienācīgi pamatotos gadījumos līdz 70 %.
3. Šajā pantā noteiktās finansējuma likmes piemēro arī attiecībā uz darbībām, kurām pilnībā vai par kādu to daļu tiek noteikts vienotas likmes, vienības vai fiksētas summas finansējums.

31. pants

Netiešās izmaksas

1. Netiešās attaisnotās izmaksas nosaka, piemērojot vienotu likmi 25 % apmērā no kopējām tiešajām attaisnotajām izmaksām, izņemot tiešās attaisnotās izmaksas, kas radušās saistībā ar apakšuzņēmuma līgumu slēgšanu, finansiālo atbalstu trešām personām un vienības izmaksām vai fiksētajām summām, kas ietver netiešās izmaksas.

Vajadzības gadījumā vienības izmaksās vai fiksētajās summās ietvertās netiešās izmaksas aprēķina, izmantojot 1. punktā noteikto vienoto likmi, taču izņēmums paredzēts attiecībā uz iekšējos norēķinos norādīto preču un pakalpojumu vienības izmaksām, kuras aprēķina, pamatojoties uz faktiskajām izmaksām saskaņā ar saņēmēju parasto izmaksu uzskaites praksi.

2. Tomēr, ja tas paredzēts darba programmā, netiešās izmaksas var deklarēt kā fiksētas summas vai vienības izmaksas.

32. pants

Attaisnotās izmaksas

1. Papildus kritērijiem, kas noteikti Finanšu regulas **186.** pantā, atbalsta saņēmējiem, kuru atalgojums tiek aprēķināts uz projekta pamata, personāla izmaksas ir attaisnotās izmaksas līdz tādai atalgojuma summai, ko persona *saņemtu* par darbu līdzīgos valsts shēmās finansētos *pētniecības un inovācijas* projektos, *tostarp sociālā nodrošinājuma iemaksas un citas izmaksas, kuras iekļautas atalgojumā personālam, kas norīkots darbības īstenošanai, kuras izriet no valsts tiesību aktiem vai darba līguma.*

Uz projekta pamata aprēķināts atalgojums ir atalgojums, kas saistīts ar personas dalību projektos, ir daļa no atbalsta saņēmēja parastās atalgojuma prakses un tiek konsekventi izmaksāts.

2. Atkāpjoties no Finanšu regulas 190. panta 1. punkta, izmaksas par resursiem, ko trešās personas, izmantodamas iemaksas natūrā, darījušas pieejamus, ir attaisnotās izmaksas, kuru summa nepārsniedz trešās personas tiešās attaisnotās izmaksas.
3. Atkāpjoties no Finanšu regulas 192. panta, ienākumus, kas gūti no rezultātu izmantošanas, neuzskata par darbības ieņēmumiem.
- 3.a *Atbalsta saņēmēji var izmantot savu parasto grāmatvedības praksi, lai noteiktu un deklarētu izmaksas, kas radušās saistībā ar darbību, kura atbilst visiem dotācijas nolīgumā izklāstītajiem noteikumiem un nosacījumiem saskaņā ar šo regulu un Finanšu regulas 186. pantu.*
4. Atkāpjoties no Finanšu regulas 203. panta 4. punkta, atzinums par finanšu pārskatiem ir obligāts atlikuma maksājuma veikšanas laikā, ja summa, kas pieprasīta kā faktiskās izmaksas un vienības izmaksas, kuras aprēķinātas saskaņā ar parasto izmaksu uzskaites praksi, ir 325 000 EUR vai lielāka.

Atzinumus par finanšu pārskatiem var sagatavot apstiprināts ārējais revidents vai — valsts struktūru gadījumā — izdot kompetenta un neatkarīga valsts amatpersona saskaņā ar Finanšu regulas 203. panta 4. punktu.

- 4.a** *Attiecīgā gadījumā saistībā ar MSCA apmācības un mobilitātes dotācijām ES ieguldījumā pienācīgi ņem vērā visas atbalsta saņēmēja papildu izmaksas, kas saistītas ar grūtniecības un dzemdību vai vecāku atvaļinājumu, slimības atvaļinājumu, atvaļinājumu personisku iemeslu dēļ vai pētnieku darbā pieņēmušās organizācijas vai ģimenes statusa maiņas dēļ dotācijas nolīguma darbības laikā.*
- 4.b** *Izmaksas, kas saistītas ar atklātu piekļuvi, tostarp datu pārvaldības plāniem, ir kompensējamās attaisnotās izmaksas, kā izklāstīts dotācijas nolīgumā.*

33. pants

Savstarpējās apdrošināšanas mehānisms

1. Ar šo tiek izveidots Savstarpējās apdrošināšanas mehānisms (“Mehānisms”), kas aizstāj un turpina saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1290/2013 38. pantu izveidoto fondu. Mehānisms paredz ar tādu summu neatgūšanu saistīta riska segumu, kuras atbalsta saņēmējiem jāatmaksā:

(a) Komisijai saskaņā ar Lēmumu Nr. 1982/2006/EK;

(b) Komisijai un Savienības struktūrām saskaņā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020”;

(c) Komisijai un finansēšanas struktūrām saskaņā ar Programmu.

Riska segumu attiecībā uz pirmās daļas c) apakšpunktā minētajām finansēšanas struktūrām var īstenot, izmantojot netiešās apdrošināšanas sistēmu, kas izklāstīta piemērojamajā nolīgumā, un ņemot vērā finansēšanas struktūras būtību.

2. Mehānismu pārvalda Savienība, ko pārstāv Komisija, kura darbojas kā izpildītājs. Komisija izstrādā īpašus noteikumus par Mehānisma darbību.
3. Atbalsta saņēmēji veic ieguldījumu, kas ir 5 % no Savienības finansējuma darbībai. Pamatojoties uz *pārredzamiem* periodiskajiem izvērtējumiem, Komisija var palielināt šo ieguldījumu līdz 8 % vai samazināt zem 5 %. Saņēmēju ieguldījumu Mehānismā *atskaita*

no sākotnējā priekšfinansējuma un iemaksā Mehānismā saņēmēju vārdā, ***un tas nekādā gadījumā nepārsniedz sākotnējā priekšfinansējuma summu.***

4. Saņēmēju ieguldījums tiek atgriezts atlikuma maksājuma veikšanas laikā.
5. Jebkura finansiāla peļņa, ko radījis Mehānisms, tiek iekļauta Mehānismā. Ja peļņa ir nepietiekama, Mehānisms netiek iejaukts, un Komisija vai finansēšanas struktūra no atbalsta saņēmējiem vai trešām personām visas parāda summas atgūst tiešā veidā.
6. Atgūtās summas veido ieņēmumus, kas Mehānismam piešķirti Finanšu regulas 21. panta 5. punkta nozīmē. Kad ir piešķirtas visas dotācijas, kuru risku tieši vai netieši sedz Mehānisms, Komisija atgūst visas atlikušās summas un iekļauj Savienības budžetā saskaņā ar likumdevējas iestādes lēmumiem.
7. Mehānismu var ***attiecināt uz visiem citiem*** tieši pārvaldāmo Savienības programmu atbalsta ***saņēmējiem***. Komisija pieņem kārtību atbalsta saņēmēju dalībai citās programmās.

34. pants

Īpašumtiesības un aizsardzība

1. Atbalsta saņēmējiem pieder visi rezultāti, ko tie radījuši. Tie nodrošina, ka jebkuras viņu darbinieku vai citu pušu tiesības attiecībā uz rezultātiem var īstenot tādā veidā, kas ir saderīgs ar atbalsta saņēmēju pienākumiem, kuri izklāstīti dotācijas nolīguma noteikumos.

Rezultāti ir divu vai vairāku atbalsta saņēmēju kopīpašums, ja:

- (a) tie ir kopīgi radīti un
- (b) nav iespējams:
 - (i) noteikt katra atbalsta saņēmēja attiecīgo ieguldījumu
vai
 - (ii) tos nodalīt, lai tiem piemērotu, iegūtu vai saglabātu aizsardzību.

Līdzīpašnieki rakstiski vienojas par kopīpašuma piešķiršanu un izmantošanas noteikumiem. Ja vien nav panākta cita vienošanās ***konsorcija līgumā vai kopīgajā īpašumtiesību nolīgumā***, katrs līdzīpašnieks var piešķirt trešām personām vienkāršas

licences, kas ļauj izmantot kopīpašumā esošos rezultātus (bez tiesībām izdot apakšlicenci), ja pārējiem līdzīpašniekiem tiek sniegts iepriekšējs paziņojums un taisnīga un saprātīga kompensācija. Līdzīpašnieki var rakstiski vienoties piemērot citu režīmu, kas nav kopīpašums.

2. Atbalsta saņēmēji, kas saņēmuši Savienības finansējumu, pienācīgi aizsargā savus rezultātus, ja aizsardzība ir iespējama un pamatota, un šajā nolūkā ņem vērā visus attiecīgos apsvērumus, arī komerciālas izmantošanas perspektīvas **un jebkādas citas likumīgas intereses**. Lemjot par aizsardzību, atbalsta saņēmēji ņem vērā arī citu darbības atbalsta saņēmēju likumīgās intereses.

35. pants

Izmantošana un izplatīšana

1. **Katrs dalībnieks, kas ir saņēmis Savienības finansējumu, dara visu iespējamo, lai izmantotu tam piederošos rezultātus vai nodrošina, lai tos izmantotu cits tiesību subjekts.** Rezultātus var izmantot tiešā veidā atbalsta saņēmēji vai netieši, jo īpaši, nododot īpašumtiesības uz rezultātiem un piešķirot rezultātu izmantošanas licences saskaņā ar 36. pantu.

Darba programmā var paredzēt papildu izmantošanas pienākumus.

Ja, neraugoties uz to, ka atbalsta saņēmējs dara visu iespējamo, lai panāktu savu rezultātu tiešu vai netiešu izmantošanu, rezultāti netiek izmantoti dotācijas nolīgumā minētā konkrētā termiņā, atbalsta saņēmējs izmanto dotācijas nolīgumā norādītu piemērotu tiešsaistes platformu, lai atrastu ieinteresētās personas šo rezultātu izmantošanai. Ja tas ir pamatoti, pēc atbalsta saņēmēja pieprasījuma šo pienākumu var atcelt.

2. **Savus rezultātus atbalsta saņēmēji izplata publiski pieejamā formātā un pēc iespējas drīz**, ievērojot visus ierobežojumus, kas izriet no intelektuālā īpašuma, drošības noteikumu vai likumīgo interešu aizsardzības ■.

Darba programmā var paredzēt papildu izplatīšanas pienākumus, **vienlaikus nodrošinot Savienības ekonomisko un zinātnisko interešu aizsardzību**.

3. Atbalsta saņēmēji nodrošina, ka atvērtā piekļuve zinātniskām publikācijām tiek noteikta saskaņā ar dotācijas nolīgumā izklāstītajiem noteikumiem. Jo īpaši atbalsta saņēmēji

nodrošina, ka tie vai publikāciju autori patur pietiekamas intelektuālā īpašuma tiesības, kas tiem ļauj izpildīt tiem noteiktās atvērtās piekļuves prasības.

Atvērtā piekļuve pētījumu datiem ir vispārīgs noteikums saskaņā ar dotācijas nolīgumā izklāstītajiem noteikumiem, ***nodrošinot iespēju piemērot*** izņēmumus ***saskaņā ar principu “tik atvērts, cik vien iespējams, un tik slēgts, cik vajadzīgs”***, ņemot vērā atbalsta saņēmēju likumīgās intereses, ***tostarp komerciālu pielietojumu***, un jebkādos citus ierobežojumus, piemēram, datu aizsardzības noteikumus, ***privātumu, konfidencialitāti, komercnoslēpumus, Savienības konkurētspējas intereses***, drošības noteikumus vai intelektuālā īpašuma tiesības.

Darba programmā var paredzēt papildu ***stimulus vai*** pienākumus, kuri jāizpilda, lai pieņemtu praksi atvērtās zinātnes jomā.

4. Atbalsta saņēmēji visus pētījumu datus, ***kas gūti “Apvārsnis Eiropa” darbībā***, pārvalda saskaņā ar ***FAIR principiem un*** dotācijas nolīgumā izklāstītajiem noteikumiem un izstrādā datu pārvaldības plānu.

Pamatotos gadījumos darba programmā var paredzēt papildu pienākumus, kuri jāizpilda, lai varētu izmantot Eiropas atvērtās zinātnes mākonī (***EOSC***) nolūkā uzglabāt datus un piešķirt piekļuvi pētījumu datiem.

5. Atbalsta saņēmēji, kas plāno izplatīt savus rezultātus, iepriekš par to paziņo pārējiem darbībā iesaistītajiem atbalsta saņēmējiem. Jebkurš no pārējiem atbalsta saņēmējiem var izteikt iebildumus, ja vien var pierādīt, ka tā likumīgajām interesēm, kas saistītas ar tā rezultātiem vai iepriekš uzkrātajām zināšanām, tiks nodarīts būtisks kaitējums. Šādos gadījumos izplatīšanu nedrīkst veikt, ja vien netiek veikti atbilstīgi pasākumi minēto likumīgo interešu aizsardzībai.
6. Ja vien darba programmā nav paredzēts citādi, priekšlikumos iekļauj plānu par rezultātu izmantošanu un izplatīšanu. Ja paredzētā izmantošana nozīmē produkta vai procesa izstrādi, radīšanu, ražošanu un tirdzniecību, vai pakalpojuma izveidi un sniegšanu, plānā iekļauj šādas izmantošanas stratēģiju. Ja plānā paredzēts, ka izmantošana notiks galvenokārt trešās valstīs, kuras nav asociētās valstis, tiesību subjekti paskaidro, kā šāds izmantojums joprojām atbilst Savienības interesēm.

Atbalsta saņēmēji **saskaņā ar dotācijas nolīgumu plānu atjaunina** darbības laikā un arī pēc tās.

7. Lai Komisija vai finansēšanas struktūra varētu veikt uzraudzību un izplatīšanu, atbalsta saņēmēji sniedz visu pieprasīto informāciju par savu rezultātu izmantošanu un izplatīšanu **saskaņā ar dotācijas nolīguma noteikumiem**. Šādu informāciju dara publiski pieejamu, ievērojot atbalsta saņēmēju likumīgās intereses.

36. pants

Nodošana un licencēšana

1. Atbalsta saņēmēji var nodot īpašumtiesības uz saviem rezultātiem. Atbalsta saņēmēji nodrošina, ka to saistības attiecas arī uz jauno īpašnieku un ka minētā īpašnieka pienākums ir nodot šīs saistības līdz ar jebkuru turpmāku nodošanu.
2. Ja vien attiecībā uz konkrēti norādītām trešām personām, **tostarp saistītiem subjektiem**, nav citas rakstiskas vienošanās vai ja vien tas nav neiespējams saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem, atbalsta saņēmēji, kuri plāno nodot īpašumtiesības uz rezultātiem, iepriekš par to paziņo jebkurai citai atbalsta saņēmējai, kurai joprojām ir tiesības piekļūt rezultātiem. Šajā paziņojumā jāietver pietiekama informācija par jauno īpašnieku, lai atbalsta saņēmējs varētu novērtēt ietekmi uz savām piekļuves tiesībām.

Ja vien attiecībā uz konkrēti norādītām trešām personām, **tostarp saistītiem subjektiem**, nav citas rakstiskas vienošanās, atbalsta saņēmējs var izteikt iebildumus pret nodošanu, ja tas var pierādīt, ka šī nodošana nelabvēlīgi ietekmēs tā piekļuves tiesības. Šajā gadījumā nodošanu nedrīkst veikt, kamēr nav panākta vienošanās starp attiecīgajiem atbalsta saņēmējiem. **Šajā sakarībā dotācijas nolīgumā nosaka terminus.**

3. Atbalsta saņēmēji var piešķirt licences par saviem rezultātiem vai citādi piešķirt tiesības tos izmantot, **tostarp uz ekskluzīva pamata**, ja tas neietekmē viņu pienākumu izpildi. **Ekskluzīvas licences rezultātiem var piešķirt, ja visi citi attiecīgie atbalsta saņēmēji sniedz piekrišanu atteikties no savām piekļuves tiesībām.**
4. Pamatotos gadījumos dotācijas nolīgumā paredz tiesības **Komisijai vai finansēšanas struktūrai** iebilst pret rezultātu nodošanu vai ekskluzīvas licences piešķiršanu attiecībā uz rezultātiem, ja:

- (a) atbalsta saņēmējiem, kuri rada rezultātus, ir piešķirts Savienības finansējums;
- (b) īpašumtiesības nodotas vai licence piešķirta tiesību subjektam, kas iedibināts valstī, kas nav asociētā trešā valsts; un
- (c) īpašumtiesību nodošana vai licences piešķiršana nav notikusi atbilstīgi Savienības interesēm.

Ja piemērojamas tiesības iebilst, atbalsta saņēmējs par to iepriekš paziņo. Ja ir ieviesti pasākumi Savienības interešu aizsardzībai, no tiesībām iebilst var rakstiski atteikties attiecībā uz nodošanu vai licenču piešķiršanu konkrēti noteiktiem tiesību subjektiem.

37. pants

Piekļuves tiesības

1. Piemēro šādus piekļuves tiesību principus:

- (a) pieprasījumu par piekļuves tiesību izmantošanu vai atteikšanos no šādām tiesībām iesniedz rakstiski;
- (b) ja vien ar tiesību piešķirēju nav citas vienošanās, piekļuves tiesības neietver tiesības uz apakšlicenci;
- (c) pirms pievienošanās dotācijas nolīgumam atbalsta saņēmēji informē viens otru par jebkādiem ierobežojumiem, kas saistīti ar piekļuves piešķiršanu iepriekš uzkrātām zināšanām;
- (d) ja atbalsta saņēmējs vairs nav iesaistīts darbībā, tas neietekmē atbalsta saņēmēja pienākumus piešķirt piekļuvi;
- (e) ja atbalsta saņēmējs nepilda savus pienākumus, atbalsta saņēmēji var vienoties, ka tam vairs nav piekļuves tiesību.

2. Atbalsta saņēmēji piešķir piekļuves tiesības šādi:

- (a) attiecībā uz saviem rezultātiem, nepieprasot autoratlīdzību, jebkuram citam darbībā iesaistītam atbalsta saņēmējam, kuram tie vajadzīgi savu uzdevumu izpildei;

- (b) ievērojot visus 1. punkta c) apakšpunktā minētos ierobežojumus, attiecībā uz savām iepriekš uzkrātām zināšanām jebkuram citam darbībā iesaistītam atbalsta saņēmējam, kuram tie vajadzīgi savu uzdevumu izpildei; šādu piekļuvi piešķir, nepieprasot autoratlīdzību, ja vien atbalsta saņēmēji, pirms tie pievienojas dotācijas nolīgumam, nav vienojušies citādi;
- (c) attiecībā uz saviem rezultātiem, un, ievērojot visus 1. punkta c) apakšpunktā minētos ierobežojumus, arī savām iepriekš uzkrātām zināšanām, jebkuram citam darbībā iesaistītam atbalsta saņēmējam, kuram tie vajadzīgi savu uzdevumu izpildei; šo piekļuvi piešķir ar taisnīgiem un pamatotiem nosacījumiem, par kuriem jāvienojas.

3. Ja vien atbalsta saņēmēji nav vienojušies citādi, piekļuvi saviem rezultātiem, un, ievērojot visus 1. punkta c) apakšpunktā minētos ierobežojumus, arī savām iepriekš uzkrātām zināšanām, tie piešķir tiesību subjektam,

- (a) kas ir iedibināts dalībvalstī vai asociētajā valstī;
- (b) kas atrodas cita saņēmēja tiešā vai netiešā kontrolē vai tādā pašā tiešā vai netiešā kontrolē, kādā ir minētais atbalsta saņēmējs, vai arī tieši vai netieši kontrolē minēto atbalsta saņēmēju, un
- (c) kam ir vajadzīga piekļuve minētā atbalsta saņēmēja rezultātu izmantošanai ***saskaņā ar rezultātu izmantošanas pienākumiem, kas noteikti atbalsta saņēmējam.***

Piekļuvi piešķir ar taisnīgiem un pamatotiem nosacījumiem, par kuriem jāvienojas.

4. Pieprasījumu par piekļuves piešķiršanu izmantošanas nolūkā var iesniegt ne vēlāk kā viena gada laikā pēc darbības beigām, ja vien atbalsta saņēmēji nevienojas par citu termiņu.

5. Atbalsta saņēmēji, kas saņēmuši Savienības finansējumu, piekļuvi saviem rezultātiem, nepieprasot autoratlīdzību, piešķir Savienības iestādēm, struktūrām, birojiem vai aģentūrām Savienības rīcībpolitikas vai programmu izstrādei, īstenošanai vai uzraudzībai. Piekļuvi izmanto tikai nekomerciālos un ar konkurenci nesaistītos nolūkos.

Šādas piekļuves tiesības neattiecina uz atbalsta saņēmēju pagātnē gūtajiem rezultātiem.

Darbībās, kas ietilpst kopā “***Civilā drošība*** sabiedrībai”, Savienības finansējumu atbalsta saņēmēji piekļuvi saviem rezultātiem, nepieprasot autoratlīdzību, piešķir arī dalībvalstu

valsts iestādēm to rīcībpolitikas vai programmu izstrādei, īstenošanai vai uzraudzībai šajā jomā. Piekļuvi izmanto tikai nekomerciālos un ar konkurenci nesaistītos nolūkos un piešķir, pamatojoties uz divpusēju nolīgumu, kurā paredzēti īpaši nosacījumi ar mērķi nodrošināt, ka minētās tiesības izmantos vienīgi paredzētajā nolūkā un ka būs ieviesti atbilstīgi konfidencialitātes pienākumi. Dalībvalsts, kas izsaka pieprasījumu, Savienības iestādes, struktūras, biroji vai aģentūras, kas izsaka pieprasījumu, paziņo visām dalībvalstīm par tādiem pieprasījumiem.

6. ***Vajadzības gadījumā*** darba programmā var paredzēt papildu piekļuves tiesības.

38. pants

Konkrēti noteikumi ■

Konkrētus noteikumus par īpašumtiesībām, izmantošanu un izplatīšanu, nodošanu un licencēšanu, kā arī piekļuves tiesībām var paredzēt attiecībā uz ERC darbībām, mācību un mobilitātes darbībām, pirmskomercializācijas iepirkuma darbībām, inovatīvu risinājumu publiskā iepirkuma darbībām, programmas līdzfinansēšanas darbībām un koordinācijas un atbalsta darbībām.

Šie konkrētie noteikumi *tieklāstīti dotācijas nolīgumā un tie* nemaina attiecībā uz atvērto piekļuvi paredzētos *principus un* pienākumus.

39. pants

Godalgas

1. Ja vien šajā nodaļā nav noteikts citādi, Programmas godalgas piešķir un pārvalda saskaņā ar Finanšu regulas IX sadaļu.
2. Ja vien darba programmā vai konkursa nolikumā nav paredzēts citādi, konkursā var piedalīties ikviens tiesību subjekts neatkarīgi no tā iedibināšanas vietas.
3. ***Vajadzības gadījumā*** Komisija vai finansēšanas struktūra godalgas var organizēt kopā ar:
 - (a) citām Savienības struktūrām;
 - (b) trešām valstīm, arī to zinātniskām un tehnoloģiju organizācijām vai aģentūrām;

(c) starptautiskām organizācijām; vai

(d) bezpeļņas tiesību subjektiem.

4. Darba programmā vai konkursa nolikumā ***nosaka*** pienākumus attiecībā uz komunikāciju ***un vajadzības gadījumā attiecībā uz*** izmantošanu un izplatīšanu, ***īpašumtiesībām un piekļuves tiesībām, tostarp licencēšanas noteikumiem.***

IV NODAĻA

Iepirkums

40. pants

Iepirkums

1. Ja vien šajā nodaļā nav noteikts citādi, iepirkuma tiesības Programmā piešķir un pārvalda saskaņā ar Finanšu regulas VII sadaļu.
2. Iepirkums var būt pirmskomercializācijas iepirkums vai inovatīvu risinājumu iepirkums, ko veic Komisija vai finansēšanas struktūra savā vārdā vai kopā ar līgumslēdzējām iestādēm no dalībvalstīm un asociētajām valstīm. Šādā gadījumā piemēro 22. pantā izklāstītos noteikumus.

V NODAĻA

Finansējuma apvienošanas darbības un apvienotais finansējums

41. pants

Finansējuma apvienošanas darbības

Finansējuma apvienošanas darbības, par kurām pieņemts lēmums saskaņā ar šo Programmu, īsteno atbilstoši InvestEU programmai un Finanšu regulas X sadaļai.

42. pants

“Apvārsnis Eiropa” un EIC apvienotais finansējums

1. “Apvārsnis Eiropa” vai EIC apvienotā finansējuma dotāciju un atmaksājamā avansa komponentus reglamentē 30.–33. pants.

2. EIC apvienoto finansējumu īsteno saskaņā ar 43. pantu. Atbalstu kā EIC apvienoto finansējumu var piešķirt tik ilgi, kamēr vien darbību var finansēt kā finansējuma apvienošanas darbību vai kā finansēšanas un investīciju operāciju, kuru pilnībā nosedz InvestEU saistībā sniegtā ES garantija. Atkāpjoties no Finanšu regulas 209. panta, noteikumus, kas izklāstīti 2. punktā, jo īpaši a) un d) apakšpunktā, nepiemēro laikā, kad tiek piešķirts EIC apvienotais finansējums.
3. “Apvārsnis Eiropa” apvienoto finansējumu var piešķirt programmas līdzfinansēšanai, ja dalībvalstu un asociēto valstu kopīgajā programmā ir paredzēts izmantot finanšu instrumentus atsevišķi atlasītu darbību atbalstam. Šādu darbību izvērtēšanu un atlasī veic saskaņā ar **II.**, 19., 20., 24., 25. un 26. pantu. “Apvārsnis Eiropa” apvienotā finansējuma īstenošanas kārtība atbilst 29. panta noteikumiem pēc analogijas ar 43. panta 9. punktu **un pamatotiem** papildu noteikumiem, kas izklāstīti darba programmā.
4. Atmaksājumus, tostarp atmaksājamo avansu un ieņēmumus no “Apvārsnis Eiropa” un EIC apvienotā finansējuma, uzskata par iekšējiem piešķirtajiem ieņēmumiem saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 3. punkta f) apakšpunktu un 21. panta 4. punktu.
5. “Apvārsnis Eiropa” un EIC apvienoto finansējumu piešķir tā, lai **tiktu veicināta Savienības konkurētspēja, taču vienlaikus** netiktu kropļota konkurence **iekšējā tirgū**.

42.a pants

“Pathfinder”

1. **No “Pathfinder” piešķir dotācijas augsta riska progresīviem projektiem, ko īsteno konsorcijs vai vienīgie saņēmēji ar mērķi izstrādāt radikālas inovācijas un jaunas tirgus iespējas. No “Pathfinder” piešķir atbalstu agrīnākajiem zinātniskās, tehnoloģiskās vai plašietekmes tehnoloģiju (deep-tech) izpētes un izstrādes posmiem, tostarp koncepcijas pierādīšanai un prototipu izveidei tehnoloģijas apstiprināšanai.**

“Pathfinder” galvenokārt īsteno, rīkojot atklātu uzaicinājumu iesniegt augšupējus priekšlikumus, paredzot noteiktus piedāvājumu iesniegšanas termiņus gadā, kā arī ar to risina konkurētspējas uzdevumus, proti, izstrādāt stratēģiskos pamatmērķus, kam vajadzīgas plašietekmes tehnoloģijas un radikālu domāšanu.

2. *“Pathfinder” pārejas darbības palīdzēs visu jomu pētniekiem un inovatoriem uzlabot komerciālās attīstības ceļu Savienībā, piemēram, veicot demonstrējumus un priekšizpēti, lai novērtētu potenciālās darbījumbārbības iespējas un atbalstītu nošķirto jauno (spin-off) uzņēmumu un jaunuzņēmumu radīšanu.*
- (a) *Uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus publicēšanas datumu un saturu nosaka, ņemot vērā mērķus un budžetu, kas paredzēti darba programmā saistībā ar attiecīgo darbību portfeli.*
- (b) *Papildu dotācijas par fiksētu summu, kura nepārsniedz 50 000 EUR, var piešķirt katram priekšlikumam, kas jau atlasīts EIC “Pathfinder” uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus procedūrā, lai veiktu papildu pasākumus, tostarp steidzamas koordinācijas un atbalsta darbības, kuras paredzētas atbalsta saņēmēju portfela kopienas stiprināšanai, piemēram, iespējamo nošķirto jauno uzņēmumu un tirgu radošu inovāciju potenciāla novērtēšanai vai uzņēmējdarbības plāna izstrādei. Par šādiem gadījumiem informē Programmas komiteju, kas izveidota saskaņā ar Īpašo programmu.*
3. *Uz EIC “Pathfinder” attiecas piešķiršanas kritēriji, kas definēti 25. pantā.*

43. pants

“Accelerator”

1. *EIC “Accelerator” mērķis ir galvenokārt atbalstīt tirgu radošas inovācijas. No tā jāatbalsta tikai vienīgie saņēmēji un galvenokārt jānodrošina apvienots finansējums. Ja tiek ievēroti konkrēti nosacījumi, no tā var sniegt arī atbalstu, ko piešķir tikai kā dotācijas vai tikai kā pašu kapitālu.*

No EIC “Accelerator” piedāvā divu veidu atbalstu:

- *apvienotais finanšu atbalsts MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, un (izņēmuma gadījumos) maziem vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem, kuri veic radikālu un revolucionāru nerentablu inovāciju;*
- *atbalsts, ko tikai kā dotācijas piešķir MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, kuri veic jebkādu veidu inovāciju, sākot no inkrementālas līdz radikālai un revolucionārai inovācijai, un kuru mērķis ir vēlāk izvērst plašu darbību.*

Atbalstu, ko tikai kā pašu kapitālu piešķir nerentabliem MVU, tostarp jaunuzņēmumiem, var piešķirt arī tiem uzņēmumiem, kuri jau ir saņēmuši atbalstu, ko piešķir tikai kā dotācijas.

No EIC “Accelerator” atbalstu tikai kā dotācijas piešķir vienīgi tad, ja ir izpildīti šādi kumulatīvie nosacījumi:

- a) projektā ir iekļauta informācija par pieteikuma iesniedzēja spējām un vēlmi izvērst plašu darbību;*
- b) saņēmējs var būt tikai jaunuzņēmums vai MVU;*
- c) pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” darbības laikā atbalstu tikai kā dotācijas no EIC “Accelerator” atbalsta saņēmējs var saņemt tikai vienreiz, un atbalsts nepārsniedz 2,5 miljonus EUR.*

1.a EIC “Accelerator” atbalsta saņēmējs ir tiesību subjekts, kas kvalificējas kā jaunuzņēmums, MVU vai *(izņēmuma gadījumos) mazs* vidējas kapitalizācijas uzņēmums, kas *vēlas izvērst plašu darbību*, iedibināts dalībvalstī vai asociētajā valstī. Priekšlikumu var iesniegt vai nu atbalsta saņēmējs vai, *ja atbalsta saņēmējs sniedzis iepriekšēju piekrišanu*, viena vai vairākas fiziskas personas vai tiesību subjekti, kas vēlas izveidot vai atbalstīt minēto atbalsta saņēmēju. *Pēdējā gadījumā finansēšanas nolīgumu paraksta tikai ar atbalsta saņēmēju.*

2. Ar vienu piešķiršanas lēmumu var paredzēt un nodrošināt finansējumu attiecībā uz visiem Savienības ieguldījuma veidiem, kas paredzēti EIC apvienotajā finansējumā.

3. Priekšlikumus pēc to individuālās vērtības vērtē *ārējie* neatkarīgie eksperti un atlasa *pastāvīgi* atklātā uzaicinājumā, kurā ir noteikti robeždatumi, pamatojoties uz 24. un 26. pantu un atbilstoši 4. punktam.

4. Piešķiršanas kritēriji ir šādi:

- (a) izcilība;*
- (b) ietekme;*
- (c) darbības riska pakāpe, proti, kas varētu kavēt ieguldījumus, kvalitatīvu un efektīvu īstenošanu, un vajadzība pēc Savienības atbalsta.*

5. Vienojoties ar attiecīgajiem pieteikuma iesniedzējiem, Komisija vai finansēšanas struktūras, kas īsteno “Apvārsnis Eiropa” (*tostarp EIT ZIK*), var tieši iesniegt izvērtēšanai saskaņā ar pēdējo *piešķiršanas* kritēriju priekšlikumu ar inovāciju un ieviešanu tirgū saistītai darbībai, kas jau atbilst pirmajiem diviem kritērijiem, un šajā nolūkā ievēro šādus kumulatīvos nosacījumus:
- (a) priekšlikumam jāizriet no jebkuras citas darbības, ko finansē programmā “Apvārsnis 2020” *no šīs Programmas*; vai, *ievērojot pilotprojektu pirmajā “Apvārsnis Eiropa” darba programmā*, no valsts *un/vai reģionālajām programmām, sākot ar to, ka tiek apzināts pieprasījums pēc šādas programmas. Detalizētus noteikumus paredz Īpašajā programmā.*
 - (b) tai jābūt balstītai uz iepriekšējā projekta pārskatu, *kurš nav vecāks par 2 gadiem un* kurā novērtēta priekšlikuma izcilība un ietekme, un jābūt ievērotiem nosacījumiem un procesiem, kuri sīkāk izklāstīti darba programmā.
6. Izcilības zīmogu var piešķirt, ja ir izpildīti šādi kumulatīvi nosacījumi:
- (a) atbalsta saņēmējs ir jaunuzņēmums, MVU *vai mazs vidējas kapitalizācijas uzņēmums*,
 - (b) priekšlikums ir atbalsttiesīgs un sasniedzis piemērojamās sliekšņa vērtības attiecībā uz pirmajiem diviem 4. punktā minētajiem piešķiršanas kritērijiem,
 - (c) attiecībā uz pasākumiem, kuri varētu būt atbalsttiesīgi ar inovāciju saistītā darbībā.
7. Attiecībā uz priekšlikumu, kas saņēmis pozitīvu vērtējumu, *ārējie* neatkarīgie eksperti ierosina atbilstīgu *EIC “Accelerator” atbalstu*, pamatojoties uz radītajiem riskiem un resursiem, kā arī laiku, kas vajadzīgs, lai inovāciju laistu tirgū un ieviestu plašāk.
- Pamatotu iemeslu dēļ, piemēram, ņemot vērā *neatbilstību* Savienības rīcībpolitiku mērķiem, Komisija var noraidīt priekšlikumu, ko *ārējie* neatkarīgie eksperti novērtējuši atzinīgi. *Par šādu noraidījumu iemesliem informē Programmas komiteju.*
8. *EIC “Accelerator” atbalsts* vai atmaksājamā avansa komponents nepārsniedz 70 % no atlasītās inovācijas darbības *kopējām attaisnotajām* izmaksām.

9. EIC ***“Accelerator” atbalsta*** pašu kapitāla un atmaksājamā atbalsta komponentu īstenošanas kārtību sīki izklāsta lēmumā [Īpašā programma].
10. Līgumā par atlasīto darbību nosaka konkrētus ***izmērāmus*** starpmērķus un atbilstošo priekšfinansējumu un maksājumus, kas veicami kā atsevišķas iemaksas no EIC ***“Accelerator” atbalsta***.

EIC apvienotā finansējuma gadījumā pasākumus, kas atbilst kādai inovācijas darbībai, var sākt īstenot un dotācijas pirmo priekšfinansējuma maksājumu vai atmaksājamo avansu var izmaksāt pirms citu piešķirtā EIC apvienotā finansējuma komponentu apgūšanas. Attiecībā uz šo komponentu apgūšanu ņem vērā līgumā paredzētos konkrētos starpmērķus.

11. Saskaņā ar līgumu darbību aptur, groza vai, ***pienācīgi pamatojot***, izbeidz, ja ***izmērāmie*** starpmērķi nav sasniegti. To var izbeigt arī tad, ja nav izdevies nodrošināt plānoto ieviešanu tirgū, ***īpaši Savienības tirgū***.

Izņēmuma gadījumos un ja to iesaka EIC valde, Komisija var nolemt palielināt EIC ***“Accelerator” atbalstu***, ja projektu ir pārskatījuši ārējie neatkarīgie eksperti. ***Par šādiem gadījumiem informē Programmas komiteju***.

VI nodaļa

Eksperti

44. pants

Neatkarīgo ārējo ekspertu iecelšana

1. ***Lai izveidotu kandidātu datubāzi, neatkarīgus ārējos ekspertus izraugās un atlasa, izsludinot fiziskām personām adresētus uzaicinājumus iesniegt pieteikumus un uzaicinājumus attiecīgām organizācijām, piemēram, pētniecības aģentūrām, pētniecības iestādēm, universitātēm, standartizācijas organizācijām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām vai uzņēmumiem.***

Izņēmuma kārtā un pienācīgi pamatotos gadījumos Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra, atkāpjoties no Finanšu regulas 237. panta 3. punkta, pārredzamā veidā var izraudzīties jebkuru datubāzē neiekļautu individuālu ekspertu ar atbilstošām prasmēm, ja uzaicinājumā izteikt ieinteresētību piemēroti ārējie neatkarīgie eksperti nav konstatēti.

Šiem ekspertiem jāapliecina sava neatkarība un spēja atbalstīt “Apvārsnis Eiropa” mērķus.

2. Saskaņā ar Finanšu regulas 237. panta 2. un 3. punktu ***neatkarīgie*** ārējie eksperti saņem atlīdzību, pamatojoties uz standarta nosacījumiem. Ja tas ir pamatoti ***un izņēmuma gadījumos***, var noteikt, jo īpaši konkrētiem augsta līmeņa ekspertiem, atbilstīgu atlīdzības līmeni, kas nav paredzēts standarta nosacījumos, bet kas pamatojas uz attiecīgajiem tirgus standartiem.
3. Papildus Finanšu regulas 38. panta 2. un 3. punktam to ***neatkarīgo*** ārējo ekspertu vārdus, kuri izvērtē dotāciju pieteikumus un kuri ir iecelti amatā kā privātpersonas, līdz ar to ekspertīzes jomu vismaz reizi gadā publicē Komisijas vai finansēšanas struktūras tīmekļa vietnē. Šādu informāciju vāc, apstrādā un publicē saskaņā ar ES datu aizsardzības noteikumiem.
- 3.a ***Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra veic piemērotus pasākumus, lai attiecībā uz neatkarīgo ārējo ekspertu iesaistīšanu novērstu interešu konfliktus saskaņā ar Finanšu regulas 61. pantu un 150. pantu 5. punktu.***

Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra nodrošina, ka eksperts, kas nonācis interešu konfliktā saistībā ar jautājumu, par kuru tiek prasīts eksperta atzinums, nevērtē konkrēto jautājumu, nekonsultē par to vai nesniedz palīdzību saistībā ar to.

4. ***Ieceļot ārējos neatkarīgos ekspertus, Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra veic piemērotus pasākumus, lai panāktu, ka ekspertu grupu un izvērtēšanas komisiju sastāvs ir līdzsvarots prasmju, pieredzes un zināšanu ziņā, tostarp specializācijas jautājumos, jo īpaši saistībā ar SHZ, ģeogrāfisko pārstāvību un dzimumu, ņemot vērā situāciju attiecīgās darbības jomā.***
- 3.b ***Vajadzības gadījumā katra priekšlikuma vērtēšanai tiek nodrošināts pietiekams skaits neatkarīgo ekspertu, lai garantētu, ka novērtējums ir kvalitatīvs.***
- 3.c ***Eiropas Parlamentam un Padomei sniedz ziņojumu par visu neatkarīgo un ārējo ekspertu atlīdzības līmeni. To sedz no Programmas izdevumiem.***

III SADAĻA

PROGRAMMAS UZRAUDZĪBA, KOMUNIKĀCIJA, IZVĒRTĒŠANA UN KONTROLE

Uzraudzība un ziņošana

1. *Komisija pastāvīgi uzrauga “Apvārsnis Eiropa”, tās īpašās programmas un EIT pasākumu pārvaldību un īstenošanu. Lai uzlabotu pārredzamību, šo datu pēdējos atjauninājumus pieejamā veidā dara publiski pieejamus arī Komisijas tīmekļa vietnē.*

Jo īpaši vienā un tajā pašā datubāzē iekļauj datus par projektiem, ko finansē saskaņā ar ERC, Eiropas partnerībām, uzdevumiem, EIC un EIT.

Tajā ietilpst šādi elementi:

- (i) “papildus ietekmes ceļu rādītājiem noteiktie **laikā ierobežotie** rādītāji, ar kuriem ziņo par Programmas virzību 3. pantā noteikto **un** V pielikumā izklāstīto mērķu sasniegšanā;”
- (ii) *informācija par sociālo un humanitāro zinātņu integrācijas līmeni, attiecība starp zemāko un augstāko TRL sadarbīgajā pētniecībā, valstu līdzdalības paplašināšanā panāktais progress, konsorciju ģeogrāfiskais sastāvs sadarbīgajos projektos, pētnieku atalgojuma dinamika, divposmu iesniegšanas un novērtēšanas procedūras izmantošana, pasākumi, kuru mērķis ir veicināt sadarbības saites Eiropas pētniecībā un inovācijā, novērtējumu pārskatīšanas iespēju izmantošana un sūdzību skaits un veidi, klimata jautājumu integrācijas līmenis un ar to saistītās izmaksas, MVU līdzdalība, privātā sektora līdzdalība, dzimumu aspekta ņemšana vērā finansētajās darbībās, novērtēšanas komisijas, padomes un konsultatīvās grupas, izcilības zīmogi, Eiropas partnerības, kā arī līdzfinansējuma likme, papildu un apvienotais finansējums no citiem Savienības fondiem, pētniecības infrastruktūras, dotāciju piešķiršanas termiņš, starptautiskās sadarbības līmenis, pilsoņu iesaistīšana un pilsoniskās sabiedrības līdzdalība;*
- (iii) *izdevumu līmeņi, kas sadalīti projekta līmenī, lai varētu veikt konkrētu analīzi, tostarp katrai intervences jomai;*
- (iv) *pārmērīga priekšlikumu skaita līmenis, jo īpaši priekšlikumu skaits un uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus skaits, vidējais punktu skaits, priekšlikumu īpatsvars, kāds ir virs un kāds zem kvalitātes sliekšņa vērtībām.*

2. Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 50. pantu attiecībā uz V pielikuma grozījumiem, lai papildinātu vai grozītu ietekmes ceļu rādītājus un vajadzības gadījumā noteiktu atsaucē vērtības un mērķrādītājus.
3. Darbības rezultātu paziņošanas sistēma nodrošina, ka programmas īstenošanas un rezultātu uzraudzībai vajadzīgie dati tiek vākti efektīvi, lietderīgi, savlaicīgi, **nepaaugstinot administratīvo slogu atbalsta saņēmējiem**. Šim nolūkam Savienības līdzekļu saņēmējiem un (attiecīgā gadījumā) dalībvalstīm piemēro samērīgas ziņošanas prasības, **tostarp attiecībā uz darbībās iesaistītajiem pētniekiem, lai varētu izsekot viņu karjeru un mobilitāti**³⁴.
- 3.a **Kvantitatīvos datus, cik vien iespējams, papildina ar Komisijas un Savienības vai valstu finansēšanas struktūru sagatavotu kvalitatīvu analīzi.**
4. **Pasākumi, kuru mērķis ir veicināt sadarbības saites Eiropas pētniecībā un inovācijā, tiek pārraudzīti un pārskatīti darba programmu kontekstā.**

46. pants

Informēšana, komunikācija, reklamēšana, izplatīšana un izmantošana

1. Savienības finansējuma saņēmēji atzīst Savienības finansējuma izcelsmi un nodrošina tā redzamību (jo īpaši darbību un to rezultātu popularizēšanā, **tostarp attiecībā uz godalgām**), sniedzot dažādām auditorijām, tostarp plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga.
2. Komisija rīko informācijas un komunikācijas pasākumus par Programmu, tās darbībām un rezultātiem. **Turklāt tā sniedz savlaicīgu un pilnīgu informāciju dalībvalstīm un atbalsta saņēmējiem. Lai kopdarbības projektu īstenošanas nolūkā veidotu konsorcijs, interesētajiem subjektiem sniedz partneru piemeklēšanas pakalpojumus, kas ir balstīti uz faktiem un kuros tiek izmantoti analītiski dati un tīkla iespējas, īpašu uzmanību veltot to tiesību subjektu tīklošanas iespēju apzināšanai, kuri ir no dalībvalstīm, kam ir vāji rezultāti pētniecībā un inovācijā. Balstoties uz šādu analīzi, saistībā ar konkrētiem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus var rīkot mērķtiecīgus partneru piemeklēšanas**

³⁴ **Eiropas partnerību uzraudzības noteikumi ir izklāstīti šīs regulas III pielikumā.**

pasākumus. Programmai piešķirtie finanšu resursi veicina arī Savienības politisko prioritāšu korporatīvo komunikāciju, ciktāl šīs prioritātes saistītas ar 3. pantā minētajiem mērķiem.

3. Komisija izveido arī izplatīšanas un izmantošanas stratēģiju, lai palielinātu tādu Programmas pētniecības un inovācijas rezultātu un zināšanu pieejamību un izplatīšanu, kas palīdzēs paātrināt izmantošanu ceļā uz iekļūšanu tirgū un palielināt Programmas ietekmi. Programmai piešķirtie finanšu resursi veicina arī Savienības politisko prioritāšu korporatīvo komunikāciju, kā arī informēšanas, komunikācijas, publicitātes, izplatīšanas un izmantošanas pasākumus, ciktāl tie saistīti ar 3. pantā minētajiem mērķiem.

47. pants

Programmas izvērtēšana

1. Programmas izvērtēšanu veic savlaicīgi, lai tās rezultātus varētu ņemt vērā lēmumu pieņemšanas procesā attiecībā uz programmu, tai sekojošo programmu un citām iniciatīvām, kas attiecas uz pētniecību un inovāciju.
2. Programmas starpposma izvērtēšanu veic ***ar pārredzamā procesā atlasītu neatkarīgu ekspertu palīdzību***, tiklīdz par programmas īstenošanu ir pieejama pietiekama informācija, bet ne vēlāk kā četrus gadus kopš programmas īstenošanas sākuma. Tajā ietver ***portfeļa analīzi*** un novērtējumu par iepriekšējo pamatprogrammu ilgtermiņa ietekmi, un tā veido pamatu, lai vajadzības gadījumā koriģētu Programmas īstenošanu ***un/vai pārskatītu Programmu. Tajā novērtē Programmas efektivitāti, iedarbīgumu, nozīmīgumu, saskanību un Savienības pievienoto vērtību.***
3. Programmas īstenošanas beigās, bet ne vēlāk kā četrus gadus no 1. pantā norādītā termiņa beigām, Komisija pabeidz programmas galīgo izvērtēšanu. Tajā ietver iepriekšējo pamatprogrammu ilgtermiņa ietekmes novērtējumu.
4. Komisija ***publicē un*** Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai ***iesniedz*** šīs izvērtēšanas rezultātus kopā ar savām piezīmēm un gūto pieredzi.

48. pants

Revīzijas

1. Programmas kontroles sistēma nodrošina pienācīgu līdzsvaru starp uzticamību un kontroli, ņemot vērā kontroles administratīvās un citas izmaksas visos līmeņos, īpaši attiecībā uz atbalsta saņēmējiem. ***Revīzijas noteikumi ir skaidri, konsekventi un saskaņoti visā Programmas darbības laikā.***
 2. Programmas revīzijas stratēģija ir balstīta uz finanšu revīziju, ko veic no visas Programmas iegūtā reprezentatīvā izdevumu paraugā. Minēto reprezentatīvo paraugu papildina ar izlasi, kuras pamatā ir ar izdevumiem saistītu risku novērtējums. Darbības, kam piešķir kopīgo finansējumu no dažādām Savienības programmām, revidē tikai vienu reizi, aptverot visas iesaistītās programmas un to attiecīgos piemērojamos noteikumus.
 3. Turklāt Komisija vai finansēšanas struktūra var paļauties uz apvienotām sistēmu revīzijām atbalsta saņēmēju līmenī. Šie kombinētie pārskati iesniedzami pēc izvēles noteiktu veidu saņēmējiem, un tos veido sistēmu un procesu revīzija, ko papildina darījumu revīzija, ko veic kompetents neatkarīgs revidents, kurš ir kvalificēts veikt grāmatvedības dokumentu obligāto revīziju saskaņā ar Direktīvu 2006/43/EK³⁵. Komisija vai finansēšanas struktūra tās var izmantot, lai gūtu vispārējas ticamības apliecinājumu par izdevumu pareizu finanšu pārvaldību un lai pārskatītu *ex post* revīziju līmeni un atzinumus par finanšu pārskatiem.
 4. Saskaņā ar Finanšu regulas 127. pantu Komisija vai finansēšanas iestāde var balstīties uz revīzijām par to Savienības iemaksu izmantošanu, kuras veikušas citas ***neatkarīgas un kompetentas*** personas vai subjekti, tostarp tādi, kas nav Savienības iestāžu vai struktūru pilnvarotās personas vai subjekti.
 5. Revīziju var veikt laikposmā līdz diviem gadiem pēc atlikuma maksājuma veikšanas.
- 5.a** ***Komisija publicē revīzijas pamatnostādnes, kuru mērķis ir nodrošināt revīzijas procedūru un noteikumu uzticamu un vienādu piemērošanu un interpretāciju visā programmas darbības laikā.***

49. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība

³⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 17. maija Direktīva 2006/43/EK, ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK (OV L 157, 9.6.2006., 87. lpp.).

1. Komisijai vai tās pārstāvjiem un Revīzijas palātai ir tiesības uz dokumentu pamata un uz vietas veikt revīziju vai – starptautisku organizāciju gadījumā saskaņā ar nolīgumiem, kas ar tām noslēgti, – pārbaudes attiecībā uz visiem dotāciju saņēmējiem, darbuzņēmējiem un apakšuzņēmējiem, kuri saskaņā ar šo regulu ir saņēmuši Savienības līdzekļus.
2. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 un Padomes Regulu (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) var veikt administratīvu izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noskaidrotu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses saistītā ar Savienības finansējumu vai budžeta garantijām atbilstīgi šai regulai.
3. Saskaņā ar savstarpējas tiesiskās palīdzības nolīgumiem trešo valstu un starptautisko organizāciju kompetentajām iestādēm var būt jāsadarbojas arī ar Eiropas Prokuratūru (*EPPO*), ja tā veic tādu noziedzīgu nodarījumu izmeklēšanu, kas ir tās kompetencē atbilstīgi Regulai (ES) 2017/1939.
4. Neskarot 1. un 2. punktu, no šīs regulas īstenošanas izrietošajos sadarbības nolīgumos ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām, līgumos, dotāciju nolīgumos un citos juridisko saistību dokumentos, kā arī nolīgumos, ar ko izveido budžeta garantiju, ietver noteikumus, ar kuriem nepārprotami nosaka Komisijas, Revīzijas palātas un *OLAF* pilnvaras saskaņā ar to attiecīgajām kompetences jomām veikt šādas revīzijas, pārbaudes uz vietas un inspekcijas. Tajos ietilpst noteikumi, kas nodrošina, lai Savienības līdzekļu apgūšanā vai atbalstīto finansēšanas darījumu, ko pilnībā vai daļēji atbalsta ar budžeta garantiju, īstenošanā iesaistītās trešās puses piešķirtu līdzvērtīgas tiesības.

50. pants

Deleģēšanas īstenošana

1. Pilnvaras pieņemt deleģētos aktus Komisijai piešķir, ievērojot šajā pantā izklāstītos nosacījumus.
2. Pilnvaras pieņemt 45. panta 2. punktā minētos deleģētos aktus Komisijai piešķir līdz 2028. gada 31. decembrim.

3. Eiropas Parlaments vai Padome jebkurā laikā var atsaukt 45. panta 2. punktā minēto pilnvaru deleģēšanu. Ar lēmumu par atsaukšanu izbeidz tajā norādīto pilnvaru deleģēšanu. Lēmums stājas spēkā nākamajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* vai vēlākā dienā, kas tajā norādīta. Tas neskar jau spēkā esošos deleģētos aktus.
4. Pirms deleģētā akta pieņemšanas Komisija apspriežas ar ekspertiem, kurus katra dalībvalsts iecēlusi saskaņā ar principiem, kas noteikti 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu.
5. Tiklīdz Komisija pieņem deleģētu aktu, tā par to paziņo vienlaikus Eiropas Parlamentam un Padomei.
6. Saskaņā ar 45. panta 2. punktu pieņemts deleģētais akts stājas spēkā tikai tad, ja divos mēnešos no dienas, kad minētais akts paziņots Eiropas Parlamentam un Padomei, ne Eiropas Parlaments, ne Padome nav izteikuši iebildumus vai ja pirms minētā laikposma beigām gan Eiropas Parlaments, gan Padome ir informējuši Komisiju par savu nodomu neizteikt iebildumus. Pēc Eiropas Parlamenta vai Padomes iniciatīvas šo laikposmu pagarina par diviem mēnešiem.

IV SADAĻA

PĀREJAS UN NOBEIGUMA NOTEIKUMI

51. pants

Atcelšana

Regulu (EK) Nr. 1291/2013 un Regulu (EK) Nr. 1290/2013 atceļ no 2021. gada 1. janvāra.

52. pants

Pārejas noteikumi

1. Šī regula neskar attiecīgo darbību turpināšanu vai grozīšanu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1291/2013 un Regulu (EK) Nr. 1290/2013, ko minētajām darbībām turpina piemērot līdz to slēgšanai. Uz darba plāniem un darbībām, kas paredzētas darba plānos, kuri pieņemti saskaņā ar Regulu (ES) Nr. 1290/2013 un attiecīgo finansēšanas struktūru pamataktiem, arī turpmāk attieksies Regula (ES) Nr. 1290/2013 un minētie pamatakti, kamēr šie plāni tiks pabeigti.

2. No programmas finansējuma var segt arī izdevumus par tehnisko un administratīvo palīdzību, kas ir vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp Programmu un pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar iepriekšējo regulu, proti, Regulu (ES) Nr. 1291/2013.

53. pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...

Eiropas Parlamenta vārdā —
priekšsēdētājs

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs

I PIELIKUMS

PASĀKUMU PAMATVIRZIENI

Regulas 3. pantā izklāstītos vispārīgos un konkrētos mērķus **īsteno** šīs Programmas izpildes gaitā un šajā pielikumā un īpašās programmas I pielikumā raksturotajās intervences jomās un pamatvirzienos.

(1) I pīlārs. “**Zinātnes izcilība**”

Šajā pīlārā ar turpmākajiem pasākumiem atbilstīgi 4. pantam veicina **zinātnes izcilību, piesaista Eiropai vislielākos talantus, sniedz pienācīgu atbalstu agrīnā posma pētniekiem un** atbalsta **zinātnes izcilības**, augstas kvalitātes zināšanu, **metožu un** prasmju, tehnoloģiju radīšanu un izplatīšanu un to, ka tiek rasti un izplatīti risinājumi globālām **sociālām, vides un ekonomikas** problēmām. Tas arī **veicina** pārējo 3. pantā aprakstīto Programmas konkrēto mērķu īstenošanu.

- (a) Eiropas Pētniecības padome: nodrošina pievilcīgu un elastīgu finansējumu, lai atsevišķi talantīgi un radoši pētnieki, **jo īpaši agrīnā posma pētnieki**, un to komandas varētu darboties visdaudzsološākajās zinātnes avangarda jomās, **neatkarīgi no to valstiskās piederības un izaugsmes valsts un** pamatojoties uz Savienības mēroga konkurenci, **kurās pamatā ir vienīgi izcilības kritērijs**.

Intervences joma: visprogresīvākā zinātne

- (b) Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības: nodrošina pētniekus ar jaunām zināšanām un prasmēm, pateicoties mobilitātei un saskarsmei pāri robežām, starp nozarēm un disciplīnām, **uzlabo mācību un karjeras izaugsmes sistēmas**, kā arī strukturē un uzlabo pieņemšanu darbā institūciju un valstu līmenī, **ņemot vērā Eiropas pētnieku hartu un Rīcības kodeksu par pētnieku pieņemšanu darbā**; tādējādi Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības palīdz veidot Eiropas izcilās pētniecības vides pamatu **visā Eiropā**, veicinot nodarbinātību, izaugsmi un investīcijas un risinot esošās un gaidāmās problēmas sabiedrībā.

Intervences jomas: atbalsts izcilībai, nodrošinot pētnieku mobilitāti pāri robežām, nozarēm un disciplīnām; jaunu prasmju veicināšana, veicot pētnieku izcilu apmācību; **cilvēkresursu**

un prasmju pilnveides stiprināšana visā Eiropas pētniecības telpā; sinerģijas uzlabošana un atvieglošana; saiknes ar sabiedrību veicināšana.

- (c) Pētniecības infrastruktūra: Eiropas nodrošināšana ar pasaules līmeņa pētniecības infrastruktūru, kas ir atvērta un pieejama vislabākajiem pētniekiem Eiropā un ārpus tās. ***Tiek veicināta esošo, arī ESIF finansēto, pētniecības infrastruktūru izmantošanu.*** Šādi – papildus pasākumiem attiecīgās Savienības politikas un starptautiskās sadarbības jomās – tiks vairota ***pētniecības*** infrastruktūras spēja atbalstīt zinātnes sasniegumus un inovāciju un veidot atvērtu un ***izcilu*** zinātni ***saskaņā ar FAIR principiem.***

Intervences jomas: Eiropas pētniecības infrastruktūras vides stiprināšana ***un pilnveidošana***; pētniecības infrastruktūru pieejamības, integrēšanas un savstarpējās savienošanas nodrošināšana; ***Eiropas pētniecības infrastruktūru inovācijas potenciāls un pasākumi inovācijas un apmācības jomā***; Eiropas pētniecības infrastruktūras politikas un starptautiskās sadarbības stiprināšana.

- (2) II pīlārs. “Globālās problēmas un ***Eiropas*** rūpniecības konkurētspēja”

Šajā pīlārā ar turpmākajiem pasākumiem atbilstīgi 4. pantam ***atbalsta kvalitatīvu jaunu zināšanu, tehnoloģiju un ilgtspējīgu risinājumu radīšanu un labāku izplatīšanu, stiprina Eiropas rūpniecības konkurētspēju***, stiprina pētniecības un inovācijas ietekmi Savienības rīcībpolitikas izstrādāšanā, atbalstīšanā un īstenošanā, atbalsta inovatīvu risinājumu ieviešanu rūpniecībā, ***īpaši MVU un jaunuzņēmumos***, un atbalsta globālu problēmu risināšanu sabiedrībā. Tas arī ***veicina*** pārējo 3. pantā aprakstīto Programmas konkrēto mērķu īstenošanu.

SHZ pilnībā integrē visās kopās, tostarp konkrētos un specializētos pasākumos.

Lai maksimāli palielinātu ietekmi, elastību un sinerģiju, pētniecības un inovācijas pasākumus ***organizē sešās kopās, kas savstarpēju sasaistītas Eiropas pētniecības infrastruktūrā un*** kas kopā un atsevišķi stimulēs sadarbību starp disciplīnām, nozarēm, politikas jomām, kā arī pārrobežu un starptautisku sadarbību. ***Šajā “Apvāršnis Eiropa” pīlārā tiks aptverti pasākumi no dažādām TRL, tostarp zemākām TRL.***

Ar katru kopu tiks sekmēti vairāki IAM; un daudzus IAM atbalsta vairāk nekā viena kopa.

Pētniecības un inovācijas pasākumus ***īsteno*** turpmāk norādītajās kopās un starp tām.

- (a) Kopa “Veselība”: visu vecumu iedzīvotāju veselības **un labju** uzlabošana un aizsardzība, **radot jaunas zināšanas**, izstrādājot inovatīvus risinājumus **un nodrošinot, ka attiecīgā gadījumā tiek iekļauta dzimumperspektīva**, slimību novēršanai, diagnosticēšanai, uzraudzībai un ārstēšanai, **kā arī veselības aprūpes tehnoloģiju izstrādei**; veselības risku mazināšana, aizsargājot iedzīvotājus un veicinot labu veselību **un labju, arī darbietā**; sabiedrības veselības sistēmu uzlabošana izmaksu efektivitātes, vienlīdzības un ilgtspējības ziņā; **ar nabadzību saistītu slimību profilakse un ārstēšana**; pacientu līdzdalības un sava veselības stāvokļa uzmanīšanas iespēju atbalstīšana un nodrošināšana.

Intervences jomas: veselība visas dzīves laikā; vides un sociālie faktori veselībā; neinfekcijas un retās slimības; infekcijas slimības, **tostarp ar nabadzību saistītas un novārtā atstātas slimības**; veselības un aprūpes rīki, tehnoloģijas un digitāli risinājumi, **tostarp personalizētā medicīna**; veselības aprūpes sistēmas.

- (b) Kopa “**Kultūra, jaunrade un iekļaujoša sabiedrība**”: ■ Demokrātijas vērtību, tostarp tiesiskuma un pamattiesību, stiprināšana, mūsu kultūras mantojuma aizsardzība, **kultūras un radošo nozaru potenciāla apzināšana** un tādu sociālekonomisko pārmaiņu veicināšana, kas sekmē iekļaušanu un izaugsmi ■ , tostarp **migrācijas pārvaldība un migrantu integrēšana**.

Intervences jomas: demokrātija **un pārvaldība**; **kultūra**, kultūras mantojums **un radošums**; sociālas un ekonomiskas izmaiņas ■ .

- (c) Kopa “**Civilā drošība sabiedrībai**”: **tādu problēmu risināšana, ko rada pastāvīgi drošības apdraudējumi, tostarp kibernetiskie, kā arī dabas un cilvēka izraisītas katastrofas**.

Intervences jomas: pret katastrofām noturīga sabiedrība; aizsardzība un drošība; kibernetiskā drošība.

- d) Kopa “Digitālā joma, rūpniecība **un kosmos**”: spēju stiprināšana un Eiropas suverenitātes nodrošināšana, galvenokārt panākot tehnoloģiju izmantošanu digitalizācijas un ražošanas nolūkiem un kosmosa tehnoloģijās, **visā vērtības veidošanas ķēdē**, veidojot konkurētspējīgu, digitālu, zemas oglekļa emisijas un aprites nozari; ilgtspējīgu izejvielu piegādes nodrošināšana; **progresīvu materiālu**

izstrāde un sasniegumu un inovācijas pamata nodrošināšana ■ globālo sabiedrības problēmu risināšanā.

Intervences jomas: ražošanas tehnoloģijas; digitālās **pamattehnoloģijas, tostarp kvantu tehnoloģijas; jaunās pamattehnoloģijas**; progresīvi materiāli; mākslīgais intelekts un robotika; nākamās paaudzes internets; **progresīva** datošana un lielle dati; aprites nozares; mazoglekļa un “tīras” **nozares**; kosmos, **tostarp Zemes novērošana**.

- (e) Kopa “Klimats, enerģētika un mobilitāte”: cīņa pret klimata pārmaiņām, labāk izprotot to cēloņus, attīstības gaitu, riskus, ietekmi un iespējas, padarot enerģētikas un transporta nozari klimatam un videi draudzīgāku, efektīvāku, konkurētspējīgāku, viedāku, drošāku un izturētspējīgāku, **veicinot atjaunojamo energoresursu izmantošanu un energoefektivitāti, uzlabojot Savienības noturību pret ārējiem satricinājumiem un pielāgojot sociālo uzvedību atbilstīgi IAM**.

Intervences jomas: klimata zinātne un risinājumi; energoapgāde; energosistēmas un **energotīkli**; dzīvojamās ēkas un rūpniecības **objekti** enerģijas pārkārtošanas procesā; kopienas un pilsētas; rūpniecības konkurētspēja transporta nozarē; **tīrs, drošs un pieejams** transports un mobilitāte; viedā mobilitāte; enerģijas **uzglabāšana**.

- (f) Kopa “Pārtika, **bioekonomika**, dabas resursi, **lauksaimniecība un vide**”: vides **aizsardzība**, zemes, **iekšējo ūdeņu** un jūras dabas un bioloģisko resursu atjaunošana, ilgtspējīga pārvaldība un izmantošana **nolūkā apturēt bioloģiskās daudzveidības eroziju**, lai sagādātu pārtikas un uztura drošību **visiem** un pārietu uz mazoglekļa, resursefektīvu **un** aprites ekonomiku **un ilgtspējīgu bioekonomiku**.

Intervences jomas: vides novērošana; bioloģiskā daudzveidība un dabas **resursi**; lauksaimniecība, mežsaimniecība un lauku teritorijas; **jūras**, okeāni **un iekšzemes ūdeņi**; pārtikas sistēmas; bioloģiskas inovāciju sistēmas **ES bioekonomikā**; aprites sistēmas.

- (g) Ar kodolenerģiju nesaistītas Kopīgā pētniecības centra tiešās darbības: kvalitatīvu zinātnisko pierādījumu radīšana **efektīvai un cenas ziņā pieejamai** labai publiskajai politikai. Jaunām iniciatīvām un priekšlikumiem ES tiesību aktiem ir nepieciešami pārredzamas, visaptverošas un līdzsvarotas liecības, **kas ir saprātīgi izstrādātas**, savukārt politikas īstenošanā nepieciešams **novērtēt un uzraudzīt** liecības. JRC

nodrošinās Eiropas Savienības politikai neatkarīgas zinātniskās liecības un tehnisko atbalstu visā politikas veidošanas ciklā. JRC arī koncentrēs savu pētniecisko darbību uz ES politikas prioritātēm.

Intervences jomas: veselība; **kultūra, radošums un iekļaujoša sabiedrība**; civilā drošība **sabiedrībai**; digitālā joma, rūpniecība **un kosmoss**; klimats, enerģētika un mobilitāte; pārtika, **bioekonomika**, dabas resursi, **lauksaimniecība un vide**; atbalsts iekšējā tirgus funkcionēšanai un Eiropas Savienības ekonomikas pārvaldībai; atbalsts dalībvalstīm tiesību aktu īstenošanā un pārdomātas specializācijas stratēģiju izstrādē; politikas veidošanas analītiskie instrumenti un metodes; zināšanu pārvaldība; zināšanu un tehnoloģijas nodošana; atbalsts zinātnei politikas platformu nolūkiem.

(3) III pīlārs. “**Inovātīva Eiropa**”

Ar turpmākajiem pasākumiem šis pīlārs atbilstīgi 4. pantam **veicina** visu veidu inovāciju, tostarp **netehnoloģisku inovāciju, galvenokārt MVU ietvaros, kas ietver jaunuzņēmumus, sekmējot tehnoloģijas attīstību, demonstrējumus un zināšanu pārnesi**, un stiprina inovatīvu risinājumu izmantošanu ■. Tas arī **veicina** citu 3. pantā aprakstīto Programmas konkrēto mērķu īstenošanu. **EIC tiks īstenota, galvenokārt izmantojot divus instrumentus, proti, “Pathfinder”, ko lielākoties īsteno, izmantojot sadarbīgo pētniecību, un “Accelerator”.**

(a) Eiropas Inovācijas padome: **koncentrējas galvenokārt uz revolucionāru un radikālu inovāciju, kas īpaši orientēta uz tirgu radošu inovāciju, vienlaikus atbalstot arī visu veidu inovācijas, tostarp inkrementālu inovāciju.**

Intervences jomas: “Pathfinder” **progresīvai pētniecībai**, kas atbalsta nākotnes un jaunas radikālas, **tirgu radošas un/vai plašietekmes** tehnoloģijas; “Accelerator”, kas nodrošina finansējumu starp **pētniecības un** inovācijas pasākumu beigu posmiem un tirgus darbības uzsākšanas brīdi, lai efektīvi izmantotu tirgu radošu revolucionāro inovāciju un izvērstu uzņēmumus, kad tirgus nenodrošina dzīvotspējīgu finansējumu; papildu EIC pasākumi, piemēram, godalgas, stipendijas un darījumdarbības pakalpojumi ar pievienoto vērtību.

(b) Eiropas inovācijas ekosistēmas

Intervences jomas: **attiecīgā gadījumā sadarbībā ar EIT** saiknes veidošana ar ■ valstu **un reģionāliem** inovāciju dalībniekiem un atbalsts kopīgu pārrobežu inovācijas programmu īstenošanai, ko veic dalībvalstis, **reģioni** un asociētās valstis, no **prakses un zināšanu**

apmaiņas par inovācijas regulējumu līdz vispārīgo prasmju pilnveidošanas inovācijai un pētniecības un inovācijas pasākumiem, *tostarp atvērtajai vai lietotāju virzītai inovācijai*, lai uzlabotu Eiropas inovācijas sistēmas efektivitāti. Tas *būtu jāīsteno inter alia sinerģijā ar ERAF atbalstu inovācijas ekosistēmām un starpreģionālām partnerībām par pārdomātas specializācijas tēmām.*

(c) Eiropas inovāciju un tehnoloģiju institūts

Intervences jomas: ilgtspējīgas inovācijas ekosistēmas visā Eiropā; *inovācijas un uzņēmējdarbības* prasmes mūžizglītības perspektīvā, *tostarp visā Eiropā palielinot augstākās izglītības iestāžu spējas; jauni tirgus risinājumi* globālo problēmu *risināšanai*; sinerģija un pievienotā vērtība programmā “Apvārsnis Eiropa”.

(4) Daļa “*Dalības paplašināšana un Eiropas pētniecības telpas stiprināšana*”

Ar turpmāk minētajiem pasākumiem *šajā pīlārā tiecas sasniegt 3. panta 2. punkta d) apakšpunktā izklāstītos konkrētos mērķus.* Tas arī *veicina* pārējo 3. pantā aprakstīto Programmas konkrēto mērķu īstenošanu. Veidojot pamatu visai Programmai, šī daļa atbalstīs pasākumus, kas sniegs savu ieguldījumu, *lai veicinātu talantu piesaisti, sekmētu intelektuālā darbaspēka apriti un novērtu intelektuālā darbaspēka emigrāciju*, vairāk zināšanās balstītai, inovatīvai un dzimumlīdztiesīgai Eiropai, kura globālajā konkurencē ieņem līderpozīcijas, *veicinot transnacionālo sadarbību, un* tādējādi tiks optimizētas valstu stiprās puses un potenciāls augstas veikspējas EPT ietvaros *visas Eiropas mērogā*, kur zināšanas un augsti kvalificēta darbaspēka aprīte notiek brīvi *un līdzsvaroti*, kur pētniecības un inovācijas iznākumi *tiek plaši izplatīti* informētiem iedzīvotājiem, *kā arī viņi tos* izprot un uzticas tiem un no tiem labumu gūst visa sabiedrība, un kur ES politika, jo īpaši pētniecības un inovācijas politika, balstās uz kvalitatīviem zinātniskiem pierādījumiem.

Tā arī atbalsta pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot to priekšlikumu kvalitāti, ko iesniedz juridiskas personas no dalībvalstīm, kam pētniecībā un inovācijā ir vāji rezultāti, piemēram, profesionālas priekšlikumu iepriekšējas pārbaudes un konsultācijas, un veicināt valstu kontaktpunktu pasākumus nolūkā atbalstīt starptautisku tīklu veidošanu, kā arī pasākumus, kuru mērķis ir atbalstīt juridiskas personas no dalībvalstīm, kam pētniecībā un inovācijā ir vāji rezultāti, un kas pievienojas jau atlasītiem kopdarbības projektiem, kuros juridiskas personas no šādām dalībvalstīm nepiedalās.

Intervences jomas: *dalības paplašināšana un izcilības izplatīšana, tostarp izmantojot komandsadarbību, mērķsadarbību, EPT katedras, COST, izcilības iniciatīvas un pasākumus intelektuālā darbaspēka aprites sekmēšanai*; Eiropas pētniecības un inovācijas sistēmas reformēšana un uzlabošana, *tostarp atbalstot, piemēram, valsts pētniecības un inovācijas politikas reformu, nodrošinot pievilcīgu karjeras vidi un atbalstot dzimumu līdztiesību un amatierzinātni.*

1a PIELIKUMS

EIROPAS INOVĀCIJAS UN TEHNOLOĢIJAS INSTITŪTS (EIT)

Īstenojot EIT programmas pasākumus, piemēro turpmāk izklāstītos noteikumus.

3.1. Pamatojums

Kā skaidri noteikts augsta līmeņa grupas ziņojumā par ES pētniecības un inovācijas ietekmes vairošanu (Lamī augsta līmeņa grupa), turpmākās virzības pamatā ir mērķis “izglītēt cilvēkus nākotnei, kā arī ieguldīt cilvēkos, kas radīs pārmaiņas”. Jo īpaši Eiropas ***augstākās izglītības iestādes*** tiek aicinātas stimulēt uzņēmējdarbību, nojaukt disciplinārās robežas un institucionalizēt spēcīgu, ***starpdisciplināru*** akadēmiskās un rūpniecības nozares sadarbību. Saskaņā ar neseniem pētījumiem piekļuve talantīgiem cilvēkiem ir vissvarīgākais faktors, kas ietekmē vietas izvēli Eiropas jaunuzņēmumu dibinātāju vidū. Uzņēmējdarbības izglītībai, apmācības iespējām ***un radošo spēju attīstībai*** ir izšķiroša loma nākotnes inovatoru audzināšanā un pašreizējo inovatoru spēju izkopšanā, lai attīstītu savu uzņēmējdarbību un gūtu lielākus panākumus. Pieeja uzņēmējdarbības nozares talantiem, kā arī piekļuve profesionāliem pakalpojumiem, kapitālam un tirgiem ES līmenī, kā arī galveno inovācijas dalībnieku apvienošana kopīgā mērķa sasniegšanai ir galvenās sastāvdaļas inovācijas ekosistēmas atbalstīšanai. Ir nepieciešams saskaņot centienus visā ES, lai radītu spēju pastāvēt savstarpēji saistītām ES mēroga uzņēmējdarbības kopām un ekosistēmām.

Šodien EIT ir Eiropas lielākā integrētā inovācijas ekosistēma, kurā satiekas partneri no uzņēmējdarbības, pētniecības, izglītības un citām jomām. EIT turpinās atbalstīt zināšanu un inovāciju kopienas (ZIK), kas ir liela mēroga Eiropas partnerības, risinot konkrētas globālās problēmas, un stiprinās inovācijas ekosistēmas ap tām. Tas tiks darīts, veicinot visaugstākajiem standartiem atbilstošas izglītības, pētniecības un inovācijas integrāciju, tādējādi radot inovācijai labvēlīgu vidi un veicinot un atbalstot uzņēmēju jauno paaudzi, kā arī ciešā sinerģijā un papildus EIC darbībai stimulējot inovatīvu uzņēmumu radīšanu.

Visā Eiropā joprojām jāpūlas attīstīt ekosistēmas, kurās pētnieki, inovatori, nozares un valdības spētu viegli sadarboties. Patiesībā inovācijas ekosistēmas joprojām nedarbojas optimāli vairāku iemeslu dēļ, piemēram:

- inovācijas dalībnieku mijiedarbību joprojām kavē organizatoriskie, regulatīvie un kultūras šķēršļi starp tiem;
- inovācijas sistēmas stiprināšanas centieniem **jāgūst labums no** koordinācijas un skaidras orientēšanās uz konkrētiem mērķiem un ietekmes panākšanu.

Lai risinātu nākotnes **sabiedriskās** problēmas, izmantotu jauno tehnoloģiju radītās iespējas un veicinātu **videi draudzīgu un** ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, darbvietu radīšanu, konkurētspēju un Eiropas pilsoņu labklājību, jāturpina stiprināt Eiropas inovēšanas spējas: **stiprinot pašreizējās un** radot jaunas vides, kuras veicina sadarbību un inovāciju; stiprinot akadēmisko aprindu un pētniecības nozares inovatīvās spējas; atbalstot jaunās paaudzes uzņēmējus; stimulējot inovatīvu uzņēmumu izveidi un attīstību, **kā arī stiprinot ES finansēto pētniecības un inovācijas pasākumu redzamību un atzīšanu, jo īpaši attiecībā uz EIT finansēšanu, lai par šiem pasākumiem uzzinātu plaša sabiedrība.**

Inovācijas problēmu būtība un mērogs pieprasa dalībnieku un resursu sakaru veidošanu, kā arī mobilizāciju Eiropas mērogā, veicinot pārrobežu sadarbību. Ir jānojauc robežas starp disciplīnām un vērtības ķēdēs un jārada labvēlīga vide efektīvai zināšanu un pieredzes apmaiņai, kā arī uzņēmējdarbības talantu attīstībai un piesaistei. **EIT stratēģiskā inovāciju programma ir saskaņota ar “Apvārsnis Eiropa” uzdevumiem, kā arī papildināma ar EIC.**

3.2. Intervences jomas

3.2.1. Ilgtspējīgas inovācijas ekosistēmas visā Eiropā

Saskaņā ar EIT regulējumu un EIT stratēģisko inovāciju programmu EIT būs arvien nozīmīgāka loma ilgtspējīgu, **uz problēmu risināšanu balstītu** inovācijas ekosistēmu stiprināšanā **visā** Eiropā. Konkrētāk, EIT turpinās savu darbību galvenokārt zināšanu un inovācijas kopienās (ZIK), kas ir Eiropas lielapmēra partnerības, kurās tiek risinātas konkrētas problēmas sabiedrībā. Tas turpinās stiprināt to apkārtējās inovācijas ekosistēmas, **padarot tās atvērtas un** sekmējot pētniecības, inovācijas un izglītības integrāciju. Vēl jo vairāk, EIT **stiprinās** inovācijas **ekosistēmas visā** Eiropā, paplašinot reģionālās inovācijas shēmu (EIT RIS). EIT sadarbosies ar inovācijas ekosistēmām ar lielu inovācijas potenciālu, kas balstīts uz stratēģiju, tematisku saskaņotību un **paredzamu** ietekmi, cieši sadarbojoties ar viedās specializācijas stratēģijām un platformām.

- Tiks pastiprināta esošo ZIK efektivitāte **un atvērtību jauniem partneriem, ļaujot ilgtermiņā pāriet uz pašilgtspēju, un analizēta vajadzība** izveidot jaunas ZIK, **lai risinātu**

globālas problēmas. Konkrētas tematiskās jomas tiks noteiktas stratēģiskajā inovāciju programmā, ņemot vērā stratēģisko plānošanu.

- Tiks paātrināta reģionu virzība uz izcilību valstīs, *kas noteiktas stratēģiskajā inovāciju programmā, cieši sadarbojoties ar struktūrfondi un vajadzības gadījumā ar citām attiecīgajām ES finansēšanas programmām.*

2.2. Inovācijas *un uzņēmējdarbības* prasmes mūžizglītības perspektīvā, *tostarp visā Eiropā palielinot augstākās izglītības iestāžu spējas.*

EIT darbības izglītības jomā tiks pastiprinātas, lai veicinātu inovāciju un uzņēmējdarbību, nodrošinot *mērķtiecīgu* izglītību un apmācību. Lielāks uzsvars tiks likts uz cilvēkkapitāla attīstību, kas balstīsies uz esošo EIT ZIK izglītības programmu paplašināšanu, lai turpinātu piedāvāt studentiem un profesionāļiem augstas kvalitātes mācību programmas, kuru pamatā ir inovācija, *radošums* un uzņēmējdarbība, īpašā saskaņā ar ES rūpniecības un prasmju stratēģiju. Tas var ietvert pētniekus un inovatorus, ko atbalsta citas “Apvārsnis Eiropa” daļas, īpaši MSCA. EIT atbalstīs arī *augstākās izglītības iestāžu modernizāciju visā Eiropā* un integrāciju inovācijas ekosistēmās, stimulējot un palielinot to uzņēmējdarbības potenciālu un spējas un rosinot tās veiksmīgāk paredzēt jaunās prasības attiecībā uz prasmēm.

- Inovatīvu mācību programmu, ņemot vērā *sabiedrības un* nozares nākotnes vajadzības, un starpnozaru programmu izstrāde, lai piedāvātu tās studentiem, uzņēmējiem un profesionāļiem visā Eiropā un ārpus tās, un kurās īpašās un nozarei raksturīgās zināšanas tiek apvienotas ar prasmēm, kas vērstas uz inovāciju un uzņēmējdarbību **■**, piemēram, augsti tehniskām prasmēm, *kas saistītas ar digitālām un ilgtspējīgām pamattehnoloģijām*;
- EIT marķējuma stiprināšana un paplašināšana, lai uzlabotu *EIT* izglītības programmu *redzamību un atzīšanu*, balstoties uz partnerību starp dažādām augstākās izglītības iestādēm, pētniecības centriem un uzņēmumiem, *kas vienlaikus uzlabotu tās vispārējo kvalitāti*, piedāvājot mācību programmas un *mērķtiecīgu* izglītību uzņēmējdarbības jomā, kā arī starptautisku, starporganizāciju un starpnozaru mobilitāti.
- Augstākās izglītības nozares inovācijas un uzņēmējdarbības spēju attīstīšana, palielinot *un veicinot* EIT kopienas pieredzi izglītības, pētniecības un uzņēmējdarbības saiknes nodrošināšanā.

- EIT Absolventu kopienas lomas pastiprināšana kā paraugs jauniešiem un spēcīgs EIT ietekmes instruments.

2.3. Jauni tirgus risinājumi *globālo problēmu risināšanai*.

EIT iedrošinās un sniegs pilnvērtīgas iespējas *un atbalstu* uzņēmējiem, inovatoriem, *pētniekiem*, pedagogiem, studentiem un citiem inovācijas rīcībspēkiem, *vienlaikus nodrošinot dzimumu līdztiesības aspekta integrēšanu*, lai tie kopīgi strādātu starpnozarju komandās, ģenerētu idejas un pārveidotu tās gan inkrementālās, gan kardināli jaunās inovācijās. Pasākumus raksturo atvērta inovācija un pārrobežu pieeja, kurā galvenā uzmanība pievērsta attiecīgajiem zināšanu triādes pasākumiem, kas veicinātu to sekmīgu izmantošanu (piemēram, projektu veicinātāji var uzlabot piekļuvi: īpaši kvalificētiem absolventiem, *galvenajiem lietotājiem*, jaunuzņēmumiem ar inovatīvām idejām, ārvalstu uzņēmumiem ar attiecīgiem komplementāriem aktīviem utt.).

- Atbalsts jaunu produktu, pakalpojumu *un tirgus iespēju* radīšanā, kurās zināšanu triādes rīcībspēki sadarbosies, lai *rastu risinājumus globālām problēmām*.
- *Pilnīga visas inovācijas vērtības ķēdes integrācija: no studenta līdz uzņēmējam, no idejas līdz produktam, no laboratorijas līdz klientam. Tas ietver atbalstu jaunuzņēmumiem un augošiem uzņēmumiem.*
- Augsta līmeņa pakalpojumu nodrošināšana un atbalsts inovatīviem uzņēmumiem, arī tehniskā palīdzība produktu vai pakalpojumu pielāgošanai, konsultēšana svarīgos jautājumos, atbalsts mērķauditorijas sasniegšanai un kapitāla piesaistīšanai, lai tie ātri sasniegtu tirgu un paātrinātu savas izaugsmes procesu.

3.2.4. Sinerģija un pievienotā vērtība programmā “Apvārsnis Eiropa”.

EIT pastiprinās centienus izmantot sinerģiju un komplementaritāti *starp esošajām ZIK un* ar dažādiem rīcībspēkiem un iniciatīvām ES un pasaules mērogā, kā arī paplašināt sadarbības organizāciju tīklu gan stratēģiskā, gan operatīvā līmenī, *vienlaikus nepieļaujot dublēšanos*.

- *Cieša* sadarbība ar EIC *un InvestEU*, racionalizējot atbalstu (t. i., finansējumu un pakalpojumus), kas tiek piedāvāts inovatīvām idejām gan to sākuma, gan paplašināšanās posmos, jo īpaši ar ZIK starpniecību.

EIT pasākumu plānošana un īstenošana, lai maksimāli palielinātu sinerģiju un komplementaritāti ar *citām Programmas daļām*.

- Sadarbība ar ES dalībvalstīm gan valstu, gan reģionālā līmenī, izveidojot strukturētu dialogu un koordinējot centienus, nolūkā nodrošināt sinerģiju ar valstu **un reģionālām** iniciatīvām, **tostarp pārdomātām specializācijas stratēģijām, kas apzinātas arī “Eiropas inovācijas ekosistēmu” īstenošanā**, lai noteiktu, nodotu tālāk un izplatītu **paraugpraksi** un zināšanas.
- **Inovatīvas prakses un zināšanu nodošana tālāk un izplatīšana visā Eiropā un ārpus tās, lai veicinātu inovācijas politiku Eiropā, nodrošinot koordināciju ar citām “Apvārsnis Eiropa” daļām.**
- Ieguldīšana inovācijas politikas diskusijās un ES politikas prioritāšu **izstrādes un** īstenošanas veicināšana, pastāvīgi sadarbojoties ar visiem attiecīgajiem Eiropas Komisijas dienestiem, citām ES programmām un to ieinteresētajām personām, kā arī turpinot izpētīt iespējas, kā īstenot politikas iniciatīvas.
- Sinerģijas ar citām ES programmām izmantošana, **ietverot tās**, kas atbalsta cilvēkkapitāla attīstīšanu un inovāciju (piemēram, **COST**, ESF+, ERAF, “Erasmus”, **Radošā Eiropa un COSME Plus/vienotais tirgus, InvestEU**);
- Stratēģiskas alianses izveidošana ar galvenajiem inovācijas rīcībspēkiem ES un starptautiskā līmenī, kā arī atbalsta sniegšana ZIK, lai attīstītu sadarbību un saiknes ar galvenajiem zināšanu triādes partneriem no trešām valstīm, kā arī atvērtu jaunus tirgus ZIK atbalstītiem risinājumiem un piesaistītu **finansējumu un** talantus no ārvalstīm. **Jāveicina trešo valstu līdzdalība, ņemot vērā savstarpīguma un savstarpēja izdevīguma principus.**

III PIELIKUMS

PARTNERĪBAS

Eiropas partnerības **atlasa un īsteno, uzrauga, izvērtē**, pakāpeniski **izbeidz** vai **atjauno**, balstoties uz turpmāk norādītajiem kritērijiem.

1) Atlase:

apliecinājums tam, ka Eiropas partnerība ir efektīvāka Programmas saistīto mērķu īstenošanā, ***izmantojot partneru iesaisti un apņemšanos***, un jo īpaši skaidras ietekmes uz ES un tās iedzīvotājiem nodrošināšanā, īpaši ņemot vērā ieguldījumu globālu problēmu risināšanā un pētniecības un inovācijas mērķu sasniegšanā, ES konkurētspējas ***un ilgtspējas*** uzlabošanā un Eiropas pētniecības un inovācijas telpas stiprināšanā un ***attiecīgā gadījumā*** starptautiskajās saistībās;

saskaņā ar LESD 185. pantu izveidotas institucionalizētas Eiropas partnerības gadījumā vismaz **40 %** ES dalībvalstu līdzdalība ir obligāta;

- (b) Eiropas partnerības saskanība un sinerģija ES pētniecības un inovācijas vidē, ***ciktāl iespējams ievērojot “Apvārsnis Eiropa” noteikumus***;
- (c) Eiropas partnerības pārredzamība un atvērtība attiecībā uz prioritāšu un mērķu noteikšanu ***gaidāmo rezultātu un ietekmes ziņā un attiecībā uz partneru un ieinteresēto personu iesaistīšanu no visas vērtības ķēdes, no dažādām nozarēm, profesijām un disciplīnām, attiecīgā gadījumā (un ja tas neietekmē Eiropas konkurētspēju) iesaistot arī starptautiskus partnerus un ieinteresētās personas; skaidra kārtība, kādā veicina MVU dalību un izplata un izmanto rezultātus, jo īpaši attiecībā uz MVU, tostarp izmantojot starpnieku organizācijas***;
- (d) Eiropas partnerības papildināmības un virzieniskuma ex ante demonstrējums, iekļaujot kopīgu ***stratēģisku*** redzējumu par Eiropas partnerības mērķi. Šajā redzējumā jo īpaši iekļaus:
 - izmērāmus sagaidāmos ***nodevumus, iznākumus*** un ietekmi konkrētos termiņos, tostarp būtisku ekonomisko ***un/vai sociālo*** vērtību ***Savienībai***;
 - sagaidāmo kvalitatīvo un ***būtisku*** kvantitatīvo sviras efektu demonstrējumu, ***tostarp snieguma pamatrādītāju noteikšanas metodi***;
 - pieejas, kas ļaus nodrošināt īstenošanas elastību un pielāgoties mainīgajām politikas, ***sabiedrības un/vai tirgus vajadzībām vai zinātnes sasniegumiem, lai palielinātu politikas saskaņotību reģionālā, valstu un ES līmenī***;
 - ***Programmas*** atbalsta pārtraukšanas stratēģiju un pakāpeniskas izbeigšanas pasākumus;

- (e) Partneru ilgtermiņa saistību ex ante demonstrējums, iekļaujot publisko un/vai privāto investīciju minimālo daļu.

Institucionalizētas Eiropas partnerības gadījumā, **kas izveidota saskaņā ar LESD 185 vai 187. pantu**, finansiālās un/vai nefinansiālās iemaksas, kas saņemtas no partneriem, kuri nav Eiropas Savienība, būs vismaz 50 % apmērā, un tās var sasniegt 75 % no apkopotajām Eiropas partnerības budžeta saistībām. Katrai **šādai** institucionalizētai Eiropas partnerībai ieguldījumu daļa, kas saņemta no partneriem, kuri nav Eiropas Savienība, tiks nodrošināta finansiālu iemaksu veidā. **Attiecībā uz partneriem, kuri nav Savienība un iesaistās valstīs, finansiālās iemaksas galvenokārt jātērē tam, lai segtu administratīvās izmaksas, kas saistītas ar koordinēšanu un atbalstu, kā arī pārējās ar konkurenci nesaistītās izmaksas.**

(ea) Vienojoties ar reģionālajām iestādēm, ERAF pieņem kā daļēju valsts ieguldījumu tajās Programmas līdzfinansēšanas darbībās, kurās iesaistītas dalībvalstis.

2) Īstenošana:

- (a) sistēmiska pieeja, kas nodrošina **dalībvalstu aktīvu un agrīnu iesaisti un** Eiropas partnerības sagaidāmās ietekmes panākšanu, elastīgā veidā īstenojot kopīgās darbības, **kam ir augsta Eiropas pievienotā vērtība un** kas pārsniedz kopīgos uzaicinājumus, kuri attiecas uz pētniecības un inovācijas pasākumiem, tostarp saistībā ar tirgus, regulējuma vai politikas pārņemšanu;
- (b) piemēroti pasākumi, kas nodrošina pastāvīgu iniciatīvas atvērtību un pārredzamību īstenošanas laikā un jo īpaši attiecībā uz prioritāšu noteikšanu un līdzdalību uzaicinājumos iesniegt priekšlikumus, **informēšanu par pārvaldības darbību**, Savienības redzamību, komunikācijas un informēšanas pasākumiem, rezultātu izplatīšanu un izmantošanu, arī skaidru atvērtas piekļuves/lietotāja stratēģiju visā pievienotās vērtības ķēdē; **piemēroti pasākumi MVU informēšanai un to līdzdalības veicināšanai;**
- (c) koordinācija un/vai kopīgi pasākumi ar citām attiecīgām pētniecības un inovācijas iniciatīvām, kas nodrošina **optimālu savstarpējo savienotību un panāk** efektīvu sinerģiju, **inter alia nolūkā pārvarēt iespējamās īstenošanas šķēršļus valsts līmenī un palielināt rentabilitāti;**
- (d) katra partnera ■ apņemšanās ■ **saskaņā ar valsts noteikumiem** veikt finansiālas iemaksas visā iniciatīvas darbības laikā;

- (e) institucionalizētas Eiropas partnerības gadījumā piekļuve rezultātiem un citai ar darbību saistītajai informācijai ir nodrošināma Komisijai ES politikas vai programmu izstrādes, īstenošanas un uzraudzības nolūkā.
- 3) Uzraudzība:
- (a) uzraudzības sistēma, kas atbilst 45. panta prasībām, izvērtē virzību uz konkrētu politikas mērķu sasniegšanu, nodevumus un galvenos snieguma rādītājus, kuri ļauj laika gaitā novērtēt sasniegumus, ietekmi un iespējamo nepieciešamību pēc koriģējošiem pasākumiem;
 - (b) **regulāri** īpaši ziņojumi par kvantitatīvajiem un kvalitatīvajiem sviras efektiem, kā arī par **uzņemtajām un faktiski veiktajām** finansiālām iemaksām un iemaksām natūrā, redzamību un pozicionēšanu starptautiskā kontekstā, ietekmi uz pētniecību un ar inovāciju saistītiem privātā sektora investīciju riskiem;
 - (c) **sīkāka informācija par vērtēšanas procesu un saistībā ar partnerību izsludināto visu uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus rezultāti laikus jādara pieejami kopējā datubāzē.**
- 4) Izvērtēšana, pakāpeniska izbeigšana un atjaunošana:
- (a) Savienības un valstu līmenī panāktās ietekmes novērtējums saistībā ar definētajiem mērķiem un galvenajiem snieguma rādītājiem, kas tiks izmantoti Programmas izvērtēšanā, kas paredzēta 47. pantā, iekļaujot efektīvākā politikas intervences veida novērtējumu jebkādam turpmākām darbībām; jebkādas iespējamās Eiropas partnerības atjaunošanas pozicionēšana vispārējā Eiropas partnerības vidē un tās politikas prioritātēs;
 - (b) **ja nenotiek atjaunināšana**, atbilstīgi pasākumi nodrošina **pamatprogrammas finansējuma** pakāpenisku izbeigšanu atbilstoši ■ nosacījumiem un laika grafikam, **par ko ex ante panākta vienošanās ar partneriem, kas uzņēmušies juridiskas saistības**, neskarot valstu vai citu Savienības programmu iespējamo starpvalstu finansējuma turpināšanu, **kā arī neskarot privātos ieguldījumus un iesāktos projektus.**

IV PIELIKUMS

SINERĢIJA AR CITĀM PROGRAMMĀM

1. Sinerģija ar Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu un Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai (kopējā lauksaimniecības politika — KLP) nodrošinās, ka:

- a) pētniecības un inovācijas vajadzības ES lauksaimniecības nozarē un lauku teritorijās tiek noteiktas īpaši Eiropas inovācijas partnerības “Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja” ietvaros³⁶ un ņemtas vērā Programmas stratēģiskās pētniecības un inovācijas plānošanas procesa un darba programmu ietvaros;
- b) KLP nodrošina pētniecības un inovācijas rezultātu vislabāko izmantošanu un veicina inovatīvu risinājumu pielietojumu, ieviešanu un izmantošanu, arī ja tie izriet no pētniecības un inovācijas pamatprogrammu finansētiem projektiem un Eiropas inovācijas partnerības “Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja” un attiecīgās **EIT zināšanu un inovācijas kopienas (ZIK)**;
- c) ELFLA atbalsta no Programmas rezultātiem izrietošu zināšanu un risinājumu pārņemšanu un izplatīšanu, kas uzlabo lauksaimniecības nozares dinamiskumu un nodrošina jaunas iespējas lauku teritoriju attīstībai.

2. Sinerģija ar Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu (EJZF) nodrošinās, ka:

- a) šī Programma un EJZF ir savstarpēji cieši saistīti, jo ES pētniecības un inovācijas vajadzības jūras un jūrlietu politikas jomā tiks skaidrotas visā programmas stratēģiskās pētniecības un inovācijas plānošanas procesā;
- b) EJZF atbalsta jaunu tehnoloģiju, inovatīvu produktu un procesu un pakalpojumu izstrādāšanu, īpaši, ja tie izriet no šīs Programmas jūras un jūrlietu politikas jomās; EJZF arī veicina datu vākšanu uz sauszemes un datu apstrādi un izplata atbilstīgi Programmai atbalstītās attiecīgās darbības, kas savukārt dod ieguldījumu kopīgās zivsaimniecības politikas, ES jūrlietu politikas, starptautiskās okeāna pārvaldības **un starptautisko saistību** īstenošanā.

3. Sinerģija ar Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF) nodrošinās, ka:

- a) ERAF un **“Apvārsnis Eiropa”** apvienoto līdzfinansējumu izmanto, lai atbalstītu pasākumus, kas veido saikni starp **reģionālajām darbības programmām**, pārdomātām specializāciju stratēģijām un starptautisko izcilību pētniecībā un inovācijā, iekļaujot kopīgās starpreģionālās/starpvalstu programmas un Eiropas mēroga pētniecības infrastruktūras, lai stiprinātu Eiropas pētniecības telpu;

³⁶ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par Eiropas inovācijas partnerību “Lauksaimniecības ražīgums un ilgtspēja” (COM(2012) 79 final).

aa) ERAF līdzekļus var brīvprātīgi pārnest, lai atbalstītu Programmas darbības, jo īpaši izcilības zīmogu;

b) ERAF cita starpā koncentrējas uz reģionālo un vietējo pētniecību un inovācijas ekosistēmu attīstību un stiprināšanu un izmaiņām rūpniecībā, iekļaujot atbalstu pamatprogrammu rezultātu izmantošanas uzsākšanai un jaunu tehnoloģiju un inovatīvu risinājumu izstrādei pētniecības un inovācijas nolūkiem visā ERAF;

ba) tiek paplašinātas esošās reģionālās ekosistēmas, platformu tīkli un reģionālās stratēģijas.

4. Sinerģija ar Eiropas Sociālo fondu+ (ESF+) nodrošinās, ka:

a) ESF+ var izplatīt un efektīvi izmantot Programmas atbalstītās inovatīvās mācību programmas, īstenojot valstu vai reģionālās programmas, lai nodrošinātu cilvēkiem prasmes un kompetences, kas tiem būs nepieciešamas darbam nākotnē;

b) ESF+ komplementārā finansējuma noteikumus var *brīvprātīgi izmantot*, lai atbalstītu *tādus Programmas* pasākumus, kas veicina cilvēkkapitāla izaugsmi pētniecībā un inovācijā ar mērķi stiprināt Eiropas pētniecības telpu; [Gr. Nr. 148]

c) Eiropas Sociālā fonda+ veselības sadaļa izplata inovatīvas tehnoloģijas un jaunus darījumdarbības modeļus un risinājumus, īpaši no programmām izrietošos, lai sniegtu savu ieguldījumu dalībvalstu inovatīvām, efektīvām un ilgtspējīgām veselības sistēmām un veicinātu piekļuvi labākai un drošākai Eiropas iedzīvotāju veselības aprūpei.

5. Sinerģija ar Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu (EISI) nodrošinās, ka:

a) pētniecības un inovācijas vajadzības ES transporta, enerģētikas un digitālajā nozarē tiek konstatētas un noteiktas Programmas stratēģiskās pētniecības un inovācijas plānošanas procesā;

b) EISI atbalsta inovatīvu jaunu tehnoloģiju un risinājumu liela mēroga izstrādi un izmantošanu transporta, enerģētikas un digitālās jomas fiziskās infrastruktūrās, īpaši, ja tās izriet no pētniecības un inovāciju pamatprogrammām;

- c) informācijas un datu apmaiņa starp pamatprogrammām un EISI projektiem tiks veicināta, piemēram, izceļot pamatprogrammas tehnoloģijas ar augstu gatavības tirgum līmeni, ko būtu iespējams tālāk izmantot, izmantojot EISI.

6. Sinerģija ar programmu “Digitālā Eiropa” nodrošinās, ka:

- a) tā kā Programmas un programmas “Digitālā Eiropa” vairākas risinātās tematiskās jomas konverģē, atbalstāmo darbību veidi, to sagaidāmā izlaide un intervences loģikas ir atšķirīgas un komplementāras;
- b) pētniecības un inovācijas vajadzības saistībā ar digitālajiem aspektiem ir konstatētas un noteiktas Programmas stratēģiskās pētniecības un inovācijas plānos; tas ietver pētniecību un inovāciju augstas veikspējas datošanai, mākslīgajam intelektam un kibernetiķi, **sadalītās virsgrāmatas tehnoloģijām, kvantu tehnoloģijām**, apvienojot digitālās tehnoloģijas ar citām tehnoloģijām, lai radītu tehnoloģiju un ar tehnoloģijām nesaistītas inovācijas; atbalsts uzņēmumiem, kas ievieš radikālas inovācijas (daudzi no tiem apvieno digitālās un fiziskās tehnoloģijas); digitālās jomas integrēšana visā pilnībā “Globālās problēmas un **Eiropas** rūpniecības konkurētspēja”; un atbalsts digitālās pētniecības infrastruktūrām;
- c) programma “Digitālā Eiropa” koncentrējas uz liela mēroga digitālās jaudas un infrastruktūras veidošanu augstas veikspējas datošanas, mākslīgā intelekta, kibernetiķi, **sadalītās virsgrāmatas tehnoloģiju, kvantu tehnoloģiju** un uzlabotu digitālo prasmju jomā ar nolūku nodrošināt būtisku esošo vai testēto inovatīvo digitālo risinājumu plašu pārņemšanu un izmantošanu ES sistēmā visās Eiropā sabiedrības interešu jomās (piemēram, veselība, valsts pārvalde, tieslietas un izglītība) vai tirgus nepilnībās (piemēram, uzņēmumu digitalizācija un, īpaši, mazie un vidējie uzņēmumi); programma “Digitālā Eiropa” galvenokārt īsteno kopā ar dalībvalstīm ar saskaņotiem un stratēģiskiem ieguldījumiem, īpaši ar kopīgiem publiskiem iepirkumiem, ar Eiropā izplatāmām digitālajām jaudām un ES mēroga pasākumiem, kas atbalsta sadarbību un standartizāciju kā daļu no digitālā vienotā tirgus izveides;
- d) programmas “Digitālā Eiropa” jauda un infrastruktūra ir padarītas pieejamas pētniecības un inovācijas kopienai un Programmas ietvaros atbalstītajiem

pasākumiem, ietverot testēšanu, eksperimentus un demonstrējumus visās nozarēs un disciplīnās;

- e) Programmas īstenošanas ietvaros izstrādātās jaunās digitālās tehnoloģijas programma “Digitālā Eiropa” progresīvi pārņem un izmanto;
- f) Programmas iniciatīvas prasmju un kompetenču mācību programmu izstrādei, tostarp Eiropas Inovāciju institūta un *tehnoloģiju zināšanu un inovācijas kopienu* līdzāsrašanās centros sagatavotās, papildina “Digitālā Eiropa” atbalstītā spēju veidošana uzlabotās digitālajās prasmēs;
- g) spēcīgi stratēģiskā plāna un darba procedūru koordinēšanas mehānismi abām programmām ir saskaņoti, un to pārvaldības struktūrā ir iekļauti atbilstīgie Komisijas dienesti un citas institūcijas, uz ko attiecas atbilstīgo programmu atsevišķas daļas.

7. Sinerģija ar Vienotā tirgus programmu nodrošinās, ka:

- a) Vienotā tirgus programma risina tirgus nepilnības, kas ietekmē visus MVU un veicina uzņēmējdarbību un uzņēmumu izveidi un izaugsmi. Pilna komplementaritāte ir konstatējama starp Vienotā tirgus programmu un gan EIT, gan turpmākās Eiropas Inovācijas padomes darbībām, kas vērstas uz inovatīviem uzņēmumiem, kā arī atbalsta pakalpojumu jomā MVU, īpaši, ja tirgus nenodrošina dzīvotspējīgu finansējumu;
- b) Eiropas Biznesa atbalsta tīkls, tāpat kā citas MVU atbalsta struktūras (piemēram, valstu kontaktpunkti, inovācijas aģentūras, *DIH, kompetenču centri, sertificēti inkubatori*), var būt noderīgs, lai nodrošinātu atbalsta pakalpojumus saskaņā ar *programmu “Apvārsnis Eiropa”, tostarp* Eiropas Inovācijas padomi.

8. Sinerģija ar *LIFE* — vides un klimata pasākumu programmu — nodrošinās, ka:

pētniecības un inovācijas vajadzības risināt ES vides, klimata un enerģētikas problēmas tiek konstatētas un noteiktas Programmas stratēģiskās pētniecības un inovācijas plānošanas procesā. *LIFE* turpinās darboties kā katalizators ES vides, klimata un attiecīgās enerģētikas politikas un tiesību aktu īstenošanai, tostarp pārņemot un pielietojot Programmā gūtos pētniecības un inovācijas rezultātus, un palīdzēs tos izmantot valsts un (starp-)reģionu mērogā, kur tie var palīdzēt risināt vides, klimata un pārejas uz tīru enerģiju problēmas.

LIFE īpaši turpinās stimulēt sinerģiju ar Programmu, piešķirot piemaksu tādu priekšlikumu novērtēšanas laikā, kuri ietver Programmas rezultātu pārņemšanu. *LIFE* standarta darbības projekti atbalstīs piemērotu tehnoloģiju vai metodoloģiju izstrādi, testēšanu vai demonstrējumus ieviešanai ES vidē un klimata politikā, ja šīs tehnoloģijas vai metodoloģijas pēc tam var tikt izmantotas lielā mērogā, finansējot tās no citiem avotiem, tostarp no Programmas. Programmas ***EIT un nākotnē izveidojamā*** Eiropas Inovācijas padome var sniegt atbalstu, lai attīstītu un komercializētu jaunas revolucionāras idejas, kas varētu rasties no *LIFE* projektu īstenošanas.

9. Sinerģija ar programmu “Erasmus” nodrošinās, ka:

- a) Programmas un programmas “Erasmus” apvienotie resursi tiek izmantoti, lai atbalstītu pasākumus Eiropas augstākās izglītības iestāžu stiprināšanai un modernizēšanai. Šādi Programma papildinās programmas “Erasmus” nodrošināto atbalstu Eiropas universitāšu iniciatīvai, īpaši tās pētniecības dimensijai jaunu kopīgu un integrētu ilgtermiņa un ilgtspējīgu stratēģiju izstrādes ietvaros izglītībai, pētniecībai un inovācijai, pamatojoties uz starpdisciplīnu un starpnozaru pieejām, lai padarītu šo zināšanu triādi par īstenību, radot impulsu ekonomiskajai izaugsmei; ***EIT izglītības darbības var gan iedvesmot Eiropas universitāšu iniciatīvu, gan būt ar to saistītas.***
- b) Programma un programma “Erasmus” sekmē izglītības un pētniecības integrāciju, uzlabojot augstākās izglītības iestāžu spēju formulēt un izveidot kopīgas izglītības, pētniecības un inovācijas stratēģijas, papildināt mācības ar jaunākajiem atklājumiem un praksēm pētniecībā, lai nodrošinātu visiem studentiem un augstākās izglītības personālam, īpaši pētniekiem, aktīvu pētniecības pieredzi un atbalstītu citus pasākumus, kas integrē augstāko izglītību, pētniecību un inovāciju.

10. Sinerģija ar Eiropas kosmosa programmu nodrošinās, ka:

- a) pētniecības un inovācijas vajadzības ES kosmosa ieguves un apgādes jomā tiek konstatētas un noteiktas kā daļa no Programmas stratēģiskās pētniecības un inovācijas plānošanas procesa; kosmosa izpētes darbības, kas īstenotas “Apvārsnis Eiropa” ietvaros, tiks izpildītas attiecībā uz subjektu iepirkumiem un attiecināmību atbilstīgi kosmosa programmas noteikumiem, ja tādi ir attiecināmi;

- b) kosmosa dati un pakalpojumi, ko Eiropas kosmosa programma padara pieejamus kā sabiedriskos labumus, tiek izmantoti, lai ar pētniecības un inovācijas palīdzību izstrādātu revolucionārus risinājumus, tostarp pamatprogrammā, un īpaši ilgtspējīgiem pārtikas un dabas resursiem, klimata novērošanai, viedajām pilsētām, automatizētajiem transportlīdzekļiem, drošībai un katastrofu pārvarēšanai;
- c) *Copernicus* datu un informācijas piekļuves pakalpojumi sniedz savu ieguldījumu Eiropas atvērtās zinātnes mākonim un tādējādi uzlabo pētnieku un zinātnieku piekļuvi *Copernicus* datiem; pētniecības infrastruktūra, īpaši in situ novērošanas tīkli, būs būtiski in situ novērošanas infrastruktūras elementi, kas ļaus izmantot *Copernicus* pakalpojumus, un, no otras puses, tie arī gūs labumu no *Copernicus* pakalpojumiem izveidotās informācijas.

11. Sinerģija ar Kaimiņattiecību, attīstības un starptautiskās sadarbības instrumentu (ārējo instrumentu) nodrošinās, ka Programmas pētniecības un inovācijas pasākumi ar trešo valstu līdzdalību un mērķorientētām starptautiskās sadarbības darbībām tiecas uz saskaņotību un saskaņību ar paralēlo tirgus pārņemšanu un spēju veidošanas darbību sadaļām atbilstoši ārējiem instrumentiem, pamatojoties uz kopīgo vajadzību definīciju un intervences jomām, kas kopīgi definētas Programmas stratēģiskās pētniecības un inovācijas plānošanas procesā.

12. Sinerģija ar Iekšējās drošības fondu un robežu pārvaldības instrumentu Integrētas robežu pārvaldības fonda ietvaros nodrošinās, ka:

- a) pētniecības un inovācijas vajadzības drošības un integrētas robežu pārvaldības jomās tiek konstatētas un noteiktas Programmas stratēģiskās pētniecības un inovācijas plānošanas procesā;
- b) Iekšējās drošības fonds un Integrētas robežu pārvaldības fonds atbalsta inovatīvu jaunu tehnoloģiju un risinājumu izmantošanu, īpaši, ja tie izriet no pētniecības un inovācijas pamatprogrammām drošības pētniecības jomā.

13. Sinerģija ar fondu *InvestEU* nodrošinās, ka:

- a) Programma no sava budžeta nodrošinās “Apvārsnis Eiropa” un EIC apvienoto finansējumu inovāciju izstrādātājiem, kam raksturīgs augsts riska līmenis un kam tirgus vajadzības gadījumā nenodrošina dzīvotspējīgu un ilgtspējīgu finansējumu,

vienlaicīgi nodrošinot nepieciešamo koordinēšanu, lai atbalstītu efektīvu privātās finansējuma daļas no apvienotā finansējuma izsniegšanu un pārvaldību caur *InvestEU* atbalstītajiem fondiem un starpniekiem;

- b) finanšu instrumentus pētniecībai un inovācijai un MVU grupē kopā fonda *InvestEU* ietvaros un jo īpaši izmantojot mērķtiecīgu pētniecības un inovācijas tematisko ietvaru un produktus atbilstoši MVU paredzētajai daļai, kuras mērķauditorija būs uz inovāciju orientēti MVU, tādējādi palīdzot arī īstenot Programmas mērķus. ***Tiks izveidotas spēcīgas papildinošas saiknes starp InvestEU un “Apvārsni Eiropa”.***

14. Sinerģija ar Inovācijas fondu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas (“Inovācijas fonds”) ietvaros nodrošinās, ka:

- a) Inovācijas fonds īpaši koncentrēsies uz inovāciju tehnoloģijām un procesiem ar zemu oglekļa emisiju līmeni, tostarp videi nekaitīgu oglekļa uztveršanu un utilizāciju, kas būtiski palīdz mazināt klimata pārmaiņas, kā arī produktiem, kas uzskatāmi par lielas oglekļa emisijas radošiem, un palīdzēs stimulēt tādu projektu izveidi un darbību, kuru nolūks ir nodrošināt videi nekaitīgu CO₂ uztveršanu un ģeoloģisku glabāšanu, inovatīvu atjaunojamo enerģiju un enerģijas glabāšanas tehnoloģijas; ***Tiks izveidots piemērots satvars, lai mudinātu un stimulētu izstrādāt zaļākus ražojumus, kas nodrošina ilgtspējīgu pievienoto vērtību klientiem/galalietotājiem.***
- b) Programma finansēs tādu tehnoloģiju, ***arī kardinālu risinājumu***, izstrādi, demonstrējumus ***un īstenošanu***, kas atbilst ***mazoglekļa ekonomikas un*** Savienības dekarbonizācijas, enerģētikas un rūpniecības pārveidošanas mērķiem, jo īpaši 2. pīlārā minētos ***un izmantojot EIT***.
- (c) ja tas atbilst tā atlases un dotāciju piešķiršanas kritēriju izpildei, Inovācijas fonds var atbalstīt atbalsttiesīgo projektu demonstrējumu posmus. ***Projektiem, kas saņem atbalstu no Inovācijas fonda, var piešķirt atbalstu no*** pamatprogrammas pētniecībai un inovācijai, ***un otrādi. Lai papildinātu programmu “Apvārsnis Eiropa”, Inovācijas fonds var koncentrēties uz tirgum pietuvinātām inovācijām, kas ļauj būtiski un ātri samazināt CO₂ emisijas. Tiks izveidotas spēcīgas papildinošas saiknes starp Inovācijas fondu un “Apvārsni Eiropa”.***

15. Sinerģija ar Euratom pētniecības un mācību programmu nodrošinās, ka:

- a) Programma un Euratom pētniecības un mācību programma izstrādā visaptverošas darbības izglītības un mācību atbalstam (arī Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības), lai Eiropā saglabātu un attīstītu svarīgās prasmes;
- b) Programma un Euratom pētniecības un mācību programma izstrādā kopīgas izpētes darbības, kas koncentrējas uz jonizējošā starojuma drošas izmantošanas ne-enerģētikas jomā transversālajiem aspektiem tādās nozarēs kā medicīna, rūpniecība, lauksaimniecība, kosmoss, klimata pārmaiņas, drošība un gatavība ārkārtas situācijām un kodolzinātnes ieguldījums.

16. **Potenciālā** sinerģija ar Eiropas Aizsardzības fondu **palīdzēs izvairīties no** dublēšanās.

16.a **Sinerģija ar programmu “Radošā Eiropa” atbalstīs konkurētspēju un inovāciju, veicinot ekonomisko un sociālo izaugsmi un publisko līdzekļu efektīvu izmantošanu.**

16.b **Var paredzēt sinerģiju ar jebkuru svarīgu projektu visas Eiropas interesēs (IPCEI).**

V PIELIKUMS

GALVENIE IETEKMES CEĻU RĀDĪTĀJI

Ietekmes ceļi un saistītie galvenie ietekmes ceļu rādītāji strukturē pamatprogrammas **progresā** uzraudzību mērķu sasniegšanas procesā, **kā norādīts 3. pantā**. Ietekmes ceļiem svarīgs ir laika faktors, **un tie atspoguļo trīs savstarpēji papildinošas ietekmes kategorijas, kas norāda uz pētniecības un inovācijas ieguldījuma nelineāro būtību: zinātne, sabiedrība un tehnoloģija/ekonomika. Katrā no minētajām ietekmes kategorijām tiks izmantotas aizstājējvērtības, lai sekotu līdzi progresam īstermiņā, vidējā termiņā un ilgtermiņā, tostarp pēc Programmas darbības beigām, paredzot iespēju veikt stākāku iedalījumu, tostarp pa dalībvalstīm un asociētajām valstīm. Šos rādītājus izveido, izmantojot kvantitatīvu un kvalitatīvu metodiku.** Atsevišķas programmas daļas sniegs savu ieguldījumu šajos rādītājos atšķirīgā pakāpē un izmantojot atšķirīgus mehānismus. Ir iespējams izmantot papildu rādītājus, lai pēc vajadzības uzraudzītu atsevišķas programmas daļas.

Galveno ietekmes ceļu rādītāju pamatā esošie mikrodati tiks vākti visām Programmas daļām un visiem nodrošināšanas mehānismiem centrāli pārvaldītā un saskaņotā veidā un atbilstīgā detalizācijas līmenī ar minimālu ziņošanas slogu atbalsta saņēmējiem.

Papildus galvenajiem ietekmes ceļu rādītājiem tiks vākti dati par optimizētu Programmas sniegumu attiecībā uz Eiropas pētniecības telpas stiprināšanu, visu dalībvalstu līdzdalības Programmā sekmēšanu, balstoties uz izcilību, kā arī sadarbības saikņu veicināšanu Eiropas pētniecībā un inovācijā, un šos datus paziņos tuvu reāllaikam, kas būs daļa no 45. pantā minētajiem īstenošanas un pārvaldības datiem. Tas inter alia ietvers sadarbības saikņu uzraudzību, tīkla analīzi, datus par priekšlikumiem, pieteikumiem, dalību un projektiem; pieteikuma iesniedzējus un dalībniekus (tostarp organizācijas veidu (piemēram, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, MVU un privātais sektors), valsti (piemēram, īpaša klasifikācija katrai valstu grupai, piemēram, dalībvalstīm, asociētajām valstīm un trešām valstīm), dzimumu, lomu projektā, zinātnisko disciplīnu/nozari, tostarp SHZ); un klimata jautājumu integrācijas līmeni un ar to saistītās izmaksas.

Uz zinātni radītās ietekmes ceļu rādītāji

No Programmas tiek sagaidīta ietekme uz zinātni, radot kvalitatīvas jaunas zināšanas, stiprinot cilvēkkapitālu pētniecībā un inovācijā un veicinot zināšanu un atvērtas zinātnes izplatību. Panākumus šīs ietekmes sasniegšanā uzraudzīs, izmantojot aizstājējvērtības, kas noteiktas kopā ar tālāk norādītajiem trim galvenajiem ietekmes ceļiem.

Uz sabiedrību radītās ietekmes ceļu rādītāji

No Programmas tiek sagaidīta ietekme uz sabiedrību, risinot ES politikas prioritātes **un globālās problēmas, arī saistībā ar ANO IAM, ievērojot Programmas 2030. gadam principus un Parīzes nolīguma mērķus**, izmantojot pētniecību un inovāciju, nodrošinot ieguvumus un ietekmi ar pētniecības un inovācijas uzdevumiem **un Eiropas partnerībām** un stiprinot inovācijas ieviešanu sabiedrībā, **tādējādi sekmējot iedzīvotāju labklājību**. Panākumus šīs ietekmes sasniegšanā uzraudzīs, izmantojot aizstājējvērtības, kas noteiktas kopā ar turpmāk norādītajiem trim galvenajiem ietekmes ceļiem.

■ **Tehnoloģiskās/ ekonomiskās** ■ ietekmes ceļu rādītāji

No Programmas tiek sagaidīta tāda **tehnoloģiskā/ ekonomiskā** ietekme ■, **jo īpaši Savienībā**, kas atstāj iespaidu uz uzņēmumu **un jo īpaši MVU un jaunuzņēmumu** radīšanu un izaugsmi, radot tiešu un netiešu nodarbinātību, **jo īpaši Savienībā**, un ieguldījumu kāpināšanu pētniecībā un inovācijā. Panākumus šīs ietekmes sasniegšanā uzraudzīs, izmantojot aizstājējvērtības, kas noteiktas kopā ar turpmāk norādītajiem trim galvenajiem ietekmes ceļiem.

V pielikums – 1. tabula

Gaidāmā ietekme uz zinātņi	Īstermiņa	Vidēja termiņa	Ilgtermiņa
Kvalitatīvu jaunu zināšanu radīšana	<u>Publikācijas —</u> pamatprogrammas zinātniski recenzēto zinātnisko publikāciju skaits	<u>Citēšana —</u> pamatprogrammas zinātniski recenzēto zinātnisko publikāciju nozares relatīvais citēšanas indekss	<u>Pasaules līmeņa zinātne —</u> tādu pamatprogrammas projektu zinātniski recenzēto publikāciju skaits un īpatsvars, kas ir pamatieguldījums zinātnes nozarēs
Cilvēkkapitāla stiprināšana pētniecībā un inovācijā	<u>Prasmes —</u> tādu pētnieku skaits, kas <i>iesaistīti</i> pamatprogrammas prasmju pilnveides pasākumos (mācības, darbaudzināšana/apmācīšana, mobilitāte un piekļuve pētniecības un inovācijas	<u>Karjeras —</u> tādu prasmes ieguvušo pamatprogrammas pētnieku skaits un īpatsvars, kuriem ir lielāka <i>personīgā</i> ietekme viņu	Darba apstākļi — tādu prasmes ieguvušo pamatprogrammas pētnieku skaits un īpatsvars, kuriem ir uzlabojušies darba apstākļi, <i>ietverot pētnieku atalgojumu</i>

	infrastrukturai)	pētniecības un inovācijas jomā	
Zināšanu un atvērtas zinātnes izplatības veicināšana	<u>Kopīgās zināšanas —</u> Pamatprogrammas pētnieciskās izlaides (atvērti dati/ publikācijas/ programmatūra u. c.) īpatsvars, kas kopīgota atvērto zināšanu infrastrukturā	<u>Zināšanu izplatīšana —</u> pamatprogrammas atvērtas piekļuves pētnieciskās izlaides īpatsvars, kas ir aktīvi izmantota/citēta	<u>Jauna sadarbība —</u> tādu pamatprogrammas saņēmēju īpatsvars, kas attīstījuši jaunus starpdisciplināru /starpnozaru sadarbības veidus ar savas pamatprogrammas atvērtās pētniecības un inovācijas izlaides lietotājiem

V pielikums – 2. tabula

Gaidāmā ietekme uz sabiedrību	Īstermiņa	Vidēja termiņa	Ilgtermiņa
Pievēršanās ES politikas prioritātēm <i>un globālām problēmām, izmantojot pētniecību un inovāciju</i>	<u>Izlaide —</u> tādu izlaižu skaits un īpatsvars, kuru mērķis ir risināt <i>noteiktās</i> ES politikas prioritātes <i>un globālās problēmas (arī saistībā ar IAM) (daudzdimensionāli: attiecībā uz katru noteikto prioritāti)</i> <i>Cita starpā: tādu ar klimatu saistītu izlaižu skaits un īpatsvars, kuru mērķis ir izpildīt saistības, ko ES uzņēmusies saskaņā ar Parīzes nolīgumu</i>	<u>Risinājumi —</u> Risinājumi – tādu inovāciju un pētniecības rezultātu skaits un īpatsvars, kas risina <i>noteiktās</i> ES politikas prioritātes <i>un globālās problēmas (arī saistībā ar IAM) (daudzdimensionāli: attiecībā uz katru noteikto prioritāti)</i> <i>Cita starpā: tādu ar klimatu saistītu inovāciju un pētniecības rezultātu skaits un īpatsvars,</i>	<u>Ieguvumi —</u> pamatprogrammas finansēto rezultātu izmantošanas/ <i>lietošanas</i> apkopotā aplēstā ietekme uz <i>noteikto</i> ES politikas prioritāšu <i>un globālo problēmu risināšanu (arī saistībā ar IAM)</i>, tostarp ieguldījums politikas un tiesību aktu (<i>piemēram, normu un standartu</i>) izstrādes procesā (<i>daudzdimensionāli: attiecībā uz katru noteikto prioritāti</i>) <i>Cita starpā: pamatprogrammas finansēto ar klimatu saistīto rezultātu</i>

		<i>kuru mērķis ir izpildīt saistības, ko ES uzņēmusies saskaņā ar Parīzes nolīgumu</i>	<i>izmantošanas/ lietošanas apkopotā aplēstā ietekme uz to saistību izpildi, ko ES uzņēmusies saskaņā ar Parīzes nolīgumu, tostarp ieguldījums politikas un tiesību aktu (piemēram, normu un standartu) izstrādes procesā</i>
leguvumu un ietekmes nodrošināšana, izmantojot pētniecības un inovācijas uzdevumus	<u>Pētniecības un inovācijas uzdevumu izlaide</u> — konkrētas pētniecības un inovācijas izlaide Uzdevumi (daudzzdimensionāli: attiecībā uz katru noteikto uzdevumu)	<u>Pētniecības un inovācijas uzdevumu rezultāti</u> — konkrētas pētniecības un inovācijas rezultāti Uzdevumi (daudzzdimensionāli: attiecībā uz katru noteikto uzdevumu)	<u>Īstenotie pētniecības un inovācijas uzdevumu mērķi</u> — konkrētos pētniecības un inovācijas uzdevumos īstenotie mērķi (daudzzdimensionāli: attiecībā uz katru noteikto uzdevumu)
Pētniecības un inovācijas pārņemšanas sabiedrībā stiprināšana	<u>Līdzrādīšana</u> — tādu pamatprogrammas projektu skaits un īpatsvars, kuros ES iedzīvotāji un galalietotāji palīdz līdzradīt pētniecības un inovācijas saturu	<u>Iesaistīšana</u> — tādu pamatprogrammas saņēmējsubjektu skaits un īpatsvars, kuriem ir pēc pamatprogrammas projekta īstenojamas iedzīvotāju un	<u>Pētniecības un inovācijas pārņemšana sabiedrībā</u> Pamatprogrammas līdzradīto zinātnisko rezultātu un inovatīvo risinājumu pārņemšana un informēšana par tiem

		galalietotāju mehānisms	iesaistīšanas	
--	--	----------------------------	---------------	--

V pielikums – 3. tabula

Gaidāmā ietekme uz tehnoloģiju/ ekonomiku	Īstermiņa	Vidēja termiņa	Ilgtermiņa
Uz inovāciju balstītas izaugsmes radišana	<u>Inovatīva izlaide</u> — tādu inovatīvu produktu, procesu vai metožu skaits, kas izstrādāti pamatprogrammā (pēc inovācijas veida), un ar tiem saistītie intelektuālā īpašuma tiesību pieteikumi	<u>Inovācijas</u> — tādu inovāciju skaits, kas izstrādātas pamatprogrammas projektos (pēc inovācijas veida), tostarp inovācijas, kurām piešķirtas intelektuālā īpašuma tiesības	<u>Ekonomikas izaugsme</u> — uzņēmumu, kas izstrādājuši pamatprogrammas inovācijas, izveide, izaugsme un tirgus daļas
Vairāk un labāku darbvietau radišana	<u>Atbalstītā nodarbinātība</u> — kopējais izveidoto un saglabāto pilna laika darbvietau skaits saņēmējsubjektos pamatprogrammas projektam (pēc darbvietau veida)	<u>Nodarbinātības saglabāšana</u> — pilna laika darbvietau skaita palielināšanās saņēmējsubjektos pēc pamatprogrammas projekta (pēc darbvietau veida)	<u>Nodarbinātība kopumā</u> tādu tiešo un netiešo darbvietau skaits, kas izveidotas vai saglabātas pamatprogrammas rezultātu izplatīšanas rezultātā (pēc darbvietau veida)

ieguldījumu kāpināšana pētniecībā un inovācijā	<u>Kolektīvie ieguldījumi</u> — publisko un privāto investīciju summa, kas piesaistīta sākotnējam pamatprogrammas ieguldījumam	<u>Izvērsana</u> — publisko un privāto investīciju summa, kas piesaistīta, lai izmantotu vai izvērstu pamatprogrammas rezultātus (<i>ietverot ārvalstu tiešos ieguldījumus</i>)	ieguldījums mērķī "3 %" — pamatprogrammas nodrošinātais ES progress virzībā uz 3 % IKP mērķa sasniegšanu
---	---	---	---

Va PIELIKUMS

Iespējamo uzdevumu jomas un iespējamo institucionalizētu Eiropas partnerību jomas, kas jāizveido saskaņā ar LESD 185. vai 187. pantu

Saskaņā ar šīs regulas 7. un 8. pantu iespējamo uzdevumu un iespējamo Eiropas partnerību jomas, kas jāizveido saskaņā ar LESD 185. vai 187. pantu, ir izklāstītas šajā pielikumā.

I. Iespējamo uzdevumu jomas

1. uzdevumu joma: pielāgošanās klimata pārmaiņām, tostarp sabiedrības pārveide

2. uzdevumu joma: vēzis

3. uzdevumu joma: veselīgi okeāni, jūras un piekrastes un iekšzemes ūdeņi

4. uzdevumu joma: klimatneitrālas un viedas pilsētas

5. uzdevumu joma: augsnes veselība un pārtika

Katrā uzdevumā tiks ņemti vērā šīs regulas 7. panta 3. punktā izklāstītie principi

II. Iespējamo institucionalizētu Eiropas partnerību jomas, balstoties uz LESD 185. vai 187. pantu

1. partnerības joma: straujāka veselības inovāciju izstrāde un drošāka lietošana attiecībā uz Eiropas pacientiem un vispārējā veselība.

2. partnerības joma: progresīvu digitālo tehnoloģiju un pamattehnoloģiju — tostarp, bet ne tikai jaunu tehnoloģiju, piemēram, mākslīgā intelekta, fotonikas un kvantu tehnoloģiju — attīstīšana un lietošana.

3. partnerības joma: Eiropas līderība metroloģijā, tostarp integrēta metroloģijas sistēma.

4. partnerības joma: ES gaisa satiksmes, aviācijas un dzelzceļa konkurētspējas, drošuma un ekoloģisko raksturlielumu uzlabošana.

5. partnerības joma: ilgtspējīgi, iekļaujoši un cirkulāri biobāzēti risinājumi.

6. partnerības joma: ūdeņraža un ilgtspējīgas enerģijas uzkrāšanas tehnoloģijas, kurām ir mazāks vides pēdas nospiedums un kuru ražošanai ir vajadzīgs mazāks enerģijas patēriņš.

7. partnerības joma: tīri, savienoti, sadarbīgi, autonomi un automatizēti risinājumi, kuru mērķis ir apmierināt cilvēku un ar precēm saistītās nākotnes vajadzības mobilitātes jomā.

8. partnerības joma: inovatīvi mazie un vidējie uzņēmumi, kuri intensīvi strādā pētniecības un izstrādes jomā.

Izvērtējot to, vai ir nepieciešama institucionalizēta Eiropas partnerība kādā no iepriekš minētajām partnerības jomām, saskaņā ar Eiropas Komisijas iniciatīvas tiesībām var tikt izstrādāts priekšlikums, kura pamatā ir LESD 185. vai 187. pants. Pretējā gadījumā attiecīgā partnerības joma var arī aptvert partnerību saskaņā ar pamatprogrammas 8. panta 1. punkta a) vai b) apakšpunktu vai to var īstenot, izmantojot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” satvarā.

Tā kā iespējamās institucionalizēto Eiropas partnerību jomas aptver daudzus tematiskos virzienus, tās, pamatojoties uz vajadzību izvērtējumu, var īstenot, izmantojot vairāk kā vienu partnerību.